સુબ્હેકા સીતારા.

ઉસ ખુદાકો જો આલમકા પરવરદીગાર હુએ,

ઓર દરૂદો સલામ ઉસ નબીપર જો સબ નબીયોંકા સરદાર હુએ.

બાબ પહેલા નુરે મોહમ્મદી સલ્લલ્લાહો અલૈહે વસલ્લમકી

વ સલ્લમકે બયાનમેં

હદીસમેં હુએ કે અલ્લાહતઆલાને એક દરખ્ત પએદા કીયા. જીસ ને ચાર શાખેંથી, સો શજરતુ લયકીન ઉસકા નામ રખા, ફેર હઝરત મોહમ્મદ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમકે નુરકો સફીદ મોતીકે પરદેમેં તાઉસસા બનાકર ઉસ દરખતપર બીઠાયા, ઉસને સત્તર હઝાર બરસ ઉસ દરખતપર તસ્બીહ કહી. બઅદઓં હયાકા આઇના પએદા કરકે ઉસકે આગે ધરા. જબ તાઉસને ઉસમેં અપની સુરત દેખી નેહાયતહી હસીનો જમીલ વઝેબા શકીલ તબ હકતઆલાસે હયા કી, ઓર પાંચ દફા હક તબારકવત-આલાકો સીજદા કીયા, સો યેહી સીજદે ઉસપર ફરઝ મવકત હોગએ, કે હકતઆલાને હઝરત મોહમદ સ. લ લાહો અલેહે વ સલ્લમકો ઓર ઉનકી ઉમતકો પંજવકતા નમાઝકા હુકમ કીયા; ફેર હકતઆલાને ઉસ નુરકી તરફ દેખા તબ શરમસે વોહ પસીના પસીના હોગયા, સો ઉસકે સરકે અરકસે ફરીશતે પએદા હુએ ઓર ચેહરેકે અરકસે અરશો કુરસી લવહો કલમ, ચાંદ, સુરજ, તારે, ઓર જો કુછ આસમનોંમેં હુએ, ઓર સીનેકે અરકસે અંબીયા, વ રૂસલ, વ ઉલમા, વ શોહદા, વ સુલ્હા; ઓર અબરૂકે અરકસે સબ અહલે ઇમાન; ઓર કાનોંકે અરકસે યહુદો, નસારા, વ મજુસ વગએરાકી અરવાહ ઓર પુસ્તકે અરકસે બએતલ મઅમુર, વ કઅબા, વ બએતલમુકદસ, ઓર સારી દુનયાકી મસજીદેંકી ઝમીન. ઓર

માંવકે અરકસે ઝમીન પુરઅસે પચ્છમતક, ઓર જો કુછ ઉસમેં હએ સબ પએદા હુવા. ફેર હકતઆલાને ફરમાયા કે અએ નુર મેરે હબીબકે નઝર કર ! સો ઉસને દેખા અપને આગે એક નુર. ઓર પીછે એક નુર. ઓર દાહને એક નુર. ઓર બાએં એક નુર, યેહ ચારૂં યારથે; ફેર ઉસ નુરને સત્તર હઝાર બરસ તસ્બીહ કહી, તબ હકતઆલાને ઉસહે અરવાહે અંબીયાકો પએદા કરકે ઉનસે (લાઇલાહા ઇલ્લલ્લાહો મોહમ્મદુનરસુલુલ્લાહ) કહેલાયા ફેર અકીકે સુખરસે એક કંદીલ શફ્ફાફ પએદા કી, ઓર મોહમ્મદ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમકો સુરરતકો જીસતરેહ દુનયામેંથા ઉસી તરેહ બનાકર કંદીલમેં રખા, ઓર તમામ રૂહોંને ઉસકે ગીરદતવાફ કીયા, ઓર સત્તર હઝાર સાલતક તસ્બીહ વ તહલીલ કી.

ફેર ખુદાએતઆલાને સબકો હુકમ કીયા કે ઉસકી તરફ દેખેં સો જીસને આપકે સરે મુબારકકો દેખા ખલીફા ઓર સુલતાન હુવા ઓર જીસને આપકી ભવોંકો દેખા નક્કાશ હુવા, ઓર જીસને કાનોંકો દેખા સાહીબે તમત્તોઅ વ સાહીબે ઇકબાલ હુવા ઓર જીસને આંખોંકો દેખા હાફીઝે કુરઆન હુવા. ઓર જીસને રૂખસારોંકો દેખા સખી વઆમીલ હુવા ઓર જીસને બીનીકો દેખા તબીબ વ અત્તાર હુવા. ઓર જીસને ઝબાનકો દેખા બાદશાહોંકા કાસીદ હુવા, ઓર જીસને હલકકો દેખા વાઇઝ વ મુઅઝઝન હુવા, ઓર જીસને દોનુ બાઝુઓંકો દેખા તેગઝન ઓર નેઝાબાઝ હુવા ઓર જીસને દાહને બાઝુકો દેખા હજામ હુવા ઓર જીસને સીરફ બાએં બાઝુકો દેખા જલ્લાદ હુવા જીસને દાઢીકો દેખા જેહાદ કરનેવાલા હુવા ઓર જીસને ગરદનકો દેખા તાજીર હુવા ઓર જીસને દાહની હથેલીકો દેખા સરાફ હુવા ઓર જીસને બાઇ હથેલીકો દેખા નાપને જોખનેવાલા હુવા, ઓર જીસને દોનું હથેલીયોંકો દેખા સખી ઓર સાહીબ કસબ હુવા ઓર જીસને દોનુ હાથોંકી પુશતકો દેખા બખીલ હુવા ઓર જીસને દાહને હાથકી ઉંગલીયોંકો દેખા કાતીબ હુવા ઓર જીસને બાએ હાથકી ઉંગલીયોંકો દેખા દરઝી હુવા ઓર જીસને સીનેકો દેખા અલીમ વ મુજતમુજતહીદ હુવા ઓર જીસને પુશતકો દેખા મુત્તવાઝેઅ ઓર શરઅકા મુતીઅ હુવા ઓર જીસને પહેલુકો દીખા ગાઝી હુવા ઓર જીસને શીમકો દીખા કાનેઅ ઓર ઝાહીદ હુવા ઓર જીસને ઝાનુકો દેખા રાકેઅ વ સાજીદ હુવા ઓર જીસને પાંવોંકો દેખા શીકારી હુવા ઓર જીસને કદમકે નીચે દેખા બડા ચલનેવાલા હુવા ઓર જીસને પરછાંએકો દેખા સુરૂદી હુ]

વા ઓર જીસને નદેખા યહુદી વ નસરાની વ કાફીર વ સરકશ હુવા ઓર
જાનના ચાહીએ કે હકતઆલાને નમાઝકો લફ્જે અહમદ કી સુરતપર મુક
રર કીયા, કયામ અલેફકે માનીંદ ઓર રૂકુઅ હએ કે માનીદ ઓર સી
જદા મીમકે માનીંદ ઓર નશીરત દાલકે માનીંદ ઓર ખલકકો લફ્જે
અહમ્મદ' કી સુરતપર પએદા કીયા, સર મીમકી તરેહ ગોલ ઓર દોનુ
હાથ હએકે માનીંદ ઓર શકમ મીમકે માનીંદ ઓર દોનું પાંચ દાલકી
મીસાલ ઓર કોઇ કાફીરોંની સુરતપર જલાયા નજાએગા. બલકે સુરતે ઉ
નકી બદલ દીજાએંગી.

દુસરા બાબ આદમ અલૈહીસ્સલામકી પએદાશમે.

ઇબને અબ્બાસ રદીઅલ્લાહો તઆલા અન હુમાને ફરમાયાહએ કે
હકતઆલાને 'આદમ' અલૈહીસ્સલામકો મુલક મુલકકી ખાકસે પએદા કી-
યા, સર કઅબેકી ખાકસે ઓર સીના મકકે વ મદીનેકા ખાકસે, ઓર પુ
સ્ત વ શીકમ હીંદકી મીટીસે, ઓર દોનું હાથ પુરબકી મટીસે. ઓર દો-
નું પાંવ પચ્છમની મીટીસે. ઓર એક રીવાયત યેહ હએ કે સર બએત
લમુકદસકી ખાકસે ઓર ચેહરા એક બેહીસ્ત કી ખાકસે ઓર દાંત હીંદ-
કી ખાકસે, ઓર હાથ કઅબેકી ખાકસે ઓર હડીયાં પાહાડકી ખાકસે;
ઓર બઅઝે આઝા બાબીલકી ખાકસે ઓર પુશત ઇરાકકી ખાકસે ઓર
દીલ ફીરદોસકી ખાકસે ઓર ઝબાન તાયફકી ખાકસે, ઓર આંખે હઓ
જે કવસરકી ખાકસે ઓર સર બએતલ મુકદદસકી ખાકશે યા ઇસ સબ
બસે એકલો ફહમ વ તુકલા મકાન હુવા, ઓર મુહકે બેહીશતકી ખાકસે
યા મહલે ઝીનત હુવા ઓર આંખે જો હઓજે કવસરકી ખાકસેથી ગવ
જે મલાહત હુઇ. ઓર દાંત કે હીંદકી ખાકસેથે જાએ ઓર હાથ કઅબે
કી ખાકશેથે મકામે સખાવત હુંએ. ઓર બઅજે આઝાકે ખાકે બાબીલ
શેથે મવજે શહવત હુએ, ઓર હડીઆં કે પહાડકી ખાકસેથી મઝબુતી
ઓર કડેપનકી જગા હુઇ, ઓર દીલ કે બેહીસ્તે ફીરદોસકી ખાકસેથા
મઅદને ઇમાન વ ઇરફાન હુવા, ઓર ઝબાનકે તાયફસેથી મકાને શહાદત
કી કે (અશહદો અનલાઇલાહ ઇલલલ્લાહ) કહેનકી જગા હુઈ. ઓર આ-

જીસમકે બદનમેં નવ દરવાજે બનાએ, સાત ચેહરેમેં—દો આંખે, દો કાન, દો નથને, એક મુહ. ઓર દો દરવાજેપર મખસુસ, ઓર ઉસકો પાંચ હવાસ દીએ.—બસર, (દેખના) સમેઅ, (સુનના) ઝઓક; (ચખના) સુંઘના લમ્સ (છુના.)

ઓર જબ રૂહકો હુકમ દીયા કે ઉસકે મુંહમેં યા દીમાગમેં દાખીલ હોવે રૂહ દોસવ બરસતક ઉસકે ગીરદ ફીરી, ફેર આંખોંમે ઉતરી ઓર જીસમકો દેખા તો મીટી પાયા, ફેર જબ કાનોંમે પહોચી ફરીશતોંકી તસ્બીહ સુની ફેર નાકમે ઉતરકર છીંકી ઓર પેશતર ઉસ્સે કે છીંકસે ફરાગત પાવે હકતઆલાને ઉસે (અલહમ્દોલીલ્લાહ) કહેના સીખા દીયા ફેર જબ ઉસને (અલહમ્દોલીલ્લાહ) કહા તબ ખુદાએતઆલાને ફરમાયા (યરહમકા રબ્બકા યા આદમા) ફેર સીનેમેં ઉતરકર ઉઠનેકા ઈરાદા કીયાં લેકીન ઉઠને ન સકે ઉસી મઆનીમે હકતઆલાને ફરમાયા (આદમી બના જલ્દ બાજ હુએ) ફેર જબ પેટમેં પહોંચી ખાનેકી મોહતાજ હુઈ, ફેર તમામ બદનમે ફએલી ગઈ, તબ સારી મીટી ખુન વ ગોશત રગો પએ બનગઈ. ફેર હકતઆલાને ઉશે નાખુનકા લીબાસ પહેન દીયા, સરસે પાંવતક સુફીદ ચમકતાહુવા કે હરદીન ઉસકા હુસ્ન બઢતા થા; જબ ઉસને ગુનાહ કીયા વેહ ખીલઅત ઉતાર લીગઈ, ઓર જરાસા નશાન બરાએ યાદગારી ઉંગલીયોંમેં છોડ દીયા ગયા. ફેર જબ અલ્લાહતઆલા આદમકો બના સવારચુકા ઓર રૂહ ઉનકે બદનમેં દાખીલ હોચુકી નુરે મોહમ્મદી ઉનકે માથેપર પહોંચકર માનીંદ માહે દોહફતાકે ચમકા, ફેર ઉન્હે બેહીશતી તખ્તપર બીઠલાયા, ઓર ફરીશતોંને કહાર બનકર સવ બરસતક ઉનકો આસમાનોંકી અજાયબાત દીખલાએ ફેર ઉનકે વાસ્તે મુશકે ખાલીસશે એક ઘોડા પએદા કીયા ગયા. જીસકા નામ “ મએમુના ” થા ઓર મોતી મુંગેકે દો બાઝુ રખતાથા સો આદમ અલેહીસ્સલામ ઉસપર સવાર હુએ ઓર જીબરઈલ અલેહીસ્સલામને ઉનકે ઘોડેકી લગામ પકડી. ઓર મીકાઈલ વ ઈસરફીલ દાહને બાએ જુલુમે ચલે ઓર આસમાનોંકા તમાશા ઉનકો દીખલાયાં. ઓર વોહ ફરીશતોંકો સલામ કરતેથે ઓર કહેતેથે અસ્સલામો અલેકુમ સો ફરીશતે કહેતેથે વઅલેકુમસ્સલામ પસ હકતઆલાને ફરમાયા અએ આદમ તેરી ઓર તેરી ઈમાનદાર અવલાદકે દરમીઆન યેહી તહઈયત રહે તમામ હુવા દુસરા બાબ,

મુતરજીમ કહેતા હએ યહાંસે માલુમ હુવા કે જો ઇસ વકતકે બહોતેરે મુસલમાન બજાએ અસ્સલામો અલેકકે આદાબ; બંદગી, મુજરા વગએરા નએ નએ અલફાઝ કહેતે હએં, કે જીનકું શરઅને નહી બતાયા સો ઉંનકા કહેના અછા નહી, કયું કે ઉસકો કદીમી સુન્નતકા તરક કરના ઓર નઇ બાતોંકા અપની તરફસે ઇજાદ કરના લાઝીમ આતા હએ. ઓર ભી શફાતમેં હએ કે ઇસ્લામસે પેશતર લોગ આપસમેં (અન અમલ્લાહ બે કાએ લેના) કહા કરતેથે જીબ ઇસલામ ફએલા ઉસકે બજાએ (અસ્સલામો અલેકુમ] મુકરર હુવા, ઓર વોહ તરક હુવા. ઓર હિંદમેં એક ઓર યેહ રસમ હએ કે અગર અલેહ હરફા વગએરા જો કોઇ ઉમ્મત કહેલાતે હગેં બડે આદમીઓંસે (અલસલામો અલેકુમ] કહેં તો વોહ લોગ હદબર ખફા હોં, ઓર ઉન બેચારોંકો ઇઝા પહોંચાવે; સો ઇલાજ ઉસકા યેહ હએ કે છોટે લોગ બજાએ (અસ્સલામોં અલેકુમ] કે ફકત ‘ સલામ ’ યા ‘મીયાં સલામ’ યા ‘સલામ સાહેબ’ યા સલામજી; કહે કયું કે હઝફ કરના ‘અલેકુમ’ કારવા હયે.

—❧—

બાબ તીસરા ફરીસ્તોંકી પએદાયશમે.

—❧—

જાનના ચાહીએ કે હકતઆલાને ચાર ફરીશતે બુઝુરગ પએદા કી યા—ઇસરાફીલ મીકાઇલ જીબ રઇલ; ઇઝરાઇલ; ઓર તદબીર આલમકી ઉનકે સીપુરદ કી. પસ જીબરઇલ અલેહીસ્સલામકો વહીકા કામ સીપુરદ કીયા ઓર મીકાઇલ અલેહીસ્સલમકો મેંહ બરસાનેકા ઓર રીઝક પહોંચાનેપર મુકરર કીયા; ઓર ઇઝરાઇલકો રૂહોંકા કામ દીયા ઓર ઇસરાફીલકો સુર ફુંકનેકા કામ દીયા ઇબને અબ્બાસ. રદી અલ્લાહો અનહુમાને ફરમાયા હએ કે ઇસરાફીલને હકતઆલાસે સાંતો આસમાંનો ઓર સાંતો ઝમીનોંકી કુવત માંગી સો હકત આલાને ઇનાયત કી; ઓર હવાઓંકી કુવત ઓર પહાડોંકી કુવત . ઓર જીન વ ઇનસાનકી કુવત. ઓર ચવપાયોંકી કુવત માંગી સો વોહભી ઇનાયત કી ઓર ઉનકે સરસે પાંવતક ઝઅફરાની બાલ હએ. ઓર બહોત મુંહ ઓર બહોત ઝબાને ઉન બાલોમેં છુપી હએ સો વોહ હર ઝબાનસે દસ લાખ બોલીયોંમેં તરબીહ કહે

તે હુએ. ઔર ઉનકી હરેક સાસસે એક ફરીશતા પએદા હોતા હયે. સો વોહ સબકેસબ કયા મતલક અલ્લાહકી તસ્બીહ કહેતે હયેં. ઔર વોહ મુકરર બીન હુએ. અરશકે ઉઠાનેવાલે. ઔર ફીરા મુલકાતેબીન ઔર સબ ઇસરાફીલકી સુરત હયેં; ઔર હરરોઝ ઇસરાફીલ તીનબાર જહન્નમકી ત રફ દેખતે હયેં, ઔર બદન ઉનકા દુબલા કર કમાનકે ચીલ્લેકે મવાફીક હો જાતા હયેં, ફેર બહોત રોતે હયેં ઔર ઝારી કરતે હયેં, અગર હકત આલા ઉનકે આંસુઓંકો ન રોકે તો સારી ઝમીન આંસુઓંસે ભરજાવે, ઔર નુહ અલૈહીસ્સલામકા તુફાન ઝાહીર હો; ઔર ઇતને લબે ચવડે હુએ કે અગર સારે દરયાઓંકા પાની ઉનકે સરપરે ડાલેં તો એક કતરા ઝમીન પર ન ગીરે ? ઔર મીકાઇલ પાનસવ બરસ બઅદ ઇસરાફીલકે પએદા હુએ. ઉનકે સરસે પાંવતક ઝઅફરાની બાલ હયેં, ઔર ઝમરજદકે બાઝુ હુએ, ઔર હર બાલમે દશ લાખ ઝબાને હયેં, ઔર દશલાખ આં-ખે હયેં, સો હર આંખસે રોતે હયેં, તાહકઆલા મોંગીનોપર રહમત કરેં ઔર હર ઝબાનસે મગફીરત માંગતે હયેં, ઔર હર આંખસે સંતર હઝર બુંદે ટપકતી હયેં ઔર હર બુંદસે એક ફરીશતા મીકાઇલકી સુરત પએ દા હોતા હુએ. ઔર સબ કયામતતક તસ્બીહ કહેતે હુએ ઔર વોહ મી કાઇલકી મદદગાર ઔર કરૂબી કહેલાતે હુએં. ઔર મેંહપર ઔર સબઝી પર. ઔર ફુલોંપર. ઔર રીઝકપર મુકરર હયેં કોઇ બુંદ દરીયામેં, ઔર કોઇ ફલ દરખ્તોમેં. ઔર કોઇ ઘાસકા તીનકા ઝમીનપર નહી જીસપર એક મવકકલ મીકાઇલકા ન હો ? ઔર જીબરઇલ પાનસવ બરસ બઅદ મીકાલકે પએદા હુયે. ઉનકે એક હઝાર છેસવ બાઝુ હયેં. ઔર સરસે પાં વતક ઝઅફરાનસે બાલ હયેં. ઔર દોનો આંખોં કે બીચોબીચમેં સુરજ ઔર હર બાલપર ચાંદ ઔર તારે હયેં; હરરોઝ તીનસવ સાઠ દફા નુરકે દરયામેં બએઠતે હયેં. ઔર જબ નીકલતે હુએં તો ઉનકે બાઝુઓંસે જીતને કતરે ગીરતે વયેં ઉતનેહી ફરીશતે જીબરઇલકી સુરત પએદા હોતે હુએ. ઔર કયા મતતક તસ્બીહ કહેતે હુએં. ઔર મલેકુલમઓત બાતે ઇઝરાઇલકી સુરત હુબહુ ઇસરાફીલકીસી હુએ.

બાબ ચવથા મઓતકી પયેદાશમેં.

ફરમાયા અલ્લાહ તઆલાને (બનાયા મરના ઓર જીના) જનાબ રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહોઅલેહ વસલ્લમસે મનકુલ હયે કે હકતઆલને મઓતકો હઝાર હઝાર પરદેમેં પએદા કીયા આસમાનોં ઓર ઝમીનોંસે બડા ઓર સતરહઝાર ઝંજીરોંમેં ઉસે જકડા. હર ઝંજીર ઇતની લંબી કે અગર હઝાર બરસ ચલે તો ઉસકા છોડ મીલે; ઓર ફરીશતે ઉસકે પાસ નજાતે થે. ઓર ઉસકા મકાન ન જાનતેથે લેકીન ઉસકી આવાઝ સુનતેથે. પરઆદમકે વકતતક નજાનતેથે કે વોહ કઓન હયે? બઅદઝાં હકતઆલાને મલેકુલમઓતકો ફરમાયા. કે મયેને તુજહકો મઓતપર મુસલ્લત કીયા! મલેકુલમઓતને કહા કે યા રબ મઓત કયા ચીજ હયેં? તબ હકતઆલાને પરદે ઉઠા દીએ ઓર મલેકુલમઓતને મઓતકો દેખા. ફેર હકતઆલાને ફરીશતોંસે ફરમાયા કે સબ ખડે હો! ઓર મઓતકો દેખો! સો જબ સબ ખડે હુએ તબ મઓતકો ફરમાયા કે અપને સબ બાઝુઓંસે ઉડે. ઓર અપની સબ આંખેં ખોલે. પસ જબ મઓત ઉડી સબ ફરીશતે બેહોશ હોકર ગીર પડે. ઓર હઝાર સાલકે બઅદ હોશમેં આએ. ઓર કહા યા રબ ઇસસે બડાભી કુછ તુને પયેદા કીયા હયે? ફરમાયા મએને ઇસે પયેદા કીયા હયે. ઓર મયેં બુઝુરગતરહું! ઓર સબ ખલક ઉસે ચખેગી. ફેર ફરમાયા કે અએ ઇઝરાઇલ મયેંને તુંજહકો ઇસપર મુસલ્લત કીયા. ઇઝરાઇલને કહા યા રબ મયેં ઇસે કીસ ઝોરસે પકડું? યેહ તો બહોતહી બડી હુએ? તબ હકતઆલાને ઉસે અયેસા ઝોર બખ્શા કે ઉસને મઓતકો પકડલીયા. ઓર મઓત ઉસકે તાબેઅ હોગઇ, ઓર કહેને લગી યારબ મુજહે હુકમ દે તો એકબારી આસમાનમેં નીદા કરું! ફરમાયા અચ્છા નીદા કર! તબ મઓતને કડકકર ચંઘાડા કે મયે વોહ હું કે હરદોસ્તકો જુદા કરુંગી ઓર જોરૂ ખસમમેં જુદાઇ ડાલુંગી. મયેં વોહ હું કે બાપકો બેટોંસે અલગ કરુંગી, ઓર ભાઇયોંકો બહેનોંસે બીછડાઉંગી મયેં વોહ હું કે બની આદમકી કુવતેં ઘટાઉંગી. ઓર સબકે ઝોર ઘટાઉંગી ઓર ઘરોં ઓર શહેરોંકો ઉજાડુંગી. મએ વેહ મઓતહું કે તુમકો હલાક કરુંગી. અગરચે મઝબુત મઝબુત બુરજોમે જાકર છુપો? મએ વો

હુ કે કોઇ મખલુક મુજહસે બખબર ન હોગી ઓર જબ મઓત કીસી પર ઉતરતી હએ તો એક સુરત બનકર ઉસકે સામને ખડી હોતી હયે. તબ જી બોલતા હએ કે તું કઓન હએ ઓર કયા ચાહતા હયે ? કહેતી હએ કે મયે મલેકુલમઓત હું તુજકે દુનયાસે નીકાલુંગી. ઓર તેરી આલાદકો યતીમ કરૂંગી. ઓર તેરી બીબીયોંકો રાંડ બનાઉગી. ઓર તેરા માલ તેરે વારીસોંકો દીલવાઉગી. જીન્હે તું જીંદગીમેં ન ચાહતાથા ઓર તુને આજ તક અપને વાસ્તે નેકી નકમાઇ સો અબ મએ આ પ-હોંચી । યેહ સુનકર જી મુંહ ફેર લેતા હયે. તબ મઓત દુસરે તરફસે ઉસકે સામને જા ખડી હોતી હએ. ઓર કહેતી હયે કે તું મુજેહ નહીં પહેછાનતા ? મયે વોહી હું કે જીસને તેરે માં બાપકી જાન યગઇ કી ઓર તું ખડા દેખતાથા. અબ તુજહકો લેને આતા હું. તો અવલાદ તેરી દેખ ! મએ વોહ મઓત હું કે મએને અગલે બડે બડે ગીરોહોંકો હલાક કીયા. ફેર કહેતી હએ કે બતા તુને દુનયાકો કયા પાયા ? તબ જી કહેતા હએ કે મએને ઉસે મકકરરા ગદાર વ બેવફા પાયા ફેર હકત આલા દુનયાકી સુરત ઉસકે સામને ભેજતા હએ. વેહ કહેતી હયે કે અએ ગુનાહગાર શરમાતા નહી ? તુને મુજહમેં ગુનાહ કીયા ઓર આપકે નાફરમાનીઓંસે બાઝ રખા ! ઓર હરામો હલાલમે ફરક ન કીયા સમજહા કે મએ દુનયાસે જુદાહી નહુગા સો ગએ તુજહસે ઓર તેરે અમલસે બેઝાર હું ઓર માલ આકર કહેતા હએ કે અયે ગુનાહગાર ! તુને મુજે-હ નાહક તરેહસે કમાયા; ઓર ગરીબ ગુરબાકો ન દીયા. આખીર આજ મયેં દુસરેકે હાથ પડા અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હએ (માલ ઓર અવલાદ ઉસ દીન ફાયદા ન દેગે મગર જો અલ્લાહતઆલા કે પાસ આવે અએસા દીલ લેકર જો માસવી અલ્લાહસે ફરીગ ઓર સલામત હો) બઅદહ્યાં મઓત રૂહકો લેલેતી હએ. અગર મોમીન હયે તો સઆદતકે સાથ ઓર અગર મુનાફીક હયે તો શકાવતકે સાથ.

બાબ પાંચવા ઇસ ઝીકરમેં કે મઓત કીસ તરેહ રૂહકો લેતી હએ.

કીતાબે નબવીમે મકાતીલ બીન સુલેમાનસે ગનકુલ હએ કે મલેકુલ મઓતકા એક તખ્ત હયે સાતવે આસમાનમેં નુરસે બના હુવા, ઉસકે સતર હઝાર પાયે હએ; ઓર મલેકુલ મઓતકે ચાર બાઝુ હએ ઓર હ-રજાનદાર કે મુકાબીલ ઉસકે બદનમે મુહ ઓર આંખે ઓર હાથ હએ, સો જો મુંહ ઉસકા જીસ શખસકે મુકાબીલ હએ ઉસી મુંહસે ઉસકો દે ખતા હએ ઓર ઉસી હાથસે ઉસકી જાન કબઝ કરતા હએ ઓર બઅ દ કબઝ કરનેકે વોહ મુંહ ઓર હાથ મલેકુલ મઓતકે બદનસે જાતા ર-હેતા હએ ઓર એક પાંવ મલેકુલ મઓતકા દોઝખકે પુલપર હયે, ઓ ર દુશરા બેહીશતકે તખતપર ઓર બદન ઇતના બડા હએ કે અગર સા રે દરયાઓંકા પાની ઉસકે સરપર ડાલે તો એક બુંદ ઝમીનપર ન ગીરે ઓર કહેતે હએ કે તમામ દુનયા મલેકુલ મઓતકે સામને ઇસ તરેહ હએ જએસે એક ખવાન તરેહ તરેહ કે ખનોંસે ભરા હુવા કીસીકે સામ ને રખા હો, કે જો ચીઝ ચહે ઉસમેસે ખા લેવે, ઓર કહેતે હએ કે જબ સબ ખલક ફના હો જાયેગી મલેકુલ મઓતકે બદનકી તમામ આં ખે બંધ હો જાયેગી મગર આઠ ઇસરાફીલ મીકાઇલ જીબરઇલ વ ઇઝ રાઇલ ઓર ચાર અરશકે ઉઠાનેવાલે.

ઓર ' કઅબ ' રદી અલ્લાહ અનહોસે મનકુલ હએં કે હકતઆ લાને અરશકે નીચે એક દરખત પએદા કીયા હએ, ઓર જીતને અફરાદ મખલુકાતકે હયે ઉતનેહી ઉસમે પતે હએ મોજબ બંદેકી તમામ ઉમર હોતી હએ ઓર ચાલીસ દીન ઝીંદગીકે બાકી રહે જાતે હયે.. એક પતા ટુટકર ઇઝરાઇલકી ગોદમે આ ગીરતા હએ ઇઝરાઇલકો ખબર હોજાતી હ એ ઓર ઉસ સખસકી જાન કબઝ કરનેપર મુસ્તઇદ હોતે હએ ઓર જી સ દીનસે પતા ગીરતા હએ ઉસી દીનસે વોહ સખસ આસમાનપર મુર-દા મશહુર હોતા હએ અગરચે દુનયામે ચલીસ દીનતક જીંદા રહેતા હયે

ઓર કહેતે હયેં કે જબ કીસીકી ઉમર તમામ હોતી હયે તબ

વોહ ફરીશતા જો ઇસકે દમોંપર મબ્કકલ હયે મલેકુલમઓતસે કહેતા હયે કે ફલાનેકી સાસે પુરી હોચુકી. ઓર જો ઉસકે રીઝક ઓર આમાલપર તહયુન હયે કહેતા હયે કે ફસકી રોઝી ઓર ઇસકે સબ કામ તમામ હુએ ઓર હકતઆલાને એક ફરીશતા પયેદા કીયા હયે જીસકા નામ 'મલેકુલઇરહામ' હેયે ઉસકા યેહ કે તુહેંગે ઉસ જગાકી મીટી મીલા દેતા હયે જીસ જગા વોહ શખ્સ મરગયા શો બંઝ હરજગા ફીરા કરતા હયે, આખોર વહી જાકર મરતા હયે જહાંકી મઓત બદ હયે. અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે.—(કહેદે અયે મોહમ્મદ ! કે અયે મુનાફીકો અગર તુમ અપને ઘરોંમે હોતે ઓર ન ચાહતે કે હમારે સાથ જેહાદકો બાહીર નીકલો તોભી બાહીર ન નીકલતે તુમમેસે વોહ લોગ જીનપર મરજાના લીખાથા અપને પડાવપર યાને જીસ જગામેં ઉન્હેં મરના ખપનથા વહીઆ મવજુદ હોતે) ઓર કહેતે હયેં કે મલેકુલમઓત અલેહીસ્સલામ પહેલે ઝમાનેમે ઝાહેર હોતેથે. સો એક દીન હઝરત સુલેમાન અલેહીસ્સલામ કે પાસ આયે. ઓર એક જવાનકો જો હજરતકે પાસ બયેઠાથા ખરનઝર દેખા જવાન કાંપ ઉઠા ફેર જબ મલેકુલમઓત ચલે ગયે તબ જવાનને કહા યા હજરત હવાકો ફરમાઇએ કે ચીનમે પહોંચાદે હજરતને વયેસાહી કીયા. એક ઘડી બઅદ ફેર મલેકુલમઓત આયે તબ સુલેમાન અલેહીસ્સલામને પુછા કે તુમ ઇસ જવાનકો કીસ સબબ દેખનેથે ? મલેકુલમઓતને કહા, મુજહે હુકમ હુવાથા કે આજહી ચીનમે ઉસ શખસકી રૂહકો કબઝ કરદો ! શો મંએ ઇસકો તુમ્હારે પાસ બયેઠા દેખકર તઅજજુબ કરતાથા તબ સુલેમાનને ઉસકા સારા હાલ કહે સુનાયા. મલેકુલમઓતને કહા કુછ ખુબ અબ મએ જાતાહુ ઉસકી જાન વહી નીકાલુંગા ઓર કહેતેહયે કે મલેકુલમઓતકે બહોત સાથી હયે કે રૂહોંકો કબજ કીયા કરતે હયેં.

ચુનાંચે મનકુલ હયે કે એક શખસ હમેશા યેહી વીરદ રખતાથા કે યા ખુદા બખશકે મુજહકો ઓર ઉસ ફરીશતેકો જો સુરજાહર મવકકલ હયે. સો બઅદ મુદતકે એક દીન ઉસ ફરીશતેને દુઆ કી કે યારબ મુજહે હુકમ હો તો ઉસ શખ્સકી મુલાકાતકો જાઉ. ચુનાંચે હુકમ હુવા ઓર ફરીશતા ઉસેકી મુલાકાતકો આયા, ઓર કહેને લગા અયે શખ્સ તુ મે વાસતે બહોત દુઆ માંગા કરતા હયેં કહે તેરા મકસદ કયા હયે

કહા મેરા મકસદ યેહ હયે કે તુ મુજહકો અપને મકાનપર લેજાવે ઓર
મયેં મલેકુલમઓતસે પુછું કે મેરી જીંદગીકે કીતને દીન બાકી હયે ?
ફરીશતા ઉશે આસમાનપર લેગયા. ઓર અપને મકાનપર બીઠલાકર આપ
મલેકુલમઓકકે પાસ જાકર કહા કે યેક આદમી હમેશા મેરે વાસતે દુઆ
માંગા કરતા હયે ઓર હાજત ઉસકી યેહ હયે કે અપને મરનેકા દીન મા
લુમ કરકે આખેરતકે વાશતે કુછ સવાબ જમા કરે. શો તુમ ઉસકી કીતા
બ દેખકર ઉસકે મરનેકા હાલ બતાદો ! મલેકુમ મઓતને કહા તેરા મુ-
સાહીબ જવાન અઝીમુશ્શાન હયે. ન મરેગા, જબતક તેરી જગાપર ન
બએઠે, સુરજકે ફરીશતેને કહા વોહ આ યા હયે, ઓર મેરી જગાપર
બયેઠા હયે. મલેકુલમ ઓતને ફરમાયા કે જા ! અગર તેરી જગાપર બયેઠા
હોગા તો મેરે સાથીઓને ઉસકી રૂહભી કબ્ઝ કરલી હોગી.

ઓર ખબરમે હયે કે ચારયાઓ સબ અલ્લાહતઆલાકે ઝીકરમે હ
યે. ઓર જબ જીકર છોડ દેતે હયે હકતઆલા ઉનકી જાન કબ્ઝ કરલેતા
હયે, ઓર કહા હએ કે હકીકતમે કાબીજ અરવાહકા હકતઆલા હયે,
ઓર મલેકુલમઓતકી તરફ ઇસ તરેહકિ નીસબત હયે જયેસા કે કહેતે
હયે 'ઝયેદ' ને ઉમરકો કતલ કીયા. યા ફલાની બીમારીશે જયેદ મરગયા.
અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે—(ખીંચ લેતા હયે અલ્લાહ જાને જબ વ
કત હુવા ઉનકે મરનેકા.)

છઠા બાબ પયેગમબરોંકી રૂહોંકે હાલમે.

ખબરમે હયે કે જબ મલેકુલમઓત ઉનકી રૂહ કબઝ કરનેકા ઇરાદા
હયે, તબ રૂહ કહેતી હયે મએ મયે તેરી ઇતાઆત ન કરૂંગી જબતક
ખુદાએ ઇજેવજલકા હુકમ ન પાઉંગી. મલેકુલમ ઓત કહેતા હયે ઉસી
ને મુજકો હુકમ દીયા હયે. રૂહ કહેતી હયે જાવ ઇસ બાતપર કુછ નશા
ન વ બરહાન લેઆવ ! મુજકો મેરે અલ્લાહતઆલાને પયેદા કીયા ઓર
બદનમે દાખીલ કીયા, તુમ ઉસ વકત નથે ? અબ ચાહતેહો કે મુજકો લે
જાવ મલેકુલમઓત યેહ સુનકર અલ્લાહતઆલાકી તરફ ફેર જાતા હરે.
તબ અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે કે મેરે બંદેકી રૂહ સચ કહેતી હયે.
અયે મલેકુલમ ઓતાબેહીશતમે જા ઓર એક સેબ યા અંગુર વહાશે લે

કર ઉશે દીખલા મલેકુલમઓત ખેહીશતમે જાતા હયે ઓર મેવા લાલ હએ, જીસપર બીસ્મીલ્લાહીર્રહમાનીર્રહીમા લીખા હોતા હયે સો વોહી રૂહકો દીખાદેતા હએ. તબ હંસી ખુશીશે નીકલઆતી હયે.

સાતવા બાબ મોમીનોંકી રૂહોંકે બયાનમે.

ખબરમેં હયે કે જબ મુસલમાનકી ઉમર આખીર હોચુકતી હયે મલેકુલમઓત ઉસકે મુહકિ તરફસે રૂહ કબ્જ કરને આતા હયે. તબ ઝીકરે ઇલાહી કહેતા હયે કે ઇધરસે તુમ્હે રાહ નહિ કયું કે ઇસ મુહસે ખુદાએ ઇજ્જોવજલકા નામ લીયા જાતાથા; તબ હાથોંકી તરફસે આતા હયે. હાથ કહેતે હયે કે ઇધરસેભી રસ્તા ન મીલેગા કયુ કે ઇન હાથોશે ઇસને સદકા દીયા હયે. ઓર યતીમકા સર સહેલાયા હયે, ઓર ઇલમ લીખા હએ. ઓર કાફીરોંપર તલવાર હયે. તબ પાંવકી તરફશે આતા હયે. પાંવ કહેતે હયે ઇધરશેભી તુમ ન આને પાવગે કયુ કે ઇન પાંવોસે વોહ જમાઅતકો ગયા હએ ઓર ઇદોકિ નમાજકો ગયા હયે ઓર આલીમોંકી મજલીસકો ગયા હયે; તબ કાનોંકી તરફસે આતા હયે, કાન કહેતે હયે ઇધરસેભી તુમ ન આને પાવગે ! કયુ કે ઇન કાનોંસે ઇસને અલ્લાહતઆલાકિ બાતેં ઓર કુરઆનેશરીફ સુના હયે. તબ આંખોકી તરફસે આતા હયે આંખેં કહેતી હયે ઇધરસેભી તુમ્હારા ગુઝર મુમકીન નહી ! કયું કે ઇસને આંખોસે કુરઆન દેખા હયે, ઓર આલીમોંકે ચેહેરેપર નઝર કી હયે; તબ મલેકુલમઓત અલ્લાહતઆલાકી તરફ ફેરજાતા હયે. તબ અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે અપની હથેલીપર મેરા નામ લીખકર ઉસકી રૂહકો દીખા ! મલેકુલમઓત યેહી કહેતા હયે. તબ વોહ નીકલઆતી હયે ઓર ઊસ નામકી ઊન્સસે જાંકનીકી સખતી નહીં હોતી હયે ઓર ખબરમે હયે કે જબ બંદા નઝાઅમેં હોતા હયે. આવાઝ આતી હયે કે ઇસે છોડદે ! ઝરા આરામ લે લેવે ઓર જબ રૂહ સીનેપર પહોંચતા હયે આવાઝ આતી હયે કે ઇસે છોડદો આરામ લે લેવે. ઇસી તરહસે ઓર આઝામે યહાંતક કે જબ હલકપર પહોંચતી હયે આવાઝ આતી હયે કે છોડદો ઇસે તાસબ આઝા આપસમેં રૂખસત હોવે ! તબ આંખ આંખકો વીદાઅ કરતી હયે ઓર કહેતી હયે અસ્સલામોઅલેક ઇલાયવમલકીયામા).

ઐસી તરેહ કાન. ઓર હાથ ઓર પાંવ સબ એક દુસરેકો રૂખસત કરતે હયેં; ઓર હાથ બેહુસ વ હરકત રહેજાતે હયેં, ઓર આંખેં બેનઝર ઓર કાન બેસમાઅત. લેકીન યેહ સબ સહલ હયે, અગર ઝબાનપર ઇમાન ઓર દીલમેં મારેફત બાકી રહે, અગર 'નઉઝો બીલ્લાહે તઆલા' ઇસમેં ફરક આયા તો કહી ઠીકાના નહી. ફકીહોંને કહા હયે નઝઅકે વક્ત અકસર ઇમાન સલ્બ હો જાતા હયે.

આઠવા બાબ ફેઅલે શએતાનકે બયાનમેં

ખબરમે હએ કે જબ જાન નીકલનેકો વખત શએતાન આતા હએ ઓર બાયે તરફ બએઠકર કહેતા હયે કે ઇસ દીનકો છોડ ઓર કહે દો ખુદા હયે ! તો તુજહે ન જાત મીલે ઇમામે હુજજતુલ ઇસ્લામ દકાયકુલ અખબારકે મુઅલ્લીફ ફરમાતે હએ કે જબ અએસા મઆમીલા હુવા તો બડા ખતર હયે સો અએ દોસ્તો હમેશા ગીરયા હો ઝારીમે રહે ! ઓર શબ બેદારીયાં કરો ! ઓર નમાઝે પઢો ! ઓર ખવાબે ગફલતસે બેદારહો ઓર દુનયાસે બેઝાર તા નજાત પાવ ! ઇમામે આઝમ નઅમાન રહમતુલ્લાહ અલેહ અબુ હનીફ કુફીસે પુછા કે કઓન ગુનાહ હએ જીસમે ઇમાન જાનેકા ઝીયાદા ખઓફ હયે ? ફરમાયા ઇમાનકા શુકર ન કરના એ.ફ ખઓફ ખાતી મેકા છોડદેના ઓર ખલકપર ઝુલમ કરના. સો જીસમે યેહ તીનો ખસલતે હો ગાલીબ યેહ હએ કે દુનયામે બેઇમાન જાવે ! ઓર કહેતે હએ કે મઓતકે વકત બહોતહી પ્યાસ લગતી હયે ઓર કલેજા જલને લગતા હયે ઓર બીમાર પ્યાસકે મારે તલમલાતા હયે સો શએતા પાનીકા ભરા હુવા પ્યાલા લેકર ઉસકે સીરાને ખડા હોતા હયે ઓર વોહ નહી જાનતા કયેહ શએતાન કહેતા હએ કયે આલમકા કોઇ બનાનેવાલા નહી તો મયે દું ! સો જીસકી શામત આતી હયે કહેદેતા હયે ઓર જીસકે નસીબ અચ્છે હયે નહીકહેતા. ચુનાંચે મનકુલ હયે અબુઝકરીયા. ઝાહીદ જબ મરને લગા ઉસકે દાસ્તોને દોબાર કહા ! કલમા પઢ ! ઉસને મુંહ ફેર લીયા તીસરે દફા કહાં મયે નહી કહેતા ! તબ સબા

કો નેહાયત અમ હુવા, એક ઘડીકે બઅદ અબુઝકરીયા ઝાહીદકો હોશ આ
યા આંખે ખોલદી ઓર લોગોસે પુછા તુમ મુજહશે કુછ કહેતેથે ? ઉન્હોં
ને કહા હા ! હમ કહેતેથે કે કલમા કહો ! શો તુમને દો દફા મુંહ ફેર
લીયા તીસરે દફા કહા મયે નહી કહેતા અબુઝકરીઆ બોલા કે ભાઇ એ
શયેતાન મેરે પાસ પાનીકા કદહ લેકર આયાથા ઓર કહેતાથા કે કહે
લાઇ લાહા ઇલ્લલ્લાહ સો મયે મુંહ ફેરલેતાથા આખીર મયેને તીસરે
જહુજહ લાકર કહા કે મયે નહી કહેતા ! તબ વોહ પીઆલા ફેકકર ભા
ગ ખડા હુવા સો અબ મયે કહેતાહું (અશહદો અનલાઇલાહાઇલ્લલ્લાહ
વ અશહદો અન્ન મોહમદ ન અબ્દહુ વ રસુલહુ) ઓર જબ આદમી
મરતા હયે સબ ચીઝ ઉસકી ઘટ જાતી હયે માલકો વારીશ લે જાતે
હયે ઓર રૂહકો મલેકુલ મઓત અલેહીસલામ ઓર બદનકો કીડે ખાતે
હયે ઓર હડીયોંકો ખાક ઓર નેકીયાં મુદઇયોંકો મીલતી હયે જને જીસ
પર હક દઅવા રખતે હયે લેકીન યેહ સબ આસાન હયે અગે કાશ શયે
તાન ઇમાનકો ન લેજાને પાએ !

બાબ નવ્વાં આવાઝોંકે ઝીકરમેં જો બઅદ મરનેકે આતી હયે.

હઝરત અલી કરમુલ્લાહ વજહો પયગમબરે ખુદા સલ્લલ્લાહો
અલેહે વસલ્લમસે રીવાયત કરતે હયે જબ મોમીન મરતા હયે આસમાન
સે તીન આવાઝે આતી હયે—અએ ફરઝંદ આઝીમ તુને દુનયાકો છોડા
યા દુનયાને તુજહકો છોડા તુંતે દુનયાકો રાજે રખા યા દુનયાને તુજહકો
રાજે રખા ? તુને દુનયાકો સમેટાયા દુનયાને તુજહે સમેટા ? ઓર જબ
ગુસલ દેતે હએ તીન આવાઝે આતી હએ—અએ ફરજંદ આદમ કહાં ગ
યા તેરા ઝોર. ઓર કીસને તુજહકો નાતવાન કીયા ? ઓર કહાં ગઇ
તેરી બાતે; કીસને તુજહે ગુંગા બનાયા ઓર કહાં ગએ તેરે દોસ્ત,
કિસને તુજહે અકેલા કિયા ? ઓર જબ કફન પહેનાતે હયેં યેહ આવાઝે
આતી હએ,—તુ સફરકે! ગેતોશે જાતા હએ. ઓર અપને ઘરસે નીકલતા

હએ. સો કભી ન ફીરેગા; ઓર તુ હઓલનાક ઘરકિ તરફ જાતા હએ; જબ જનાઝેપર લીટાતે હએ યેહ આવાઝે આતી હયેં.—અએ ફરઝંદે આદમ તુજહે ખુશી હએ, અગર તોબા કરકે મુવા હો. ઓર તુજહે ખુશી હએ, અગર ખુદાકિ રઝામંદી તુજહપર હો, ઓર અફસોસ વ ગમ હએ તુજહપર, અગર હકતઆલા તુજહસે નાખુશ હએ; ઓર જબ નમાઝ પઢનેકે વાસ્તે જનાઝા રખતે હએં એહ આવાઝે આતી હએં—અએ ફરઝંદે આદમ જો કુછ તુને કિયા ભલા યા બુરા સો સબ તેરે વાસ્તે હએ, અગર તેરે કામ નેક હએં તો નેકી પાવેગા. અગર તેરે કામ બુરે હએં તો બુરાઇ દેખેગાં; ઓર જબ ગાડા જાતા હએ તબ ઝમીનસે આવાઝે આતી હએ.—અએ ફરઝંદે આદમ તુ મેરી પીઠપર હંસતાથા, અબ રોતા હએ, તુ મેરી પીઠપર ખુશીયાં કરતાથા ઓર અઠખેલીયાં મચાતાથા, અબ મહઝુન ગમઝદા હોતા હએ; તુ મેરી પીઠપર બાતેં ચકનાતથા, અબ ચુપકા હુવા, ઓર જબ ગાડકર લોગ ફીરતે હએં અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ, અએ બંદે તુ અકેલા હોગયા, બેકસ રહે ગયા, એહ સબ અંધેરેમેં તુજહે છોડ ગએ, જીનકે લીએ તુ મેરી નાફરમાની કરતાથા સો આજ મએ અએસી રહમત તુજહપર કરૂંગા કે જીસ્સે ખલકો તઅજજુબ આવે, ઓર અએસી શફકત તુજહપર કરૂંગા કે જીસ્સે ખલકકો તઅજજુબ આવે, ઓર અએસી શફકત કરૂંગા કે માબાપ બેટેપર ન કરેં.

દસવા બાબ ઝમીનો કબરકી આવાઝમેં.

ઇબ્નસ બીન માલીક રદીઅલ્લાહો અનહોસે મનકુલ હએ. કે ઝમીન હરદીન એહ બાતે કહેતી હએ—અએ ફરઝંદે આદમ તુ મેરી પીઠપર ચલતા ફીરતા હએ. મેરે અંદર હીલને ડુલને નપાવેગા, મેરી પીઠ પર હરામ ખાતા હએ, મેરે અંદર તુજહે કીડે મકોડે ખાએગે; મેરી પીઠપર ગુનાહ કરતા કરતા હએ મેરે અંદર અઝાબ પાવગા; મેરી પીઠ પર ખુશી કરતા હએ; મેરે અંદર ગમગીન હોગા; મેરી પીઠપર હરામ ખાકર મોટા બનતા હએ, મેરે અંદર આકર ગલ જાએગા, મેરી પીઠપર અકડ-

તા ફીરતા હએ, મેરે અંદર ઝલીલ હોગા; મેરી પીઠપર ખુશખુશ ચલતા હએ. મેરે અંદર ગમનાક પડા રહેગા; મેરી પીઠપર નુરમેં ચલતા હએ મેરે અંદર અંધેરેમે પડેગા; મેરી પીઠપર જમાઅતકે સાથ ચલતા હએ મેરે અંદર અકેલા પડેગા ઓર ખબરમે હએ કે કબર હરરોઝ તીનબાર કહેતી હએ કે મએ વહશતકા ઘરહું મએ અંધેરીહું મુજહમેં કીડે હયે મેરે વાસ્તે કયા તઈયાર કીયા હયે ? મયે તનહાઈકા ઘરહું સો કુરઆનકી તીલાવતકો અપના મોનીસ બનાવ ! હાયત તારી કહું નીમાઝે શબ પઢ કર મુજહે રવશન કર ? ઓર મુજહમેં ખાકધુલકે સીવા કુછ બીછોના નહી, શો નેક અમલોકા બીછોના તઈયાર કર મુજહમેં સાંપ ભરે હયે. શો બીસ્મીલ્લાહીર રહમાનીર રહીમકો ઓર આંસુઓંકો ઝહેરમોહરા બનાવ મએ વોહ ઘર હુ કે જીસમે મુનકર વ નકીર સવાલ કરેંગે શો મેરી પીઠપર (લાઈ લાહ ઈલ્લીલાહ મોહમ્મદુનરસુલુલ્લાહ) બહોત પઢા કર ? (અલબત્તા કહેતી હએ જમીન કે તહકીક મએ તારી કહું રવશન કરો તુમ મુજહકો દીલોંશે કે માનીંદ શમઓકે હએ. છુપાએ ગએ બીચ મેરે સાપ કાટનેવાલે શો કરો તુમ તીરયાક અપને આંસુઓકો.)

બારવાં બાબ મઈયતકી સખ્તીકે બયાનકે.

હઝરત આયશાસીદીકા રદીઅલ્લાહોઅનહાસે મનકુલ હએ, કે મએ ઘરમેં બએઠાથી નગાહ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમ આએ, મએંને ઈરાદા કીયા કે આપકી તઅઝીમકો ઉઠું: જીસતરેહ મેરી આદતથી; આપને ફરમાયા બએઠી રહો ! હઝરત રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમ આએ ઓર મેરે ઝાનુપર સર રખકર સોગએ, મએં બુઢે બાલ આપકી રેશે મુબારકમેં ઢુંઢનેલગી, ઉનતીસ બાલ સફેદ નઝર આએ મએંને ફીકર કીકે અબ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમ દુનયાસે ઈંતેકાલ ફરમાવેંગે ઓર ઉમ્મત બેનબી હોજાવેગી; ઈસ ખીયાલસે મેરે આસુ બહેનેલગે, યહાંતક કે ચંદ કતરે રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમકે રૂએ મુબારકપર ગીરે, આપ ચઓંક ઉઠે; મએંને કહા કુરબાન જાઉં યા રસુલુલ્લાહ ! કઓન હાલ મુરદે પર બહોત સખ્ત હએ ?

આપને ફરમાયા સખતી મુરદે કો ઉસવકત હોતી હએ જબ ઉસકો ઘરસે નીકલાતે હએં; ઓર ઉસકે અકબરકા ઉસપર રોતે હએં, ઓર ઇંતાહાતર રંજ ઉસકો ઉસવકત હોતા હએ જબ ઇસકો કબરમેં રખકર મટી ડાલતે હએં ઓર દોસ્ત આશના તન્હા છોડકર ચલે આતે હએં, ઓર ફરમાયા ઉસસે ઝીયાદા રંજ ઉસવકત હોતા હએ જબ શુખંગુરતરી ઓર કપડે ઉતારતા હએ ઉસકવકત રૂહ ચીલ્લાતી હએ ઇસ આવાઝસે કે સીવાએ જીન વ આદમકે સબ ખલ્ક સુનતી હએ ઓર કહેતી હએ, અએ ગુસ્લ કરનેવાલે તુજહે કસમ હએ અલ્લાહકી મેરે કપડે આહીસ્તા આહીસ્તા ઉતાર ! કયું કે મએં અભી મઓતકે ચુંગલસે છુટીહું, ઓર જબ પાની ઉસપર ડાલતે હએં કહેતી હએ અએ ગુસ્લ દેનેવાલે ! બહોત ગર્મ પાની ન ડલ ન બહોત થંડા ડાલ, કયું કે મેરા બદન જાનકે નીકલનેસે ઘાયલ હોગયા હએ: ઓર જબ ન્હીલાને લગતે હએં તબ કહેતી હએ કે અએ ગુસ્લ દેનેવાલે મેરા બદન ઝોરસે ન મલ ! કયું કે વેહ ઝખમી હો રહા હએ; ઓર જબ ન્હીલા ચુકતે હએ ઓર કફન પહેનાકર પાંવકી તરફસે ઉબમેં ગીરેહ દેતે હએ તબ કહેતી હએ કે તુજહે કસમ હએ ખુદાકી અએ ગુસ્લ દેનેવાલે મેરે સરકા કફન ન બાંધાતા મેરે દોસ્ત આશના, ભાઇબધ સબ મેરા મુંહ દેખલે કયું કે યેહ આખરી દીદાર હએ, આજ મએં જુદા હોતાહું, ફેર કયામતતક ઉનકે પાસ આને ન પાઊંગા; ઓર જબ મુરદેકો ઘરસે નીકાલતે હએ રૂહ કહેતી હએ કે અએ મેરે લોગો ! તુમકો ખુદાકી કસમ હએ જલ્દી ન કરો મુજહે અપને ઘરબાર જોરૂ લડકોંસે રૂખસત હોલેનેદો, અયે તેરે લોગો ! મયેને અપની અવરત કો બેવા છોડા હએ, તુમ ઇસે ઇઝાન દેના, મયેંને અપની અવલાદકો યતીમ છોડા હએ તુમ ઇનકો દીક ન કરના મએં અબ ઘરસે નીકલતાહું ઓર કભી નહી આનેકા; ઓર જબ જનાઝા ઉઠાતે હએં કહેતી હએ અયે મેરે લોગો ! કસમ હએ ખુદાકી, શીતાબી ન કરો, મુજહે અપને લડકે બાલોંકી ઓર ખેશોં કરીબોંકી આવાઝ સુનનેદો, કયું કે આજ મએં જુદા હોતાહું, ઓર કયામત તક જુદા રહુંગા; ઓર જબ જનાઝા લેચલતે હએ તબ કહેતી હએ અયે મેરે દોસ્તો, અએ મેરે ભાઇયો, અએ મેરે લડકો બાલો દુનયાકે ફરેબમાં ન આવ, જએસા મએં કીયા; દુનયા તુમ્હેં અએશો અશરતમેં ઉલજહા ન રખે, જએસા મુજહકો ઉલજહા રખા; દેખો જો માલોમતાએ મએંને જમા કીયા સબ વારીસોંકે નેક લગા, ઓર ઉન્હોંને રતીભરભી મેરા ગુનાહ ન ઊઠાયા.

ઔર જબ નમાજ જનાઝેકી પઢકર બઅજે દોસ્ત આશના ઉસકે ફીરને લગતે હએ, કહેતા હે અએ મેરે ભાઈયો મુરદા આખીર ભુલાય નહી જાતા હએ, લેકીન અમીશે ન ભુલો ઔર દફનશે પેશતરહી ન ચલેજાવ અએ દોસ્તો મઅેં તુમકો ખુબ માલુમ હોતાહુ, લેકીન ઈસ સાઅત તો મુજહપર મેહર કરો મઅેને બહોતસા માલ જમા કીયા ઔર તુમ સભોંકે વાસ્તે છોડા, શો મુજહકો ખઅેરાતકે સવાબશે મહરૂમ ન રખો ઔર મઅેને તુમકો ઈલ્મ વ કુરઆન સીખાયા મુજહકે દુઆશે એત સીબ ન છોડો !

ઇબને ' કલાબા ' રીવાયત કરને હયે કે ઉન્હોને ફરમાયા હએ કે મઅેને એક મુકબીરા દેખા કે ઉન્કી સબ કબરે શક હોગઈ હએ ઔર મુરદે નીકલઆએ હયે ઔર બઅેઠે હએ ઔર હરેકકે સામને યેક યેક નુરકા તબકા ધરા હયે, મગર યેક શખસકે મેરે પડોસીયોમેશેથા શો વોહ અંધેરેમે બયેઠાથા ઉસકે સામને નુર નથા શો મયેને ઉશે પુછા કે તેરે પાસ કિસ સબબશે નુર નહિ ઉસને કહા, ઈન સહે લોગોકે લડકેવાલે દોસ્ત આશના ઉનકે લીયે દુઆ કરતે હયે, ઔર સદકા દિયા કરને હયે, ઔ સદકા દીયા કરને હયે ઇસ સબબશે ઉનકો નુર મીલતા હયે, ઔર મેરા બેટા ફાસીક હયે ન મેરે લીયે દુઆ કરતા હયે ન સદકા દેતા હયે ઇસ સબબશે મયે અંધેરેમે રહેતાહું ઔર હમજીન્શોસે ખજીલહુ ઇબને કલાબા ફરમાતે હયે, કે યેહ દેખકર મયે જાગા. તબ મયેને ઉસ શખ્સકે બેટેકો બુલાયા. ઔર જો કુછ દેખાથા શો કહે સુનાયા. ઉસને કહાકે મયે તુમ્હારે સામને પીરકો ફસુસ્સે તોબા કરતાહુ ઔર ઇકરાર કરતાહું કે હમેશા અપને બાપકે વાસ્તે દુઆ કરતા રહુગા. ઔર સદકા દુંગા. ઇબને કલાબા કહેને હયે કે ફેર યેક મુદતકે બઅદ મયેને ઉસિ મુકબીરેકા ઉસિ તરેહ ખવાબમે દેખા. ઔર ઉસ શખસકે સામને અયેસા નુર દેખાકે આફતાબશે જીયાદા રવશનથા, ઔર ઉસને મુજહે દેખકર કહા જઝાકલ્લાહ ખઅેરા અએ ઇબને કલાબા તેરે સબબસે મઅે જુલમત ઔર નદામત વ અકુબતશે છુટા !

ઔર ખબરમે હયે કે શહેરે ઇસકંરીયા મે મલેકુલ મઓત એક શખસપર જાહીર હુવા, ઉસને કહા તુમ કઓન હએ કહા મઅે મલેકુલમ ઓતહું. વોહ શખસ કાંપને લગા- મલેકુલ મઓતને કહા કયુ કાંપતા હ

એ કયા દોઝખશે ડરતા હએ કહા હાં મલેકુલમઓતને કહા, કહેતો મએ એસા કુછ લીખદુ કે જીસે તુજહે નજાત માલે ! કહા અછા લીખદીજીએ. મલેકુલમઓતને એક સહાફેપર " બીસ્મીલ્લાહીર રહમાનીરરહીમ ' લીખા ઓર કહા યેહ બચાવ હએ દોઝખશે.

મુતરજીમ કહેતા હએ કે મઓતશે ઇનસાનકો કુછ નુકશાન નહિ પહોચતા, કયુ કે રૂહકે ફના નહિ; રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલમને ફરમાયા (તુમ હમેશાકુ લીએ પએદા કીએ ગએહો) જીસ તરહ બાન્ધે અઝુકે કટ જાનેશે રૂહકો નુકશાન નહિ હોત, ઇસીતરેહ ખયાલ કિયા ચાહીએ કે સબ આજાકે બેકાર હોનેસેભી નુકશાન નહિ હોતા; ફેર મઓતશે ડરના લાહાસીલ હએ, હાં બદ કામોંમે પરહેજ કરના ઝુરૂર હએ, કયુ કે મરનેકે બઅદ ઉન્હી કે સબબ રંજ હોતા હએ ઓર સજા પહોંચતી હયે વલેકીન જો શખસ દે આબીદ વ મુત્તકી વ ઇમાનદાર હયે ઉસકો મઓતશે બહોત ફાયદા હયે, કયુ કે આમાલે નેકસે રંજે કશાકશસે રેહાઇ પાતા હએ. ઓર મેહનતકી ઉજરત ઉસે મીલતી હએ ઓર કહા હએ કે મરના પુલ હએ, કે દોસ્તકો દોસ્તતક પહોંચાતા હએ.

' સબઅ સનાબીલ ' મે હયે કે એક વલી જાંકનીકે વકત હંસતા થા, ઓર ખુશથા કિસીને કહા અએ અજબ મરના ઓર હંસના કહા.—

નઝમ.

માહરૂ પરદા જબ ઉઠાતે હએ.

આશક ઇસ તરેહ જીસે જાતે હએ.

સચ હએ જો ખયાનત કરે. મહાસબેસે ડરે, ઓર જીસકા મઆમીલા ઠીકઠાક હયે ઉશે હીસાબશે કયા બાક હયે. દુનયામે કુફ્ફાર ચાહતે હયેકે હજારો બરસ જીએ ! (એક એક ચાહતા હયે કે ઉમર પાવે હઝાર વરસકી) વલેકિન વહાં કહેગે કે કાશ હમ જલ્દ મરતે તો બહોતસે ગુનાહોંશે બચતે ! ઓર એક મરના યેહ હયે કે આપકો ઓર સારે આલમ

કો ઝાની સમજકે, ઓર હકતઆલાકો બાકિ ઓર યહાંતક બસ ખીયાલ મે ડુબજાવે કે સીવાયે હકતઆલાકે ઉશે કુછ નજરેહી ન આવે..

બારવાં બાબ માતમ ઓર નવહેકે બયાનમે.

ખબરમે હયે કે જો મુસીબતમે કપડે ફાડતા હયે. યા છાતી પીટતા હયે. ગે યા નેઝ. લેટર અપને ખુદાશે લડતા હયે. ઓર રસુલે ખુદા સલ્લ લ્લાહો અલેકે વ સલ્લમશે મનકુલ હયે, કે ફરમાયા. કે મુસીબતમે દરવા જા સીયાહ કયે, યા કાલે કપડે પહેને. યા કપડે ફાડ ડાલે. યા ઘર ઉજા ડડાલે યા દરખત તોડ ડલે, તો જીતને ઉસકે તન પર બાલ હયે ઉતનેહિ ઘર દોજખમેં ઉસકે વાશતે બનાએ જાએંગ, ઓર ગે.યા દહસત પએગ મબરોંકે ખુનમે શરીક હુવા ઓર ઉસકા રોજા ઓર નમાજ ટબુલ ન હો ગા. જબતક વોહ માતમકા નશાનબાકી રહેગા; ઓર ઉસકી કબર તગ કી જાએગી. ઓર ઉસસે હિસાબ બહોત સખત લીયા જાએગા, ઓર જી તને ફરીશતે આસમાનો જમીનમે હયે સબ ઉસગર લઅનત ભેજેંગે. ઓર હજાર ગુનાહ ઉસકે નામ લીખે જાએગે ઓર કયામતમે કબરસે નંગા ઉઠેગા. ઓર જો મુસિબતમેં કપડે ફાડેગા અલ્લહ તઆલા ઉસકા દીન પુરજે પુરજે કરદેગા, ઓર જો મુહપર તમચે મારેગા યા મુંહ નોચ ડાલે ગા હકતઆલા ઉશે અપને વજહો કરીમકે દીદારશે મહરૂમ કરેગા.

ઓર હદીસમેં હયેકે લોગ જો મુસીબતમે પીટતે ચીલ્લાતે હયે મ કુલેલમઓત દરવાજેપર આકર કહેતા હયે કે યેહ ચીલ્લાના કએસા હયે ઇસકદર ગએબો ગુસ્સા તુમ કીસપર કરતેહો ? અગર મુજહપે ખફા હો તો બેજા હયે; કે મયે તાબે અતારહુ, માલીકકે હુકમશે આતાહુ. મએને તુમ્હારી ઉમરશે એક શાઅતભી કમન કી; ઓર તુમ્હારે રીઝકશે એક દાનાભી ન ઘટાયા. ઓર મયે કીશિપર જુલમ નહી કરતા; અગર અલ્લા હ તઆલાકી કજા વ હુકમશે નારાજ હો તો કાફીર હુએ. ઓર કશમ હએ ખુદાએ ઇજ્જોજલ્લકી ! મએ તુમહારે પાશ ફેર આઉગા, ફેર આઉંગા ફેર આઉગા તો કયામત !

ફકિહ અબુલ્લએશને કહા હયે. કે નવહા કરના યાને બએનકી બા તે બનાના. ઓર ચીલ્લાકર રોના પીટના હરામ હએ. ઓર સિરફ આં

સુએશે રોના મનઅ નહિ. વલેકિન શબર અફ્જલ હયે. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હએ—(શબર કરનેવાલે અપના અજર બેશુમાર ભરપાવેગે) ઓર રસુલે ખુદા શલ્લલ્લાહો અલેહે વશલ્લમને ફરમાયા હયે નવહા કરનેવાલે ઓર જો ઉશકે આશપાશ હોં ઓર જો નવહા સુને શબપર ખુદાકિ ઓર ફરીશતોંકી ઓર આદમીયોંકી લઅનત હએ. ઓર જબ અલી બીન હુશએન બીન અલી રદીઅલ્લાહો અનહોને ઇતેકાલ ફરમાયા ઉનકી બીબી શાલભરતક ઉનકી કબરપર બએઠી હહી. ઓર શાલકે બઅદ જબ ખેમા ઉખાડા આવાઝ આઇકે જીશકે લીએ તુમ બએઠીથી વોહ મીલા ?

ઓર હજરત રસૂલે ખુદા શલ્લલ્લાહો અલેહે વ શલ્લમશે મનકુલ હએ. કે જબ આપકે બેટે ઇબરાહીમને ઇતેકાલ ફરમાયા આપકી આંખે ભરઆઇ. અબદરરહમાન બીન અએફને કહા. યા રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમ ! કયા આપને રોના મનઅ નહિ કિયા ? ફરમાયા કે મયેને દો બુરે આવાજોશે મનઅ કિયા હયે. નવહેકી આવાઝ. ઓર રાગકી આવાજ ઓર મુહ નોચના. ઓર ગરેબાન ચાક કરના; વલેકીન યેહ આંસુ રહમત હયે. કે અલ્લાહતઆલા રહીમો કે દીલમે ડાલ દેતા હયે. ફેર ફરમાયા કે દીલ ગમનાક હોતા હયે. ઓર આંખે ભરી આતી હયે. તેરી જુદાઇમે અયે ઇબરાહીમ.

મુતરજીમ કહેતા હયે કે મુશલમાનોંકો મુસીબતમે ચાહીએ કે શબર ઇખ્તીઆર કરે ઓર ગીલે શકવેકી બાત ઝબાનશે ન નીકાલે કયુ કે ઇશમે બહોતહી શખત ગુનાહ હએ. બલકે બેશબરીકા અંજામ કુફર હયે ઓર ઇન રશમોંપર હિંદુસ્તાનકી અવરતે બહોતહિ દલેર હયે. ઉનકે મરદોકો ચાહીએ કે નઇ હરકતોંશે ઉન્હે બાજ રખે.

બુખારી ઓર મુશલીમને અબદલ્લાહ બિન મશઉદશે રીવાયત કિ હયે કે રસુલુલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયાઃ—(નહિ હયે હમમેશે યાને ઇશલામશે ખારીજ હયે વોહ જીશને પીટા મુંહ ઓર ફાડા ગરેબાન. ઓર પુકારા યાને નવહા કિયા કુફર કી રસમપર.)

ઓર અસમાન બિન હિસીન ઓર અબી હુરએરા રદિઅલ્લાહુ અનહુમાસે મનકુલ હયે કે કહા હમ પયગમ્બરે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમકે સાથ એક જનાજેપર વારીદ હુવે. કે લોગોંને બસબબ માતમકે ચાદરે ઉતારકર ફેંકદિથી. ફકત પઅરાહન પહેનેહુવે ચલે જાતેથે. સો રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા કે તુમ કયા જાહીલોંકિસી બાતે કરતેહો. તહકીક મયને પરાદા કિયા કે તુમ્હે બદ દુઆદુ! કે તુમહારી સુરતે બદલજાયે યાને રીછ બંદર બનજાવ. જબ ઉન લોગોંને યેહ સુના. અપની ચાદરે ઉઠાલી ઓર ફેર યેહ હરકત નકી. સો યેહ હરકતે કિસિકિ મુસિબતમે નહિ દુરૂસ્ત અગરચે વલી વ નબીકી મુસિબતહો વહાં બેઇખતીઆરીકે રોનેપર ગીરફત નહિ અગરચે રોતે રોતે યાકુબકી તરેહ આંખે સુફીદ હોજાવે! કયું કે જીસ બાતમેં કીસીતરેહ આદમીકા બસ નહો ચલતા, અલ્લાહ તઆલા મવાખીજા નહીં કરતા; અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયેઃ—(અલ્લાહ તકલીફ નહીં દેતા કીસી શખસકો મગર જો ઉસકી ગુંજાયશ હયે.)

બાબ તેરવાં સબરકે બયાનમેં.

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમસે મનકુલ હયે; કે હક તઆલાને પહલે જો કુછ લવહે મહફુઝપર લીખ દીયાથા યેહ થા કે (મયઅે હી અલ્લાહહુ, મેરે સીવા ઇબાદતકે લાયક નહીં ઓર મોહમ્મદ મેરા બંદા ઓર રસુલ હયે) ઓર મેરી સબ ખલકસે બેહતર હયે, જો મેરે હુકમપર ગરદન જહુકાવે, ઓર મેરી ભેજીહુઇ બલાપર સબર કરે, ઓર મેરી ન્યામતોપર શુકર કરે, મયં ઉસે સીદીકોં કે સાથ ઉસે કયામતમેં ઉઠાઉંગા; ઓર જો મેરે હુકમપર ગરદન ન જહુકાવે, ઓર મેરી બલાપર સબર ન કરે, ઓર મેરી ન્યામતોં પર શુકર ન કરે, વોહ મેરે આસમાનકે તલેસે નીકલ જાવે, ઓર મેરે સીવા દુસરા ખુદા ઢુંડે, ઓર હઝરત અલી કરમુલ્લાહ વજહોને ફરમાયા હયે, કે સબર તીન હયેં—એક તાઅત વ ઇબાદતપર સબર કરના, યાને ઇબાદતપર મદાવમત કરના; ઓર રીયાઝતસે ઉગતા ન જાના; દુસરા ગુનાહપર સબર કરના, યાને અપને અઝુઓંકો ગુનાહોંસે બાઝ રખના; ઓર દીલકો બુરી ખવાહીશોંસે રોકના;

તીસરા મુસીબતપર સબર કરના; સો જો કોઇ તાઅતપર સબર કરેગા હકતઆલા ઉસકો કયામતકે દીન સત્ર દરજ્જે બેહીશતમેં અતા કરેગા, કે હરેક દરજ્જેકે દરમીયાન ઇતના ફાસીલા હોગા જીતના ઝમીનો આસમાનકે દરમીયાન હય; ઓર જો ગુનાહોંપર સબર કરેગા હકતઆલા ઉસકો નવ-સવ દરજ્જે અતા કરેગા, કે હરેક દરજ્જેકે દરમીયાન ઇતના ફાસીલા હોગા જીતના અરશ વ તહતુસ્સરાકે દરમીયાન હય; ઓર જો મુસીબત પર સબર કરેગા હકતઆલા ઉસકો ઉસી તરેહકે એક હઝાર નવસવ દરજ્જે અતા કરેગા.

ચઓથવાં બાબ રૂહ નીકલનેકે બયાનમેં.

ખબરમેં હય કે નઝઅકે વકત બંદેકી ઝબાન બંદ હોજાતી હય, ચાર ફરીશતે ઉસકે પાસ આતે હયં, પહેલા કહેતા હય કે 'અસ્સલામુ-અલેક' મયં તેરે રીઝકપર મવકકલહું ! સો મયંને પુરબ પચ્છમ સબ ધુંડમારા, કહી તેરે રીઝકકા યેક દાના નહીં પાયા, અબ તેરી મઓતકા વકત આ પહોંચા; ઓર દુસરા કહેતા હય, 'અસ્સલ્લામુઅલેક' મયં તેરે પાનીપર મવકકલહું ! પુરબ પચછમ સબ મયંને છાનમારા કહી કોઇ ચીઝ તેરે પીનેકી ન પાઇ, અબ તેરી મઓતકી સાઅત આ પહોંચી. તીસરા કહેતા હય 'અસ્સલામુઅલેક' મયં તેરે સાસોંપર મવકકલહું ! સો મયંને પુરબ પચછમ સબ ધુંડા કોઇ અયસી જગા ન મીલી જહાં તુ એક દમ લે; ઓર ચવથા કહેતા હય 'અસ્સલામુઅલેક' મયં તેરે વકતોં ઓર કાનોંપર મવકકલહું ! સો પુરબ પચછમ સબ ધુંઢા કોઇ અયસી જગા ન મીલી જહાં તુ કોઈ કામ કરે. ફેર કીરામનકાતેબીન આતે હય, ઓર કહેતે હય 'અસ્સલામુઅલેક' હમ તેરા હાલ લીખનેપર મવકકલ હય, ઓર એક સીયાહ કાગઝ નીકાલતે હય, ઓર કહેતે હય ઇસે દેખ ! ઉસવકત બીમારકો અર્ક આજાતા હય, ઓર ઉસકે પઢનેકે ખઓ-ફસે દાહને બાએ દેખને લગતા હય. ફેર મઓતકા ફરીશતા આતા હય. દાહનેપર રેહમતકે ફરીશતે, ઓર બાએંપર અઝાબકે ફરીશતે સાથ લીયે

હુએ; સો બઅઝોંકી જાન સખતીસે ખીંચીજાથી હએ, ઔર બઅઝોંકી નજાત વ આસાનીસે. ઔર જબ હલકુમપર પહોંચતી હએ મલેકુલમઓત ઉસે લેલેતા હએ, અગર નેકબખ્ત હએ તો રહમતકે ફરીશતોંકો; હવાલે કરદેતા હએ, અગર બદબખત હએ તો અઝાબકે ફરીશતોંકો; ફેર ફરી-શતે રૂહકો લેકર ઉપર જાતે હએં. અગર નેકબખત હએ તો હુકમ હોતા હએ કે ઇસકે ઉસકે બદનકી તરફ ફેર લેજાવ! કે અપને બદનકા હાલ દેખે. ફરીશતે ઉસે લેઆતે હએં, ઔર ઘરકે દરમીયાન રખ દેતે હએં. સો વોહ સબ હાલ દેખતી હએ, કે ફલાના રેતા હએ ઔર ફલાના નહી રોતા, લેકીન બોલ નહીં સકતી, ફેર કબરતક જનાજેકી પીછે જાતી હએ ફેદ જબ લાશકો દફના ચુકતે હએં ઔર સવાલકા વકત આતા હયે, તો બઅઝોંને કહા હયે કે રૂહકો જવાબ દેનેકે વાસતે બદનમેં દાખીલ કરતે હયેં, જીસતરેહ જીંદગીમેંથી; ઔર બીઠલાકર સવાલ કરતે હયેં: બઅ-ઝોંને કહા હએ સવાલ સીરફ રૂહસે હએ, બદનસે નહીં; ઔર બઅઝોંને કહા હયે કે ફકત સીનેતક રૂહ દાખીલ હોતી હએ, ઔર બઅઝોંને કહા હએ કે રૂહકો કફન ઔર બદનકે દરમીયાન રખતે હયેં.

ગરજ કે સવાલ ઝુરૂર હેતા હયે જીસ તરેહ હોએસો. સવાલકા ઔર અઝાબે કબરકા ઇમાન લાના ઝુરૂર ચાહીએ, ઔર ઉસકી કએફીયત દર-યાફત કરનેમેં મશગુલ ન હોવે. હકતઆલા સબ ચીઝોંપર કાદીર હએ. ફકીહ અબુલલએસને કહા હએ કે જો કોઇ અઝાબે કબરસે નજાત ચાહે કે ચાર ચીઝેં હમેશા કરતા રહે, ઔર ચાર ચીઝોંસે બાઝ રહે, ટરોકી ચીઝેં યેહ હયેં:—

નમાઝકી મુહાફેજત કરના કે તર્ક ન હોવે, ઔર સદકા દેના, ઔર કુરઆન પડના; 'સુબહાનઅલ્લાહ' બહોત કહેના; કે ઇન ચીઝોંસે કબર રવશન હોતી હયે, ઔર કુશાદા કીઇ જાતી હયે. ઔર બાઝ રહેનેકી ચાર ચીઝેં યેહ હયેં:—જહુઠ બોલના છોડદે, ઔર ખીયાનત વ દગાબાજી છોડદે, ઔર લુતરાપન છોડદે, ઔર પેશાબસે પાકો સાફ રહે; રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા હયે કે પેશાબસે પાકો સાફ રહો, કે અકસર અઝાબ કબરકા ઇસીસે હયે! બઅદઝાં મુનકર વ નકીર દેખકર અપને સુંગલોંસે ઝમીન ચીરતે હુએ આતે હયેં, ઔર ઉસકો બીઠલાતે

હયે. ઓર કહેતે હયે કે કઓન તેરા રબ હયે ? ઓર કઓન પયેગમબર ઓર ક્યા દીન ! સો અગર નેકબખત હુવા તો કહેતા હયે રબ મેરા અલ્લાહતઆલા હયે, ઓર નબી મેરા મોહમ્મદ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ-સલ્લમ ઓર દીન મેરા ઇસલામ. તબ કહેતેં હયેં, સો ! જીસ તરેહ દુલ્હા સોતા હયે, ઓર યેક ખીડકીસી ખેલ દેતે હયેં, જીસે વોહ અપના મકામ બેહીશતમેં દેખ લેતા હયે, ફેર દોનોં ફરીશતે રૂહ સમેત ઉપર જાતે હયેં, ઓર રૂહકો કંદીલોમેં રખતે હયે, જો અરશકે નીચે લટકતે હયે.

ઓર 'અબુહુરેરા' રદીઅલ્લાહો અનહોસે મરવી હયે કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહ વસલ્લમને ફરમાયા, કે હકતઆલા ફરમાતે હયે કે મયે જીસ બંદેપર રહમત વ મગફીરત કીયા ચાહતાહું ! ઉસકો બદનકી બીમારીમેં મુબતીલા કરતાહું, યા મુફલેસીમેં, યા ગમમેં; ફેર અગર ઉસપ રભી કુછ ગુનાહ ઉસકે બાકી રહે ગયે તો નજઅકે વકત ઉસપર સખ્તી કરતાહું ! યહાંતક કે વોહ પાકો સાફ મુજહસે મુલાકાત કરતા હયે; ઓર જીસે મયે ચાહતાહું કે ન બખશું ઉસે બહોતહી શાદમાની વકામરાની ઇનાયત કરતાહું, ઓર બહોતસી રોઝી દેતાહું, યહાં તક કે જીતની ઉસને નેકીયાં કી હોંતેન સબકે એવઝ ઉસકે ન્યામત પહોંચ જાવે; ફેર અગર ઇસપરભી કોઇ નેકી બાકી રહે ગઇ તો મઓત ઉસકી આસાન કરદેતાહું; પસ વોહ આતા હયે મેરે પાસ તહેદસ્ત નેકીયોંસે.

ઓર 'અસવદ' ને આયશા રદીઅલ્લાહોઅન હુમાસે રીવાયત કી હયે, કે ફરમાયા, સુના મયેને રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમસે કે ફરમાતેથે જીસ મોમીનકે યેક કાંટા ગડતા હયે ઉસકે એવઝ હકતઆલા ઉસકો એક નેકી દેતા હયે, ઓર યેક ગુનાહ ઉસકા મીટા દેતા હયે, ઓર દવા કે જીસ બદનકો બીમારી ન પહોંચે ઉસમેં ખયેર નહી.

ઓર હદીસમેં હયે, કે મોમીન જબ મરને લગતા હયે આસમાનસે ફરીશતે ઉતરતે હયે, સુફેદ જીનકે ચેહરે આફતાબસે હોતે હયે, ઓર બેહીશતસે કફન ઓર ખુશબુ લેઆતે હયે, ફેર મલેકુલ મઓત ઉસકે સીરાને આકર કહેતા હયે નીકલ અયે નફસે મુતમઇના ! ઓર ખુદાકી રહમત ઓર મગફીરતકી તરફ ચલ ! સો રૂહ નીકલ આતી હયે, ઓર વોહ ઉસે આસમાનકી તરફ લેજાતે હયે, ઓર સાતોં આસમાનોંકે દરવાજે ખુલ જાતે હયે, ઓર સબ ઉસકો અચ્છે લકબ ઓર અચ્છે નામસેં

પુકારતે હયે, ફેર ઉસકા નામ લીખા જાતા હયે, ઓર હુકમ હોતા હયે કે ઇસસે ઝમીનકી તરફ લેજાવ ! ફેર ઉસકી રૂહકો બદનમેં દાખીલ કરતે હયે, ઓર મુનકર વ નકીર આકર ઉસસે સવાલ કરતે હયે, ઓર જવાબ બાસવાબ પાતે હયે, તબ આવાઝ આતી હયે કે મેરે બંદેને સચ કહા હયે, ઉસકે વાસતે બેહીશતી ફરશ બીછાવ, ઓર ઉસસે બેહીશતી લીબાસ પહેનાવ, ઓર બેહીશતકા દરવાઝા ખોલો ! તાહવા ખુશબુ ઉસે પહોંચે ઓર જહાંતક ઉસકી નઝર પહોંચે કબરકો કુશાદા કરો ! જબ ફરીશતે યેહ કામ કર ચુકતે હયે યેક શખસ ખુશબુમેં મુઅત્તર બહોતહી અછે અછે સુથરે કપડે પહેને બશારત દેતા હુવા ઉસકે પાસ આતા હયે, વોહ કહેતા હયે તુ કઓન હયે ? ખુદા તુજપર રહેમત કરે ! મયેને દુન્યામેં તુજહસા હસીન કોઇ શખસ નહી દેખા, વોહ કહેતા હયે તેરા નેક અમલ હું ! ઓર જબ કાફીર મરને લગતા હયે આસમાનસે ફરીશતે અઝાબકે કપડે લીયે હુયે ઉતરતે હયે, ઓર ઉસકો પહેનાતે હયે. ઓર મલેકુલમ-ઓત ઉસકે સીરાને આકર સખતીસે ઉસકી રૂહ નીકાલતા હયે, ફેર જબ વોહ નીકલ ચુકતી હયે તબ સારાગે જીન વ આદમીકે જીતની ખલક આસમાનો ઝમીનમેં હયે સબ ઉસે લાનત કરતી હયે ફેર ઉસસે લેકર આસમાનપર ચઢતે હયે; ઓર આસમાનસે આવાઝ આતી હયે, કે ઇસે ઇસકી ખ્વાબગાહકો તરફ લેજાવ ! તબ ઉસે ઝમીનપર લે આતે હયે. બઅદઝાં મુનકર વ નકીર દહશત નાક સુરતમે બાદલકી તરેહ કડકતે હુયે બીજલી કીસી આંખેં દીખતે હુયે ઝમીનકો ફડતે હુયે ઉસપર ઝાહીર હોતે હયે; ઓર ઉસે બીઠલાકર પુછતે હયે કે રબ તેરા કઓન હયે ? વોહ કહેતા હયે, મંએ નહી જાનતા ! તબ ફરીશતે ઉસકો અયેસે ભારી ચુમટેસે મારતે હયે જીસે તમામ ખલક અગરજમા હોતી ઉઠા ન સકે સો હડડીયાં પસલીયા ઉસકી ઇધરકા ઉધર હો જાતી હયે; ફેર એક શખસ ગંદા બદસુરત ઉસકે પાસ આતા હયે. ઓર કહેતા હયે ' જઝાકલ્લાહ તઆલા શરરન ' ખુદાએતઆલાકી તાઅતમેં સુસ્ત થા, ઓર ગુનાહ કરનેમેં ચાલાકો ચુસ્ત થા. વોહ કહેતા હયે કે તુ કઓન હયે ? કે મયેને દુનયામે મુજહસા બદશકલ કોઇ શખસ નહિ દેખા ! વોહ કહેતા હયે મંએ તેરા અમલહું ફેર દોઝખકા દરવાજા ખોલદીયા જાતા હયે, કે વોહ અપના ઠીકાના દોઝખમે દેખતા હયે, ઓર કયામતતક ઉસી હાલમે રહેતા હો ઓર હદીસમે આયા હયે, જો કોઇ જુમએકે દીન યા જુમએકી રા

તકો મરે, અજીઆહતઆલા કબરકે પીતનેશે ઉશે અમેમન રખે ઓર અબુ ઇમામા બાહલીશે મનકુલ હયે, કે જબ મુરદા કબરમે ધરાજાતા હયે ફરીશતા આકર ઉસકો સીરાને બયેઠતા હયે, ઓર અએસા ગુર્જ મારતા હયે કે ઉસકે તમામ અજીુ ચુરમચુર હોજાને હયે. ઓર કબીરમે આગ ભડકાઇજાતી હએ; ફેર કહેતા હએ ઉઠ ખુદાએતઆલાકે હુકમસે! તબ વોહ ઉઠ બએઠાતા હયે. ઓર ઇસ શેરશે ચીલ્લાતા હએ, કે સીવા જીન વઇનસકે તમામ ખલકે સુનને હએ ફેર કહેતા હએ, કે તુ મુજહ કયું સતાતા હએ ? ઓર કીસવાશતે અઝાબ દેતા હએ મએ તો નમાઝ પઢતાથા ઓર ઝકાત દેતાથા. ઓર રમજાનકે રોજે રખતાથા । ફરીશતા રહેતા હયે કે મએ ઇસવાશતે અઝાબ દેતાહુ કે એક દીન તુ એક મઝલુમકે પાસ ગયાથા ઓર વોહ તુજહશે ફરયાદ કરતાથા, ઓર તુને બાવજુદ કુદરતકે ઉસકી ફરયાદ નસુની ઓર ફલાને દીન તુને નમાઝ પઢીથી અગર પેશાબશે પાક નથા.

ઓર હદીસમે આયાહયે કે જો કોઈ મઝલુમકો દેખે ઓર ઉસકી ફરયાદ નસુને કબરમે ઉસકો સત્ર કોડે આતશકે મારેગે. ઓર અબદલ્લાહ બીન ઉમરશેમનકુલહએ કે રસુલુલ્લાહ સલલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા કે ચાર ગીરોહકો હકતઆલા નુરકે મીંબરોપર બીઠાવેગા. અઉર રહમતમે દાખીલ કરેગા. લોગોને પુછા કે વોહ કઓન હયે યારસુલુલ્લાહ ? ફરમાયા. જો ભુખોંકો ખીલાવે, ઓર જેહાદ કરનેવાલોંકી તવકીરકે ઓર નાતવાકની મદદ કરે ઓર મઝલુમોંકી ફરયાદ સુને ઓર ઇન્સ બીન માલીકસે રીવાયત હએ કે હજરત રસુલુલ્લાહસલ્લલાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા, કે જબ મુરદા કબરમેં ધરા જાતા હએ. ઓર મીટી ઉસપર ડાલી જાતી હએ, ઓર ઊસકે લોગ કહેને હએ અએ મેકે સરદાર અયે મેરે શરીફ તબ ફરીશતા કહેતા હએ અરે તું સુનતા હએ યેહ કએસા કહેતે હએ તુ શરીફ થા ? વોહ કેહેતા હએ મંએ બદા હુ ! લેકીન યેહી મુજહે શરીફ કહેને હએ મએ કયા કરૂ ? અએ મેરે લોગો મએ શરીફ નથા; જબ ફેર ઉસપર અઝાબ હોને લગતા હએ, તો ચીલ્લાતા હએ. ઓર કહેતા હએ (વાએ ફરીયાદ કયેસી હડી દુટતી હએ. હાએ ફરયાદ કએસી નદામતકી જગા હએ હાએ ફરયાદ કયસા કડા સવાલ હયે !) ઓર ખબરમે હયે કે જો શખસ પહેલી રાત જુમએકી રજબકે મહીને

મે રાવતભર ખુદાકી યાદમે જાગે તો હકતઆલા ફરમાતા હએ મયે મમ્હે અવાહ બનાતા હુ અયે ફરીશ્તે યાદ રખો મંએને ઉશે બખશદીયા પંચ રવાં બાબ ઉસ ફરીશતે કે ઝીકરમેજો મુનકર નકીરશે.

પેશતર કબરમે આતા હએ.

અબદઉલ્લાહ બીન સલામસે મનકુલ હએ કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લા હો અલેહે વસલ્લમસે ફરમાયા, અએ ઇબને સલામ મુનકર નકીરસે પેશ તર મુરદેકે પાસ કબરમે યેક ફરીશતા આતા હએ, કે મુંહ ઉસકા સુરજ સા ચમકતા હએ, નામ ઉસકા ‘રમાત’ હએ વોહ મુરદેકો બીઠલાતા હયે ઓર કહેતા હએ કે લીખ જો કુછ તને ભલા બુરા કીયા ? વોહ કહેતા હયે મએ કીસ તરેહ લખુ ? મેરે નઝદીક કલમ કાગઝ ઓર રીયાહી કહાં હએ ? ફરીશતા કહેતા હએ અપને પુકકી સીયાહી બના ઓર ઉંગ લીઓકા કલમ ઓર કફનકે ટુકડેકા કાગઝ. તબ વોહ અપની નેકીયા સબ લીખતા હએ ઓર જબ ગુનાહોપર પહોંચતા હયે શરમાતા હયે ફ રીશતા કહેતા હયે જબ દુનયા મેગયાથા તબ હકત આલા સેન શરમાએ થે અબ શરમાતે હો બઅદઝાં ગુરઝ ઉઠાકર મારતા હએ તબ બદા નાચા ર હોકર ગુનાહોકોભી લીખતા હએ; ફેર ફરીશતા કહેતા હએ, કે ઉસકો લપેટકર અપને નાખુનસે મોહર કર ! તબ વોહ લપેટકર નાખુનસે મોહર કરતા હયે, પસ ફરીશતા ઉસકો ઉસકી ગરદનમે લટકા જાતા હએ ઓર કયા મતતક વોહ લટકા રહેતા હયે. અલ્લાહત આલા ફરમાતા હએ.— (ઓર જો કોઇ હમે લગાદી હમને ઉસકી કીસગત ઇસકી ગરદનસે) બઅદઝાં મુનકર વ નકીર આતે હએ ઓર ઉસી તરેહ જબ કયા મતમે હુકમ હોગા કે અપના નામયે આમાલ પઢ ! તબ બંદા સબ નેકીયા પઢ જાએગા ઓર ગુનાહોકે પઢનેમે રૂકેગા હકતઆલા ફરમાવેગા કે કયુ નહી પઢતા ! કહેગા યા રબ, મુજહે તુંજહસે શરમ આતી હએ હકત આલા ફરમાવેગા દુનયામે ન શરમાયા અબ શરમાતા હએ તબ બંદા પશેમાન હોગા; ઓર પશેમાની કુછ ફાયદા ન બખશેગી. ફેર હુકમ હોગા (ઉસકો પકડો ફેર તઓક ડાલો; ફેર આગકે દહેરમે ઉસકો બીઠલાવ)

સાલવાં બાબ મુનકર વ નકીરકે ઝીકરમે

હદીસમે આયા હએ કે જબ મુરદા કબરમે ધરા જાતા હએ ઉસકે
પાસ દો ફરીશતે સીયાહ રંગમે આતે હયે જીનકી આંખે નીકલતી હએ,
ઓર કડક બાદલ કીસી હયે સે વોહ ઝમીન ચીરતે ઉસકે સરકી તરફસે
આતે હયે નવાઝ કહેતી હએ કે ઇસ તરફસે ન આવ ! કયું કે યેહ હ
મેશા દીનકે ડરસે રાતોંકો શીજદે કરતાથા, તબ દાંનીહ તરફસે આતે હએ
સદકા કહેતા હયે કે ઇધરસે ન આવ કે યેહ ઇસી જગકે ખઓફસે સદ
કા દીયા કરતાથા તબ બાયે તરફસે આતે હએ રોઝે કહેતે હયે કે ઇધર
સે ન આવ કે યેહ ઇસી દીનકી દહેશત ખાકર ઉસ ભુખ પયાસસે રોઝ
કો પઝમુરદા કીયા કરતાથા તબ પાંવકી તરફસે આતે હયે, સુમા કહેતા
હએ કે ઇધરસે ન આવ કે હએ ઇન જગાકે ખતરેસે પાપીપાદા નમાઝકો
જાતાથા તબ વોહ જગા દેતે હએ ઓર કહેતે હએ તુ હઝરત મોહમદ
મુસ્તફા સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમકો કયા રહેતા હએ વોહ કહેતા
હયે અશહદો અન્ન મોહમદ રસુલુલ્લાહ, બસ આરામસે ઉસે સુલાકર ચ-
લે જાતે હએ ઓર મુનકર વ નકીર કે સવાલમે યેહ હીકમત હયે કે આ
દમીકી પયદા યશકે વકત ફરીશતોંને તઅનસે કહાથા કે યા રબ કયા તુ
ઝમીનમે અએસા સખસ પએદા કરતા હયે જો ઇસમે ફસાદ વ ખુરેઝી
કરે ઓર હકતઆલાને ફરમાયાથા (જો મએ જાનતા હું તુમ નહી જા
નતે) પસ હકતઆલા મુનકર વ નકીરકો ભેજતા હએ તા મુસલમાનસે
કલમા ઓર ઇમાનકી બાતે સુનકર ફરીશતોંકે સામને ગવાહું દે ઓર ગવ
હદોસે કમ નહી હોતે ઓર જબ મુનકર વ નકીર ફરીશતોં કે સામને ઉ
સકે ઇમાનપર ગવાહી દે ચુકતે હએ તબ હકતઆલા ફરમાતે હએ અએ
મેરે ફરીશતે ! મએને ઉસકી જાન લેલી ઓર ઉસકા માલો મતા અગયે
રોં કે નશીબ કીયા ઓર ઇસકી જોરૂ ગેએરકી ગોદમે સોઇ ઓર ઉસકી
લઓંડી ગુલામ ગએરકે બસમે પડે ફેર ઉસસે ઝમીનકે અંદર જબ સવા
લ હુવા તબ ઉસને મેરાહી દમ ભરા, ઓર મેરાહી કલમા પડા, તા કે તુ
મ જાનો કે જો કુછ મુજહે માલુમ હએ તુમહે નહી માલુમ મુતરજીમ
કહેતા હએ, કે શેખ અબદુલહક મોહદીસ રહમતુલ્લાહ અલેહનેભી યેહ
ઝીકર કીયા હએ કે સવાલકે વકત મઇયતકો હઝરત રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લા
હો અલેહે વસલ્લમકા જમાલે મુબારક દીખાતે હએ.

સતરવાં બાબ કીરામનકાતેબીનકે જીકરમે.

હદીસમે હએ કે હર આદમીકે સાથ દો ફરીશતે હએ, એક દાહને પર સો વેહ બેગવાહી નેકીયા લીખતા હએ ઓર દુસરા બાંએપર સો વોહ ગુનાહ લીખતા હએ લેકીન જબ દુસરેકો ગવાહ બનાહ બના લેતા હએ ઓર દાહને બાંએ એક ઉસકુતા હોતે હએ જબ આદમી બયઠા હુઆ હોતા હએ ઓર જબ ચલતા હએ તે. ઉસકે આગે પીછે હો લેતે હએ ઓર જબ સોતા હએ શીરાને પાયતી હોતી હએ ઓર એક રીવાયત હોતી હએ કે પાંચ ફરીશતે હએ દો રાતકે, દો દીનકે ઓર એક કીસી વક્ત નહી ટલતા અલ્લાહત આલા ફરમાતા હએ (ઈસકે પહેરેવાલે હએ બંદેસે આગેકે ઓર પીછેસે ઉસકો બચાતે હએ અલ્લાહકે હુકમસે) યાને અલ્લાહત આલાકે પહેરેવાલે ફરીશતે હએ આદમીકી આગે ઓર પીછે કે ઉસકો મહફુજ રખતે હએ: જીન વ ઇનશાન વ શયાતીન વગએરાસે બહુકમે હકતઆલા રસુલલ્લાહ ઓર સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમસે મનકુલ હએ કે દાહને હાથકા ફરીશતા બાએ હાથકે ફરીશતે પર અમીરો હાકીમ હએ સો જબ આદમી ગુનાહ કરતા હએ ઓર બાએકા ફરીશતા લીખનેકા ઇરાદા કરતા હએ દાહનેકા ફરીશતા ઉસસે કહેતા હએ કે ઠહેરજા વોહ સાઅત ઠએર જાતા હએ ફેર ઉસ અરસેમે અગર ઉસને તોબા કીયા તો એક ગુનાહ લીખતા હએ, ફેર જબ બંદા મરતા હએ ઓર કબરમેં આતા હએ દેનો ફરીશતે કહેતે હએ યારબ તુને હમકો અપને બંદેપર અમલ લીખનેકે વાસતે મુકરર કીયાથા સો વોહ મર ગયા અબ હમે હુકમ દેતો આસમાનપર ચઢ જાતે હકતઆલા ફરમાતા હએ કે આસમાન ફરીશતોંસે ભરા હએ સબ મેરી તસ્બીહ કરતે હએ સો તુમ મેરે બંદેકી કબર પર તસ્બીહ વ તહલીલ વ તકબીર કહો ! ઓર મેરે બંદેકે વાસતે લીખતે રહો જબ તક મએ ઉસે કબરસે ઉઠાઉ ઓર કીરામનકાતેબીન ઉનકા ઇસી વાસતે નામ રખા હએ કે જબ વોહ નેકી લખતે હએ આસમાનપર લે જાતા હએ ઓર હકતઆલાસે ઝાહીર કરતે હએ ઓર ઉસ નેકીપર ગવાહી દેતે હએ ઓર જબ ગુનાહ લીખતે હયે તો ગમગીન વ મહઝુન હોકર ઉસે આસમાનપર લે જાતે હએ હકતઆલા ફરમાતા હએ અએ કીરામન કાતીબીન મેરે બંદેપે કયા કીયા ? વોહ ચુપ રે-

હોજાતે હયે યહાંતક કે જબ હકતઆલા દુસરે મરતબે પુછતા હયે કહેતે હયે ઇલાહી તું સતાર વ ખતાતોશ હએ તુને અપને બંદેકો હુકમ કીયા હયે કે એક દુસરેકા અએબ છુપાવે ! ઓર વોહ હરરોઝ તેરી કીતાબ પઢતે હએ ઓર હમારી તારીફ કરતે હએ ઓર હમે કીરામ કહેતે હએ. સો ઉનકા અએબ છુપા રખ કે તું અલામલગુયુબ હએ.

મુતરજીમ કહેતા હએ કે બેશતર હદીશમે આયા હએ ફરીશતે મો મીનકે વાસતે અસ્તગફાર કરતે હયે ઓર વજહે ઉસકા મેરે નઝદીક યેહ હયે કે ઇમાન વ એતેકાદ સાનેહા એક અસર હયે મખાનતી સો જો કોઇ જીસકા મોઅતેકદ હોતા હએ ઇસસે ઉસકો ફએઝ પહોંચતા હએ લેકીન અગર એતેકાદ સહીહ વ દુરૂસ્ત હો, ન બાતીલ વ ખીલાફ વાકેઅ પસ ઉમ્મતે મરહુમા મોહમ્મદીયાકો તમામ અંબીઆસે ફએઝે બાતની હાસીલ હુવા કરતા હયે ઓર ઉસી સબબસે ઝરાસે કામમે બહોતસા સવાબ પાતે હયે ઓર ઇસી સબબસે યેહ પીછલે આગલોસે હો ગયે હયે ઓર ઇસી તરેહ સબ ફરીશતે ઇમાન રખતે હયે સો ઉનસેભી તરેહ તરેહકે ફએઝ પહોંચા કરતે હયે.

અઠહારવાં બાબ ઇસ ઝીકરમે કે રૂહ ઘરમે ઓર કબરપર આતી હએ.

હદીસે શરીફમે હયે કે જબ મરનેસે તીન દીન ગુઝર જાતે હએ તબ રૂહ કહેતી હયે યા રબ મુઝહે હુકમ દે કે મયે જાઉ ! ઓર અપને બદન કો દેખું હુકમ હોતા હયે કે અછા જા ! તબ વોહ કબરકે પાસ આતી હયે ઓર દેખતી હયે કે નથનોંસે ઓર મુહસે પાની બહેતા હયે યેહ દેખકર બહોત રોતી હયે ઓર કહેતી હયે અયે મેરે મીસકીન બદન અયે મેરે પ્યારે મહબુબ તુઝહે ઇસ વહશત વ બલાકે ઘરમે ઇસ ગમો દરદકે ઘરમે ઇસ રંજો નદામતકે ઘરમે અપની ઝીંદગીકે દીન યાદ હયે ! બઅદઝાં ચલી જાતી હયે, ફેર ઉસી તરેહ પાંચ દીન ઇઝન લેકર આતી હયે, ઓર દેખતી હયે કે નથનોંસે ઓર મુંહસે ઓર કાનોસે ખુન પીપ બહેતા હયે યેહ દેખકર બહોત રોતી હયે ઓર કહેતી હયે અએ મેરે પી-

રફીન બદન ઇસ ગમોરંજ વ મોહનતકે ઘરમે તુજહે અપની ઝીંદગીકે દીન યાદ હયે કીડે મકોરે તેરા ગોસ્ત ખાગએ તેરે આશ્નાઓ હો ગયે તેરા ચમડા ફટગયા બઅદહાં ચલી જાતી હએ.

ફેર ઇસી તરેહ સાતવે દીન હુકમ લેકર આતી હએ ઓર દુરસે દેખતી હએ કે બદનમે કીડે પડ ગએ સો ડારે મારકર રોતી હએ ઓર કહતી હએ કે તુજકુ અપની ઝીંદગી કે દીન યાદ હએ ? તુજહે અપને લડકે બાલે ખેશો કરીબ યાદ હએ ! તુજહે અપની ઝમીન જગા યાદ હએ ? કહાં હએ તેરે બાપબાંધ ? કહાં હએ તેરે દોસ્ત આશના કહાં હએ તેરે હમશાને ઓર હમ નશીન

હઝરત અબુ હુરેરા રદીઅલ્લાહો અનહોસે રીવાયત હએ. કે જબ મોમીન મરજાતા હયે ઉસકી રૂહ અપને ઘરકે આસપાસ મહીને બરતક ફીરા કરતી હએ ઓર દેખતી હએ કે ઉસકા માલ કીસ તરેહ બાંટતે હએ, ઓર ઉસકા કરજ કીસતરેહ અદા કરતે હએ; ફેર બઅદ મહીનેકે કબરકે ગીરદ સાલભર ફીરતી હએ ઓર દેખતી હએ કે ઉસકે લીએ કોન દુઆ માંગતા હએ, ઓર કઓન ગમગીન હોના હએ ફેર જબ સાલ પુરા હો જાતા હએ તબ ઉસકો જહાં સબ રૂહે જમા રેહતી હએ લેજાતે હએ ઓર સુર ફુંકે જાનેતક રહેતી હએ ઓર વોહ જો કુરઆન મજીદમે હએ (ઊતરતે હયે ફરીશતે ઓર રૂહ) સો કહેતે હએ કે રૂહ ઇસ જગા બમઅની રહમત કે હએ ઓર બઅઝે કહેતે હએ કે રૂહ એક બડે ફરીશતેકા નામ હએ કે શબે કદરમે મોમીનોં કે એહતેરામકે વાસ્તે ઉતરતા હએ ઓર કહા હયે કે રૂહ તમામ બદનમે હયે ઓર મઓલવી તમામ બદનમે સરાયત કરતી હએ અટબાહતઆલા ફરમાતા હયે (તુ કહે જી લાવેગા જીસને બનાયા ઉનકો પહેલે બાર) ઓર રૂહોરવાં દોનો એક હએ, લેકીન જબ રૂહ ગઇ તો ફેર બદનમે નહી આતી ઓર ફેર બદનમે હીસ હરકત નહી રહેતી ઓર રવાં જાતા હએ ઓર આતા હએ ઓર ઉસકે જાનેપરભી બદનમે હરકત રહેતી હએ ઓર રૂહકી જગા બદનમે મુકરર નહી ઓર રવાંકી જગા દોનુ અબરૂકે બીચમે હએ ઓર રૂહ જબ જાતી હએ બેશક બંદા મરજાતા હએ ઓર રવાં જબ જાતા હયે તબ વોહ સો જાતા હયે ઓર રૂહ જીસતભર બદનસે અલગ નહી હોતી ઓર હરકત નહી કરતી જીસ તરેહ પાની અગર બરતનમે ભરદે ઓર ઘરમે ધરદે ઓર સુરજકી ચમક ઊસપર પડે તો અકસ ઇસકા છતપર ભી

હતા હુવા નઝર આવે ! લેકીન પીયાલા અપની જગાસે નહીલે ઇસીતરેહ રૂહ બદનમે હે.તી હએ ઓર શાખાખ ઉસકા અરશતક પહોંચતા હયે સો વોહી રવાં હયે; ઓર વોહ વહાં જે કુછ દેખતા હયે ઉસે ખવાબે મલકુતી કહેતી હયે ઓર રૂહ બઅદ વફાતકે કહાં રહેતી હયે બઅઝોંને કે હા હયે સુરમે રહેતી હયે કયું કે જીતતે જાનદાર પઓદા હુવે હયે ઓર કયા મતતક પઓદા હોગે ઉતનેહ સુરાખ સુરમે હયે સો રૂહ અગર ન્યામતકે કાબીલ હયે તો જહાં હએ ઓર અઝાબકે કાબીલ હયે તો વહાં હયે ઓર કહેતે હએ કે મોમીનોંકી રૂહ અલે ઇનમે સબઝ પરીદાંકે હઓસલોમે ઓર કાપીરોકી રૂહ દો ઝખમે સીયાહ પરીદાંકે હઓસલોમે ઓર કહેતે હયે કે મોમીનકી રૂહ જબ કબઝ કીઇ જાતી હયે રહમતકે ફરીશતે ઉસે બઓઝા ઝતમામ ચવથે આસમાન તક લે જાતે હયે ફેર અલ્લાહવ આલાકી તરફસે આવાઝ આતી હયે કે ઉસકા અલેઇન રખો, ઓર ઝમીનસે ફેર લે જાવ ! તબ રૂહકો ઉસકે બદનકી તરફ ફેરલાતે હયે ઓર બેહીશતકા દરવાઝા ખોલ દેતે હએ કે વોહ અપને મકામકો વહીસે દેખતી હયે કયા મતતક ઓર કાપીરકી રૂહકો અઝાબકે ફરીશતે પહેલે આસમાનકી તરફ લે જાતા હયે સો ઉસકે દરવાઝે બંદ કીએ જાતે હયે ઓર હુકમોતા હએ કે ઇસકો ઇસકી જગામેં ફેર લેજાવ ! તબ ઉસે લે આતે હયે ઓર ઉસકી કબર તંગ કર દેતે હએ ઓર દોઝખકા દરવાજા ખોલ દેતે હયે કે વોહ અપના ઠીકાના વહીસે દેખતી હએ કયા મતતક ઓર ઇસ મઅની પર હદીસમે આયા હયે કે મુરદે જુતીયોંકી ચપક સુનતે હયે લેકીન બોલ નહી સકતે, ઓર બઅઝે આલીમોને ફરમાયા હયે કે શહીંદોંકી રૂહે પીરદોસમે સબઝ પદીદાંકે હઓસલોમેં હએ જહાં ચહાતી હએં ઉડકર જાતી હએ ફેર બસેરા લેતે હએ કંદીલોમે જે અરશકે નીચે મુઅલ્લક હએ ઓર મુસલમાનોકે લડકાંકી રૂહે બેહીસ્ત કંજશકો કે હઓસોંમે હએ ઓર મુશરીકો કે લડકાકી રૂહે બેહીશતકે ચાર તરફ ફીરા કરતી હયે કયા મતતક ઉનકો કહી રહેનેકી જગા નહી, ઓર આખીરતમે વોહ મોમીનોંકે ખાદીમ બનાએ જાએગે ઓર જીન મુસલમાનો કે જીમે કીસીકા કરઝ યા હક યા દઅવા હએ ઉનકી રૂહે હવામે મુઅલ્લક હએં ન ઉનકો બેહીશતમેં લે જાતે હએ ન આસમાનપર, જબતક ઉનકા કરઝ વ મઝલન ચુકાદીઆ જાએ ઓર ફાસીક મુસલમાનોંકી રૂહેકબરમે બદન સમેતઅઝાબ પાતી હએ. ઓરકાફીરો ઓર મુનાફીકાંકી રૂહેસજીનમેહએ જહન્નમકીઆગમે;

ઓર બઅઝોંને કહા હએ કે રૂહ યેક જીરમે લતીફ હયે, કે મખલુ ક હએ, ઓર ઇસી સબબ હકત આંલાકો જીરૂહ નહી કહેતે; કયું કે મહા લ હયે કે હકતઆલા મહલે અજસામ હો ! ઓર યહુદીયોંને રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમસે રૂહકા હાલ ઓર અસહાબે રકીમકા કાલ ઓર ઝુલકરન એનકા હાલ પુછા, સો ઉનકી સાનમે સુરએ કહફ ઉતરા ઓર રૂહકે મુકદમેમેં યેહ આયત ઉતરી (ઓર તુજહે પુછતે હએ રૂહ કો તો કહે રૂહ હએ મેરે રબકે હુકમસે) યાને કહે રૂહ મેરી ખુદાકે હુ કમસે હએ ઓર મુજહે ઈસકા ઇલ્મ નહી ! ઓર બઅઝોંને કહા હએ, કે રૂહ મખલુક નહી, કયું કે ખુદાકે અમરસે હએ, ઓર અમરે ખુદા ક લામ ખુદાકા હએ ઓર બઝોંને કહા હએ; કે ઇસ આયતકી યેહ મઅની હએ કે રૂહ મેરે રબકી તકવીનસે હએ કે ઊસને કુનકે કલમેસે ઇસે દરસ્ત કીયા હએ; ઓર અમર દો તરેહકા હએ.—એક અમરૂઝઝામ જયસે ઇબા દતકા હુકમ કરના; ઓર એક અમરે તકવીન જયસે કઓલ ઉસકા (ઊ- સકા હુકમ યેહી હએ જબ ચાહે કીસી ચીઝકો કે હો ! વાહ હો જાવે) ઓર વોહ જો ખુદાએત આલાને ફરમાયા હએ (લે ઉતરા હએ ઉસકો ફરીશતા મોતેબર તેરે દીલપર) સો જબ રૂહુલ અમી જીબરઈલ હયે ઓ ઓર વોહ જો ફરમાયા હએ—(જીસ દીન ખડા હો રૂહ ઓર ફરીશતે કતાર બાંધનર) સો રૂહસે વહાંભી જીબરઈલ મકસુદ હએ, ઓર બઅઝોં ને કહા હએ, કે રૂહ એક બડે ફરીશતેકા નામ હએ, જો અકેલા એક સફમે ખડા હોગા. ઓર સબ ફરીશતે એક સફમેં ઓર વોહ જો હઝર- ત આદમકી શાનમેં ફરમાયા હએ. (ફુંકદું મએં ઉસમેં અપની જાનસે સો યેહ ઇઝાફત તશરીફ વ તઅઝીમકી રાહસે હએ; ઓર વોહ જો હઝ રત ઇસાકી શાનમે ફરમાયા હએ.—(ફેદ હમને ફુંકદી એક અપની તર- ફસે ઉસમેં જાન) સો ઇસ વાસ્તે ફરમાયા હએ, કે હઝરત ઇસા જીબર ઇલકી ફુંકસે પયેદા હુએ; ઓર બઅઝોંને કહા હએ, રૂહ ઇસ જગા બ ગઅની રહમકે હએ, વલ્લાહો આલમ બીસ્સવાબ.

મુતરજીમ કહેતા હએ કે રૂહકા હાલ ઇસ વાસ્તે મુફસ્સીલ ન બયા ન કીયા, કે હર શખસકે ફહમો અકલમેં ન આસકતાથા, જનાબે રસુલું લ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા હએ (હમકો હુકમ હઓ કે આદમીયોંકી અકલકે મવાફીક ઉનસે કલામ કરે) ઓર જો શખશ કે અકલેસાફી ઓર ફહમે આલી રખતા હો ઉસે ચાહીએ કે તસવ્વુફકી કીતા

બે દેખે ! ખુસુસ ઇસમાંમે હુજજતુલ ઇસલામ ગીઝાલી રહેમતુલ્લાહ અલે-હઈ વસ્નીફે કર્યુ કે ઉનહોને બઅઝે રીસાલોમેં દેહકા હાલ બતરહીક તમામ વ તફસીલ તામ લીખા હએં અગરચે ઉસ રીસાલેમે ઇખતેસાર કરગએ હએ.

ઉન્નીસવાં બાબ પરકે ઝીકરમેં ઓર બઅસ વ હસ્શકે બયાનમે

જાનના ચાહીએ, કે ઇસરાફીલકે ચાર બાઝુ હએં એક પુરબમેં એક પછમમેં એકકો બીછાતા હએ, એકસે સર ઢાંકતા હએ ઓર અરશકે પાયે અપને કાંધેપર ઉઠાએ હએ ઓર હકતઆલાકે ખઓફસે છોટા હો હો જાતા એ કંજશકકે બરાબર ઓર કોઇ ફરીશતા અરસસે ઇતના નઝદીક નહી જાતા ઇસરાફીલ હએ ઉસકે ઓર અરશકે દરમીયાન સાત પરદે હએ એક પરદેસે દુસરે પરદેતક પાનસવ બરસકી રાહકા ફાસીલા હએ, ઓર જીબરઇલ ઓર ઇસરાફીલકે દરમીઆન સતર હીજાબ હએ ઓર હકતઆલાને લવહે મહફુઝકો સુફેદ મુરાક મોતીસે પએદા કીયા હએ, તુલ ઉસકા ઇતના હએં જએસા આસમાન ઓર સાતો ઝમીનોંકા દરમીઆન ઓર અરશ મુઅલ્લક હએ જો કુછ હુવા ઓર જો કુછ કયામતતક હોગા સબ ઉસમે લીખા હએ; ઓર ઇસરાફીલ અપની દાહની રાનપર સુર રખે હુએ ઓર સુરકા મુહ અપને મુહસે લગાએ હુએ ઇસ ઇનતેઝારમે હએ કે જલ્દી ફુંકનેકા હુકમ હો ફુંકદો ! રસુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા હએ કે ઉસકી કસમ જીસકી યદે કુદરતમેં મેરી જાન હએં કે જીસદીન નરસીંગા ફુંકા જાયેગા કયામત આ જાએગી, હાલાં કે આદમીકે મુંહમે લુકમા પડા હોગા સો વોહ નીગલ નસકેગા; ઓર કપડા પહેનતા હોગા સો પહેન સકેગા, ઓર પાની મુંહસે લગાયા હોગા સો પીન સકેગા ઓર સુર તીન બાર ફુકા જાએગા....એકકો નફખએ ફઝઅ, એકકો નફખયે સઅક: એકકો નફખયે બઅસ; સો જબ દુનયાકી મુદ્દત ગુઝર જાએગી મલેકુલ મઓત સાતવી જમીન તક હાથ ફએલાકર સબ આસમાનોંકો ઓર જમીનોકી રૂહ નીકાલેગા, ઉસ વકત કોઇ ઝમીન બાંકી ન રહેગા મગર ઇબલીસ ઓર ન આસમાનોંપર મગર જીબરઇલ, વ મીકાઇલ વ ઇસરાફીલ વ ઇઝરાઈલ અલેહી મુસ્સલામ.

ઓર અબુહુરેરા રઝીઅલ્લાહો અનહોસે રીવાયત હએ. કે સુરકી ચાર શાંખે હએ એક પચ્છમમે એક પુરબમે, એક સાતવી ઝમીન નાચે એક સાતવે આસમાનપર; ઓર જીતની તમામ આલમકી રૂહે હયે ઉતનેહી સુ-મે દરવાઝે હએ; ઓર ઉસકે એક તબકેમેં નબીયોંકી રૂહે હયે રઓ એકમે આદમીયોકી, ઓર એકમે પરયોંકી. ઓર એકમે જાનવરોંકી..

ગીસવાં બાબ નફખએ ફુઝઅકે બયાનમેં

જબ નફખએ ફુઝઅ હોગા આસમાનો ઝમાનકી તમામ ખલકતમે હઓલ પડ જાએગા. ઓર પહાડ ઉડને લગેગે ઓર આસમાન ફટને લગેગે ઓર જમીન કાપને લગેગી જએશી પાનીપર નવા ડગમગાતી હએ; ઓર હામેલા અવરતોંકે હમલ ગીરજાએગે, ઓર લડકે ખઓફશે બુઢે હો જાયેગે ઓર ચાંદ સુરજ ઘુંટને હોજાએગે અલાહતઆલા ફરમાતા હએ.— (બેશક ભુચાલ કયામતકા એક બડી ચીજ હએ) ફેર ચાલીશ બરસત અયેસાહી રહેગા, ઇબને અબાસ રદીઅલાહો અનહુમાશે રીવાયત હએં કે, રસુલલાહ સલલલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને યેહ આયત પઢી (લોગો ડરે અપને રબશે બેશક ભુચાલ કયા મતકા એક બડી ચીજ હયે) ફેર ફરમાગ આયા જાનતેહો કે યેહ કઓન રીન હયે બહાબા બોલે ખુદાં ઓર રસુલ ખુબ જાનતા હયે આપને ફરમાયા યેહ વોહ દીન હએ કે જબ હઝરતઅલેઅસલા આદમશે ફરમાવેગા કે અપની અવલાદકો ભેજ દો જખકી તરફ ! આદમ કહેગેયા રબ કીતને ભેજું હુકમ હોગા, કે હર હઝારશે નવ સવ નનાન દોઝખમેં ઓર એક બેહીશતમેં, જબ હજરત રસુલલ્લાહ સલલલ્લાહો અલેહે વસલ્લને યેહ ફરમાયા સબ લેગ રોને લગે ઓર નેહાયત ગમગીન હુએ હજરતને ફરમાયા મુજહે ઉમ્મીદ હએ. કે બેહુંશતમે તીન હીસ્શે ઓર લોગ ઓર એક હીસ્સા તુમ ફેર ફરમાયા કે મુજહે ઉમ્મીદ હએ કે, દો હીસ્શે તુમ હો એક હીસ્સા તમામ ખલક તબ ખુંશ હોગએ ફેર ફરમાયા કે ખુશ હો ! કયું કે તુમ તમામ ઉમ્મતોમેં ઇસ તરેહ હો, જયશે ઉટ કે સામને બકરી ઓર તુમ એક જુજ હો હજાર જુઝશે ઓર અબુ હુરેરાસે રીવાયત હયે કે અલ્લાહતઆલાકી સવરહમતે

હએ ઊસમે એક રહમત દુનયામે ભેજી હયે જીસ્સે જીન વ ઈનશાન વહાશે તએર આપસમેં મેહરબાન મેહરબાનીયાં કરતે હએ ઓર નન્નાનવે રહમતે ટયામતકે દીન અનેને બંદોપર કરેગા.

મુતરજીમ કહેતા હયે, યેહ હદીસ મીશકાતમેભી હયે ફેર હકતઆલા ઈસરાફીલકો સુર ફુકનેકા હુકમ દેગા. વોહ ફુકેગા, ઓર વોહ કહેગા એયે રૂહા હકતઆલા હુકમ હયે કે બદનોંસે નીકલો તબ આસમાનો ઝમીનકે તમામ લોગ બેહોશ હોજાવેગે ઓર મરજાએગે મગર જીસે ખુદાએતઆલા ચાહેગા સો નમરેગા યાને શહીદોંકી રૂહેં, કે વોહ અપને ખુદાકે પાંસ ઝીયાદા હયે ચુનાચે ફરમાયા અલ્લાહતઆલા—ઓર તુ ન સમજહ કે લોગ મારેગયે અલ્લાહકો રાહમે મુરદે બલકે ઝીદા હયે અપને રબકે પાસ) ઓર હદીસમે હએ કે હકતઆલાને શહીદો કો પાંચ બુઝુર્ગીયાં દી હએ; જો કીસીકો નહિ દી. ઓર મુજહેભી નહિ દી.—એક યેહ કે સબ નબીયોંકી રૂહકો મલેકુલમઓત કબ્ઝ કરતે હએ, ઓર શહીદોંકી રૂહકો હકતઆલા આપ કબ્ઝ કરતા હએ; દુસરી એહ કે સબ અંબીયા બઅદ મઓતકે ન્હીલાએ જાતે હએ ઓર મએભી ન્હીલાયા જાઉગા પર શહિદ નનિ ન્હીલાએ જાતે તીસરી એહ કે સબ નબીયોંકો કફન દીયાજાતા હએ ઓર મુજહકોભી દીયા જાએગા પર શહીદોંકો નહિ દીયા જાતા હએ; ચવથી એહ કે અંબીયાકો મુરદા કહેતે હએ ઓર મએભી મયેસાહીહુ કે, (બેશક તુભી મરતા હએ વાહભી મરતા હએ વોહભી મરતે હએ.) ઓર શોહદા ઝીદા હએ કે અહયા કહેલાતે હએ; પાંચવી યેહ કે સબ નબી કયામતકે દીન શફાઅત કરેંગે. ઓર મએભી ઉસદીન શફાઅત કરૂંગા ઓર શહીદ હરરોજી નઈ શફાઅત કરતે હયે કયામત તક ઓર કહેતે હયે. કે બારા શખસ બાકી રહેજાએંગે.—જીબરઈલ, વ મીકાઈલ, વ ઈસરાફીલ, વ ઇઝરાઇલ ઓર આઠ ફરીશતે અરશકે ઉઠાનેવાલે; ઓર દુનયા રહેજાએગી અકેલી બેઆદમી, બેપરી, બેશયેતાન, બેવહુશ, તબ ખુદાએ-તઆલા ફરમાવેગા, અરે મલેકુલમઓત ! જીતને અવ્વલીન વ આખરીન હયેં ઉતનેહીતેરે સાથી ઓર મદદગાર મયેને પયેદા કીયે ઓર તુજહે આસમાંનો ઓર ઝમીનોંકી તાકત બખશી, આજ તુજહે મયેં રંગરંગકે ગઝબકા લીબાસ પહેનાતાહું ! સો તુ મેરા ગઝબ લેકર ઉતર ઓર શયેતાનકો મઓતકા મઝા ચખા; ઓર જીતની સખતી અગલે પીછલે આદમી

સોપર, પરયોપર હુઇ હયે ઉસકી દુતીં ચવગની ઉસ અકેલેપર કર ! ઔર ઝબાની યાને દોઝખકે પીયાદે સત્તર હઝાર આતશી ઝંજીરે લેકર તેરે સાથ હોંગે. યેહ સુનકર મલેકુલમઓત અયેસી દહશતનાક સુરતમેં જીસકે દેખ-નેસે સાતું આસમાન ઔર સાતું ઝમીનકે લોગ મરજાયે નમુદ હોકર શએ-તાનકો લલકારેંગે, ઉનકી આવાઝકી શીદત ઔર હઓલસે શયેતાન બેહોશ હોજાયેગા, ઔર ખરખરેકી આવાઝ ઇસ ઝોરશોરસે ઉસકે ગલેસે બુલંદ હોગી. કે આસમાન વઝમીનકી ખલકત ઊસે સુને તો બેહોશ હોજાગે તબ મલેકુલમઓત ફરમાવેંગે, ઠહેર અયે ખબીસ ! તો મઓતકા મઝા તુજહેએ ચખાઊં ! તુને બડી ઉમર પાઇ, ઔર બહોત ખલકતકો ગુમરાહ કીયા; યેહ સુનકર વોહ પુરબકો ભાગતા હયે, મલેકુલમઓત જલ્દ વહાંભી જાપહોંચેંગે; તબ પચ્છીમકો ભાગેગા, વહાંભી મલેકુલમઓત જાપહોંચેંગે. આખીર ભાગતે ભાગતે થકકર આદમકી કબરકે પાસ ઠહેરેગા, ઔર કહેગા અયે આદમ ! મયેં તેરે સબબસે ફીટકારમેં પડા, ઔર રજીમ વ મલઉન હુવા; પસ મલેકુલમઓત ઉસે આતશકા પીયાલા પીલાવેંગે, તબ વોહ ખાકપર લોટનેલગેગા, ઝબાની દહે કાયેહુગે કીલોંસે ઉસકા મુંહ ચીરેંગે, ઔર નેઝોંસે પાશપાશ કરકે ઉસકી જાન કબ્ઝ કરેંગે. ફેર હકતઆલા વત-આલા મલેકુલમઓતસે ફરમાવેગા કે દરયાઓંકો ફના કર ! સો મલેકુલમ-ઓત દરયાઓંસે કહેંગે, તુમ્હારા મીઆદ ગુઝરચુકી, દરયા કહેંગે, હમકો હુકમ દો ! તો અપને ઉપર રોલેં, યેહ કહેકર રોવેંગે ઔર કહેંગે કહાં હયે હમારી, મઓજ ? ઔર કહાં હયે હમારે અજાયબાત ? આ પહોંચા હુકમ તકદદુસ વ તઆલાકા ! બઅદઝાં મલેકુલમઓત યેક ઝોરસે અયેસી આવાઝ કરેંગે કે સારા પાની પતાલતક સુખજાયેગા: ફેર પહાડોંકે પાસ જાયેંગે, વોહભી રોકર કહેંગે, કહાં હયે હમારી ઉંચાઇ ? ઔર કહાં હયે હમારા કડાપન ? આ પહોંચા હુકમ જલ્લોજલાલકા ! પસ મલેકુલમઓતકી યેક જલકાડમેં વોહ ટુકડે ઉડજાયેંગે, ઔર ઉનકે પાયે ધસજાયેંગે, ફેર આસમાનપર ચડકર જહંકાડ મારેંગે, જીસકે સદમેસે ચાંદ સુરજ તારે સબ ચુર ચુર હોકર ગીરપડેંગે, ફેર હકતઆરવકતઆલા ફરમાવેગા, કે અયે મ-લેકુલમઓત અબ મેરી ખલકતમેં કઓન બાકી રહા ? કહેંગે, ઇલહી હયેસકારસુત વુહી હયે, ઔર બાકી તો અબ કોઇ નહી રહા. મગર જી-બરઇલ, ઔર ઇસરાફીલ, વ મીકાઇલ, ઔર અરશકે ઉઠાનેવાલે; ઔર અયે

અઝીઝ બંદા ! તબ ઉનકી રૂહ કબ્ઝ કરનેકા હું કમ હોગા, બઅદઝાં હક-તઆલા ફરમાવેગા, અયે મલેકુલમઓત ? કયા તુને મેરા કઓલ નહીં સુના ? (હર કેસીકો ચખની હયે મઓત) સો તુભી અબ મરજા ! બસ મલેકુલમઓત અલેહીસ્સલામભી મરજાવેંગે, ઓર કુછ બાકી ન રહેગા; મગર અલ્લાહ.

ઇકીસવાં બાબ હશરો નશરકે બયાનમેં.

હદીસમેં હયે, કે જબ હકતઆરકવતઆલા ચાહેગા કે ખલ્કકો જી-લાવે; જીબ્રઈલ વ મીકાઇલ વ ઇસરાફીલ વ ઇઝરાઇલ અલેહીમુસ્સલામકો ઝીંદા કરેગા, ઓર ઉન ચરોંમેં પહેલે ઇસરાફીલકો જીલા લાવેગા, વોહ અરશસે સુર લેકર બેહીશતમેં જાયેંગે, ઓર કહેંગે. અયે રીઝવાન ! બેહીશતકો હઝરત મોહમ્મદ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમ કે વાસ્તે ઓર ઉનકી ઉમ્મતકે વાસ્તે આરાસ્તા કર ! ફેર બુરાક ઓર લીવાઉલહમ્દ ઓર જન્નતકે હુલ્લે લેકર આવેંગે, સો જાનવરોંમે જો પહેલે ઝીંદા હોગા સો વોહ બુરાક હયે. ફેર અલ્લાહતઆલા ફરમાવેગા કે ઇસે આરાસતા ઓર તઇયાર કરો ! તબ ઉસે સુર્ખ યાકુતકા લીબાસ પહેનાવેંગે. ઓર સબઝ ઝબરજદકી લગામ ઉસકે મુહમે દેંગે. ઓર ઝીનપોશ યેક સબઝ એક ઝરદ ઉસપર કસેંગે ફેર ઇસ તયારીસે ઉસે લેકર હઝરત રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમકી કબરે મુબારકકી તરફ જાયેંગે. ઓર ઝમીન ઉસવકત કુદરત મયેદાન હોગી સપાટ ચવરસ ન ઉંચી, ન નીચી; ઇસ સબબસે હઝરત રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમકા મરકદે મુબારક પહેચાન પડેગા, નાગાહ યેક નુર ઉનકી મરકદે પાકસે નમુદ ગરદબાદકે માનીંદ આસમાનકી તરફ બુલંદ હોગા, તબ જીબ્રઈલ કહેંગે. અયે ઇસરાફીલ આવાઝ દે. ! કયું કે હશરકા કારોબાર તુમહારે ઝીમ્મે હયે, સબ ખલ્કકો હકતઆલા તુમ્હારેહી હાથસે મહશુર કરેગા, વોહ કહેંગે નહીં અયે જીબ્રઈલ તુમહી આવાઝ દો ! કયું કે તુમ દુનયામેં રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમકે પાસ આનેજાતેથે, મુઝકો ઉનસે શરમ આતી હયે ! જીબ્રઈલ ખામોશ રહેજાયેંગે; તબ ઇસરાફીલ મીકાઇલસે કહેંગે, તુમ પુ-કારો ! મીકાઇલ પહેલે મરતબે કહેંગે અસ્સલામુ અલેક અયે રૂહે પાક

અપને મુકદ્દશ બદનકી તરફ રૂજુઅ કર ! ઓર કુછ જવાબ ન પાવેંગે. ફેર દુશરી દફઃ કહેંગે, અયે રૂહે મુકદ્દશ ઉઠ ફયેશલે ઓર હીશાબકે વાશ્તે, ઓર રહમાનકે સામને જાનેકે વાશતે ! તબ કબરે શરીફ શક હોજાયેગી ઓર હઝરત રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમ ઉઠ બયેઠેંગે, ઓર શરવે રેશસે ગરદજહાડને લગેંગે, ફેર જીબરઇલ ઉનકો બેહીશતી લીબાશ ઓર બુરાક દેંગે; રસુલુલ્લાહ શલ્લલ્લાહો અલેહે વ શલ્લમ ફરમાવેંગે, કે અયે જીબરઇલ યેહ કઓન દીન હયે ? વોહ કહેંગે યેહ કયામતકા દીન હયે, યેહ હશરતકા દીન હયે. યેહ નદામતકા દીન હયેં; રસુલુલ્લાહ શલ્લલ્લાહો અલેહે વશલ્લમ ફરમાવેંગે, કે અયે જીબરઇલ મુજહે બશારત દો, ઓર ખુશખબરીકી ખબર સુનાવ ! કહેંગે યા રસુલુલ્લાહ લીવાઅ લહમ્દ મેરે શાથ હયે. આપ ફરમાવેંગે યેહ મયે નહી પુછતાહું ! મયે અપની ગુનાહગાર ઉમ્મતકા હાલ પુછતાહું, કયા તુમે ઉનકો પુલસીરાતપર છોડઆએહો ? તબ ઇશ્રાફીલ કહેગે. અએ મોહમ્મદ ખુદાએ ઇઝોજલકી કસમ હએ દે મએંને અભીતક સુર નહીં ફુંકા ! રસુલુલ્લાહ ફરમાવેંગે કે અબ મેરા જી ખુશ હુવા; ઓર મેરી આંખોંમેં તરાવત આઇ; ફેર તાજ વ હુલ્લા લેકર પહેનેગે, ઓર બુરાકપર સવાર હોએંગે.

બાવીસવા બાબ બુરાકકી તારીફમે.

બુરાક અયેસા બુરાક કે ઉસકે દો બાજુ હયેં. જીનકે ઝોરસે આસમાન વ ઝમીનકે દરમીયાન ઉડેગા, ચેહરા ઉસકા આદમીકાસા, ઓર પેશાની કુશાદા સુરખયાકુતકી, ઓર કાન પતલે પતલે સબઝ ઝબરજદકે ઓર આંખેં તારેકે માનીંદ ચમકતી હુઇ, ઓર દુમ ગાઇકીસી સુરખ,, સોનેસે મઢી ઓર બદન બરકસા ગેતાકેસ ઓર ગધેસે ઉંચા ઓર ખચ્ચરસે છોટા, બુરાક ઇસ સબબસે ઉસકા નામ હયે કે વોહ બરકકે માનીંદ તેઝગામ હયે. સો જબ રસુલુલ્લાહ સલ્લાઅલેહે વસલ્લમ ઉસકે નઝદીક જાયેંગે, અછલે કોંદેગા. ઓર કહેગા; ખુદાએઇઝોઅજ્જેલકો કસમ મુજહપર કોઇ સવાર ન હોગા, મગર બની હાશમી કરેશી મોહમ્મદ બીન અબદુલ્લાહ સાહી બુઝલીવાયે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમ ફરમઃ-

વેગે કે મયેહી મોહમ્મદહું ! ઓર સવાર હોકર જન્નતમેં દાખીલ હોંગે ઓર સીજદેમેં ગીરેંગે. તબ આવાઝ આવેગી કે સર ઉઠાવ, યેહ રૂકુઅ વ સુજુદકા દીન નહીં હયે, યેહ હીસાબો અઝાબકા દીન હયે, માંગજો માંગેગા સો પાવેગા; રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમ ફરમાવેંગે, યારબ ! મયેં અપની ઉમ્મતકી નજાત ચાહતાહું, હુકમ હોગ; કે જીસમેં તુ રાઝી હો સો મયેને દીયા. ફેર ચાલીસ દીનતક આસમાનસે પાની બરસેગા કે જીસમેં નુતફેકી ખાસીયત હોગી ઓર પાની બારા બારા ગઝ હર ચીઝસે ઉંચા હોગા, ખલ્ક ઉસ પાનીકી તાસીરસે સબઝીકે માનીંદ જમેગી ઓર ઉનકે બદન તમામો કમાલ દુરૂસ્ત હોજાયેંગે. ફેર લપેટેગા ખુદાએ અઝ્ઝોવજલ્લ ઝમીન ઓર આસમાનકો, ઓર તીનબાર કહેગા, કીસકે વાસ્તે હયે સલતનત ઓર બાદશાહી ? કોઇ જવાબ ન દેગા, તબ આપહી ફરમાવેગા. અલ્લાહીકી સલતનત ઓર બાદશાહી, જો અકેલા હયે કહરવાલા ફેર કહેગા, કહાં હયે ઘરગડવાલે ? ઓર કહાં હયે શાહેઝદે ? ઓર કહાં હયે શાહેઝદે ? ઓર કહાં હયે વેહ જો મેરા ખાનેથે, ઓરોંકા ગાનેથે. ફેર બદલડાલેગા ખુદાએ અઝ્ઝોવજલ્લ ઉસ ઝમીનનકો જીસપર ફીસ્કો ફુજુર કીયા ગયા ? હયે, ઓર જહન્નમકો ઉસપર રખેગા, ઓર યેક ઓર ઝ- ઝમીન બનાવેગા સુફેદ ચાંદીકી, કે ઉસપર બેહીશતકો નસબ કરેગા. બીબી આયશા રદીઅલ્લાહ અનહાસે મનકુલ હયે, કે ફરમાયા મયેને રસુલુલ્લાહ સલ્લલલ્લાહો અલેહે વસલ્લમસે પુછા, કે જીસ દીન દુસરી ઝમીન બદલી જાયેગી, આદમી કહાં હોંગે ? ફરમાયા, તુને બડી બાત પુછી અએ આયશા રદીઅઅલ્લાહો અનહા ? આદમી ઉસદીન પુલસીરાતપર હોંગે.

તેઇસવા બાબ નફખએ બઅસકે બયાનમેં

ફેર હક જલ્લેઉલા ફરમાવેગા. કે અએ ઇસરાફીલ ઉઠ ઓર મુરદેકો જીલાનેકા સુર ફુંકદે, ઇસરાફીલ સુર ફુંકેગા ઓર પુકારેગે કે અયે નીકલી હુઇ રહો, ઓર સડી હડીઓ ઓર પુરાને બદનો, ઓર ફુટે ચમડો- ઓર ગીરે બાલો હીસાબ ઓર ફએસલેકે વાપતે ઉઠો : યેહ કહેતેહી સબકે સબ ખુદાએ તઆરવકત આલાકે હુકમસે નદેમાદરઝાદ ઉઠ ખડે હોંગે,

આસમાનોકી દેખેંગે, કે શક હો ગએ હએ ઓર સીતારે ગીરગએ હએ ઓર સુરજ લપેટ ડાલા ગયા હએ, ઓર ચંદ અંધેરા હએ, ઓર ઝમીન બદલ ગઈ હએ ઓર સમંદર સુખા હએ ઓર દોઝખ હઓલનાક આવાઝસે ગરજતા હએ, ઓર જબાની (દોઝખકે ફરીશ્તે) કમંદે ફેંકતી હયેં ઓર તરાઝુએ અમલ તોલનેકે તઇયાર હએ, ઓર ફરીશ્તે અમલનામે લીએ ખડે હએ; ઓર બેહીશ્તને હજારો ઝેબો ઝીનતસે સામને મવજુદ હએ તબ કહેંગે આહ અફસોસ કીસને હમને ધુનેસે જગાયા ઓર કીસને હમારી ખ્વાબ ગાહોંસે હમકો ઉઠાયા નીદા હોતી...(યેહ વેહ યે બાત હએ જો વઅદા દીયાથા રહમાનને, ઓર સચ કહાથા બેજેહુવોંને

રીવાયત હએ કે લોગાંને હજરત રસુલુંલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમસે ઇસ આયતકી મઅની પુછી...જીસદીન ફુકેંગે નરશીંગા ફેર ચલે આવેંગે તુમ જથ્થે જથ્થે આપ રોને લગે યહાંતક કે આપકે કપડે આંસુઓસે તર હો ગએ હએ, બઅદઝા ફરમાયા કે અએ પુછને વાલે તુમને બડા અમર પુછા ! કયા મતકે દીન મેરી ઉમ્મતકે બાગ જહીંડે હોગે, જીન્હોંને દગલફસલકી બાતે બના બનાકર લોગોકો આંપસમે લડવા દીયા હએ ઉનકા ફરીકા બંબરોકી સુરત હોગા અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ (દીનમે બીચલાના મારનેસે જીયાદા હયે) ઓર જીનહોંને રીશ્વતે લી હએ હરામ ખાયા હયે ઉનકા ફીરકા સુવરે કી સુરત બનેગા, ઓર જો લોગ કાજી વ મુફતી હોકર જહુઠા ફતવા ઓર ઉલટાં હુકમ દેતેથે અંધે કરદીએ જાએગે અલ્લાહોતઆલા ફરમાતા હએ (ઓર જબ ચકોતી કરને લગો તો ઇન્સાફપર ગુઝર કરતેથે, ઓર આપકો સબસે અચ્છા જાનતેથે વે ગુંગે બહેરે કીએ જાએગે અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ (ઓર અલ્લાહકો ખુશ નહી આતા જો કોઇ કુફર કરતા બુરાઇ કરતા) ઓર જો ખાતીબ વ મથાસબ લોગોંકો નેક બાતે સમજ હાતે થે ઓર આપ બુરે કામોમે ઉલઝહે રહેતેથે ઉનકા યેહી હાલ હોગા; કે અપની અપની ઝબાને કાટેંગે ઓર ઉનકે મુંહસે પીપ લહુ બહેગા, અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએઃ—(કયા હુકમ કરતે હો લોગોંકો નેક કામકા ઓર ભુલતેહો આપકો !) ઓર જીનહોંને જહુઠી ગવાહીયાં દીથી ઉનકે બદનોંપર આતશકે કોડે લગેંગે, અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ— (ઓર ન પીછેપર જીસ બાતકી ખબર નહી તુજહકો) ઓર જો લોગ શહવત વ લઝ્ઝતમેં પડે રહેતેથે, ઓર હરદમ નફસે અમ્મારાકો સુખ પહોંચાયા કરતેથે ઉનકે

બદનોમે બદબુ આવેગી, ઓર ઉનકે પાંવ ઉનકી ચોટીસે બંધે હોંગે અલ્લા હતઆલા ફરમાતા હએ (વોહી હએ જીનહોને ખરીદકી દુનયાકી જીંદગી આખીરત દેકર) ઓર જો લોગ અપને માલશેં હકતઆલાકા હક અદા ન કર તેથે સીરફ અપને નામો આરામકે લીએ ખરચ કીયા કરતેથે વોહ ખડે રહે ન સકેંગે ઓર દાહને બાએ ગીરત પડતો રહેંગે, અલ્લાહતઆ લા ફરમાતા હએ...(અએ ઇમાનવાલો ખરચ કરો અપની કમાઇમેશે સુ- થરી ચીઝેં) ઓર જો લોગ ગીબત કીયા કરતેથે ઓર પીછે લોગોંકે ના મ ધરાકતેથે ઉનકો જલતી હુઇ ગંધકકે પાજામે પહેનાવેગે અલ્લાહતઆ- લા ફરમાતા હએ... (ઓર બદ ન કહો પીઠ પીછે એક દુસરેકો ઓર જો લડતેથે ઉનકી જબાને ગુદ્દીશે નીકલી જાએગી ઓર જો લોગ સજીમ દોમે દુનયાકી બાતે કરતેથે વોહ મતવાલે ઉઠેંગેં; અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ.––(ઓર યેહ કે સીજદેકે હાથ પાંવ હકત આલાકે હવેં, મત પુકા રો અલ્લાહકે સાથ કીસીકો) ઓર જો સુદ ઓર બીયાજ લીયા કરતેથે ઉનકો ઉલટા કરકે સર નીચે પાંવ ઉપર ફરીશતે ખાચ લેજાવેગે મુતરજી- મ કહેતા હએ, કે ઇસ હદીસકો સઅલબીને રીવાયત કીયા હએં લેકીન ઉનહોંને દસ ગીરોહેં પીખી હએં, ઓર તફસીરે ઉમદામેંબી દસહી લી ખી હએ; ઓર મઆજ બીન જબલ શે રીવાયત હએ, કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા કે કયા મતકે દીન હજરત વ ન- દ્દમતકે દીન હકતઆલા મેરી ઉમ્મતકી બારા સફ બનાવેગા. બઅઝેં કબ રોંશે ઉઠગે ઓર ઉનકે હાથ પાંવ કટે હોંગે, શો અલ્લાહતઆલાકી તરફ પુકારનેવાલા પુકારેગા કે યેહ વોહ લોગ હએ જો પડોશીયોં કો સતાયા ક રતેથે ઓર બેતોબા મરગએ શો યેહ ઇનકી સજા હએં, ઓર જગા ઇન કી દો જખમેં.

ઓર બઅઝે કબરોંશે ઉઠેંગેં જાનવરોંકી સુરતપર, શો પુકારનેવાલા પુકારેગા કે યેહ વોહ લોગ હએં જો નમાજમેં શુસ્તી કરતેથે, ઓર બેતો બા મરે; યેહ ઇનકી સજા હએ, ઓર જગા ઇનકી દોજખ હએં; અલ્લા હતઆલા ફરમાતા હએ––(ફેર ખરાબી હએ ઉન નમાંજીયોંશે જો અપ- ની નમાઝસે બખબર હએ.) ઓર બઅઝે કબરોંશે ઉઠેંગે કે ઉનકે પહા- ડ કેશે દીલ હોગે ઓર સાપ બીચછુ ઉનકે સારે બદનમેં લપેટ હોંગે, શો પુકારનેવાલા પુકારેગા કે યેહ વોહ હયે જો ઝકાત ન દેતેથે, ઓર બેતોબા મરે, યેહ ઉનકી સજા હએ, આર જગા ઇનકી દોઝખમેં ઓર રૂપીએ અ શરફીયોંશે ઇનકી પેશાનીયાં ઓર પુશ્ત વ પહેલું દાગે જાએગે અલ્લાહત

આલા ફરમાતા હએ.--(ઓર જો લોગ રખતે હએ શોના રૂપા ઓર ખરચ નહી કરતે અલ્લાહકી રાહમે શો ઉનકો ખુશખબરી સુના દુખવાલે મારકી) અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ.-- (જીસદીન આગ ધુંકાવેંગે ઉસપર દો ઝખકી દાગેંગે ઉસશે ઉનકે માથે ઓર ગરદને ઓર પાટે.)ઓર બઅઝે કબરોંશે ઉઠેંગે કે ઉનકે મુંહશે ખુન બહેગા ઓર આગા નીકલેગી સો પુકારનેવાલા પુકારેગા, કે યેહ તુજ્જાર ફુજ્જાર હયેં, જો ખરીદો ફરો ખતમેં જહુટ બોલતેથે, ઓર બેતોબા મરે; યેહ ઉનકી સઝા હેગે, ઓર જગા ઇનકી દોઝખમેં. ઓર બઅઝે કબરોંસે ઉઠેંગે. જીનકે બદન મુરદાર-ગંધાએંગે, સો પુકારનેવાલા પુકારેગા, કે યેહ વોહ લોગ હએ કે જો આદમીયોંકે ડરસે છુપછુપકે ગુનાહ કરતેથે, ઓર ખુદાએતઆલાસે નડરતેથે. ઓર બેતોબા મરે; યેહ ઉનકી સઝા હએ, ઓર જગા ઇનકી દોઝખમેં હએ. ઓર બઅઝે કબરોંસે ઉઠેંગે, જીનકી ગરદનોંમેં સાંપોંને ડસડસકર રૂખના રૂખના કરદીએ હોગે. સો પુકારનેવાલા પુકારેગા, કે યેહ વોહ લોગ હએં, કે જહુઠી ગવાહી બોલતેથે, ઓર બેતોબા મરે; યેહ ઇનકી સઝા હએ. ઓર જગા ઇનકી દોઝખમેં ઓર બઅઝે કબરોંસે ઉઠેંગે, કે જીનકે મુંહમેં ઝબાન નહોગી, ઓર પીપ લહુ મુંહસે બહેગા, સો પુકારનેવાલા પુકારેગા, કે યેહ વેહ લોગ હએ જો ગવાહી છુપાતેથે, ઓર દેખા હુવા મઆમીલા ન બતાતેથે, હકપોશી કરતેથે, ઓર બેતોબા મરે; ઇનકી યેહ સઝા હએ, ઓર જગા ઇનકી દોઝખમેં; અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએઃ-(ઓર નછુપાવ ગવાહી જો કોઇ છુપાવેગા વોહ ગુનાહગાર હએ દીલ ઉસકા) ઓર બઅઝે કબરોંસે ઉઠેંગે સર નીચે પાંવ ઉપર; ઓર ઉનકી શરમગાહોંસે પીપ-લહુ બહેગા, પુકારનેવાલા પુકારેગા, કે યેહ લોગ ઝીના કરતેથે, ઓર બેતોબા મરે; યેહ ઇનકી સઝા હએ, ઓર જગા ઇનકી દોજખમે; અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ.—(ઓર પાસ નજાવ બદકારીકે વોહ હએ બેહયાઇ) ઓર બઅઝે કબરોંશે ઉઠેંગે કાલામુંહ ઓર નીલી આંખેં, દોજખકે અંગારોંશે પેટ ભરા હુવા; પુકારનેવાલા પુકારેગા કે યેહ લોગ ઝુલ્મશે યતીમોંકા માલ ખા કરગએથે, ઓર બેતોબા મરે; યેહ ઇનકી સજા હએ ઓર જગા ઇનકી દોજખમેં હએ; અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએઃ-(વોહી ખાતે હયેં અપને પેટમેં આગ) ઓર બઅઝે કબરોંશે ઐસી ઉઠેંગે, શો પુકારનેવાલા પુકારેગા, કે યેહ લોગ માંબાપકો નાહક સતાતેથે, ઓર બેતોબા મરે યેહ ઇનકી સઝા હએ, ઓર જગા ઇનકી દોઝખમેં; અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે.—(ઓર માંબાપસે ભલાઇ

કરો !)ઓર બઅઝે કબરાસે અંધે ઉઠેંગે, બડે બડે દાંત નીકલેહુએ જ-
એસે બએલોંકે સીંગ, ઓર હોંઠ પીટતક લટકેહુએ, સો પુકારનેવાલા પુકા
રેગા, કે યેહ શરાબી હએં, જો બેતોબા મરે ઇનકી સઝા યેહ હયે, ઓર
જગા ઇનકી દોઝખમેં; અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ,-(યેહ જો હયે શરા
બ, ઓર જુઆ, ઓર બત, ઓર પાંસે, ગંદ કામ હયે શયતાનકે સો
ઇનસે બચતે રહો !) ઓર બઅઝે કબરોંસે ઉઠેંગે, કે ઉનકે ચેહેરે ચવધવી
રાતકે ચાંદસે રવશન હોવેંગે, ઓર બીજલીકી તરેહસે પલમેં પુલસી રાતસે
ઉતર જાવેંગે, શો પુકારનેવાલા પુકારેગા, કે યેહ લોગ વોહ હએં જીન્હોંને
અચ્છે કામ કીએ, ઓર ખલકકો ગુનાહોંશે મનઅ કીયા, ઓર પાંચો વક
તકી નમાઝે બાજમાઅત અદા કી, ઓર તોબા કરકે મુવે: યેહ ઇનકી
જઝા હયે ઓર મકાન ઇનિ બેહીશતમેં. હકતઆલા ઇનશે રાઝી હયે.
ઓર યેહ હકતઆલાશે રાઝી હએ; ન ઇનકો કુછ ડર હએ ન ગમ;

ચવબીસવાં બાબ કબરસે ઉઠનેકે બયાનમેં.

કહેતે હએ કે ખલક જબ કબરોંશે ઉઠેગી ઉસી જગા સબકે સબ ચાલીસ બરસતક ખડે રહેંગે નખાએંગે, નપીએંગે ઓર રસુલલ્લાહ સલ્લલ લાહો અલેહે વસલ્લમશે પુછા ગયા. કે કયામતકે દીન આપકે ઉમ્મતકો કીસ નશાનશે પહેચાન પડેંગે ! આપને ફરમાયા. મેરે ઉમ્મતી ઉસદિન વ જુકે અસરશે ગુરરે મહજલીન હોવેંગે, યાને જો અઝુ ઉનકે વઝુમે ધોએ જાતે હયે રવશન વ તાબીન હોંગે ઓર હદીસમે હએ, કે હશરકે દીન જબ ખલક કબરોંશે ઉઠેગી. ફરીશતે મોમોનીકે પાસ આવેંગે, ઓર ઉનકે બદનોંશે ખાક જહાડેંગે, સબ જગાકી ગરદ છુટ જાવેગી, મગર આઝા એ સુજુદકી ગરદ હરચંદ ફરીશતે મલેંગે ન છુટેગી, તબ આવાજ આવે ગી. કે અએ મેરે ફરીશતો, યેહ કબરકી મટી નહિ યેહ મસજીદોં ઓર મેહરાબોંકી મટ્ટી હએ ઇનકો ઇસી તરેહ રહેનેદો ! યહાંતક કે પુલસી રાતસે ઉતરકર જનતમે દાખીલ હોંગા કે જો ઇનકો દેખે જાને કે મેરે બંદે ઓર નવકર હએ ઓર આઝાએ સુજુદ સાત હએ માથા દોનો હાથ ઓર દોનો કાસએ ઝાનુ પાંવકી ઉંગલીયા, ઓર બઅઝોં ને નાકકોભી કહી હએ.

ઓર જાબીર બીન અબદુલ્લાહસે રીવાયત હય કે કયામતકે દિન જબ મુરદે કબરોંસે ઉઠંગે અલ્લાહતઆલા રીદવાનકો જો બેહીસ્તકા દરબાન હએ પયગામ ભેજેગા. કે મએને રોજાદારોંકો ભુખાપ્યાસા કબરોંસે ઉઠા હએ સો ખતરહે ઇસતકબાલકે ઉનકી ખવાહીશોકી ચીજે તઇયાર કર રખ ! ગીરવાન બેહીશતકી હુરો ઓર ગીલમાનોંકો બુલાવેગા વે નુરકે લાબો તબક લીએહુએ હજારોં તરેહકે મેવોંસે, ઓર નફીસ ખાનોં, એર લજીજ શરબતોં સમેત રીદવાનકે પાસ જમા હોવે; ઓર ગીનતીમેં વોહ ઇતને હોંવે કે જીતને જમીનમે મટટી જરરે હએ ઓર મેહકી બુંદે બરસી હએ. ઓર આસમાનોંપર સીતારે હએ. ઓર દરખતોંપર પતે હએ; ફેર જબ સામાન તઇયાર હોચુકેગા, હકેજલ્લેશીના ઉનકો ખાના ખીલાવેગા, ઓર ફરમાએગા—(ખાઓ ઓર પીઓ બેહરજ બદલે ઉસકે જો કરચુકે હો તુમ બીચ દીનો ગુજરે હુવેકે.)

ઓર ઇબને અબબાસસે રીવાયત હએ કે લોગ કબરોંસે ઉઠંગે, ફુરીશતે તીન ફીરકોંસે સુલુક કરેંગે, શહીદોસે. ઓર રમજાનકે રોજાદારોસે ઓર ઉનસે જો અરફેકે દિન રોજા રખતે હએ, કે રસુલુલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા કે સબ દીનોંસે દોસ્ત જીયાદા અલ્લાહતઆલાકે નજદિક જુમા વ અરફા હએ. અએ આયસા જો અરફેકો રોજા રખે ઉસપર તીસ દરવાજે ખએરો રહમતકે કુશાદાહો, ઓર તીસ દરવાજે શર વ શીદતકે બંદ હોં, ઓર જબ અરફેકે દિન કોઇ રોજા રખનેવાલા પાનીસે રોજા ખોલતા હએ જો રગ ઉસકે બદનમે હએ ફજરતક કહેતી રહેતી. ખુદાયા ઇસપર રહમત કર ! ઓર હદિસમે આયા હયે. રોઝાદાર અપની અપની કબરોંસે નીકલએ ઓર ફરીશતે ઉનકો ઉમદા ઉમદા ખવાનોં ઓર નફીસ લાગલે કે પાસ લેજાએંગે, ઓર કહેંગે ખાવ તુમ ભુખે રહેતેથે. જબ લોગ અધાકર ખાનેથે ઓર પીયો તુમ પ્યાસે રહેતેથે, જબ લોગ શેરાબ હોકર પાની પીતેથે વે ઇસ હાલમે હોંગે ઓર લોગ હિશાબમે ફસે હુવે, ઓર હદિસમે હએ કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લા અલે વસલ્લમને ફરમાયા આદમી કયામતકે દિન નંગે તન ઓર નંગે પાઉંઠંગ, જીસતરેહ માંકે પેટસે પએદા હોતે હએ, વલેકીન કોઇ કીસીકી તરફ નદેખેગા. સબકી નીગાહે હઓલો હએબતસે આસમાનકી તરફ હોંગી ચાલીસ બરસતક ઇસીતરેહ ખડે રહેંગે ન ખાએંગે ન પીએંગે, અફતાબકી ગરમીસે કીસીકે પાંવ પસીનેમે બીગે, કીસીકી પીંડલીયોંતક પસીના આવેગા. કી

થીકે પેટતક; કીસીકી છાતીતક બીબી આયશાને કહા યા રસુલુલ્લાહ ક્યા ઉસદીન સવારબી ઉઠેગા ફરમાયા હાં અંબીયા, ઓર ઉનકી અહલેબએત, ઓર વોહ લોગ જો રજબ વ શાબાંન વ રમઝાનમે મુતસીલ રોઝેરખતે હએ, ઓર સબ લોગ ઉસદિન ભુખે હોંયે. મગર અંબીયા ઓર ઉનકી અહલે બએત, ઓર રજબ વ શાબાનકે રોઝેદાર કે વોહ આસુદા હોંગે ઓર કહતેહએ, કે કયા મતકે મએદાનમે તમામ મખલુકાતકી એકસવબી સ સફ્ફ કીહાંજાએંગી હર સફ્ફ ઇતની લંબી કે ચાલીસ હજાર બરસ ચલે તો ઉસકા છોડમીલે, ઓર ઇતની ચવડી કે બીસ હજાર બરસ ચલે તો ઉસકા કીનારા મીલે સો ઉનમેશે તીન સફ્ફ ઇમાનવાલોંકી હોગી ઓર બા કી સબ કાફીરોંકી. ઓર રસુલુલ્લાહસે મનકુલ હયે કે ફરમાયા કયામત કે દિન મેરી ઉમ્મતકી યેકેસવ બિસ સફ્ફ હોંગી. મુસન્નીફ કહેતા હયે યેહી સહીહતર હયે.

મુતરજીમ કહેતા હયે ' શીવતી ને હઝાયસુલ કુબરા મેં લીખા હયે કે સબ બેહીશતકેલોગ એકસવ બીસ સફ્ફ હોંગે અસ્સી ઇસ ઊમતસે ઓર ચાલીસ તમામ.

પચ્ચીસવાં બાબ મહશરવાલોંકો ચલનેકે બયાનમે અંબીયાકી ઉમ્મતસે.

કહેતે હયે કે હશરકે દીન કુફ્ફાર પાપીયાદા ચલેગે. ઓર ઇમાનદારો કો સવારીયાં મીલેગીં. અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે—(જીસદીન હમ ઇખટા લાવેગે પરહેઝગારોંકો રહમાન કે પાસ મેહમાન બુલાને) હઝરત અલીને ફરમાયા હયે કે મુતકીયોંકો ઘોડોંપર સવાર મહશુર કરેગે હક્ક તઆલા ફરીશતોંસે ફરમાવેગા કે ઇનકો બે સવારી ન ચલનેદો ! કયું કે દુનયામેં ઇનકો હમેશા સવારીકી આદત રહી હયે ઇબ્તીદામે યેહ બાપકી પુશતપર રહે હયે બઅદઝાંમાંકે શીકમમે. બઅદઝાં દાઇયોંકી ગોદોમે બઅદ ઝાં બાપકે કાંધોપર બઅદઝાં ઉટ ઘોડે નાવ વગએરાપર જબ મરે તો બાઇયોંકી ગરદનોંપર ઉનકા જના ન ચલા સો અબ જો કબરોંસે ઉઠાએ ગએ હયે પીયાદા નરહેનેપાવે કે ઇનકો ચલનેકા રબત નહિ ઇનકી કુરબાનીયોં

કે ઇનકી સવારી બતાવ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલઇહે વસલ્લમને ફરમાયા.— (ફરખા ફેરો ફુરબાનીયાં આપનેકો ઓર બડી કે વોહ કયા મતકે દીન તુમ્હારી સવારીયાં હએ.)

છબ્બીસવાં બાબ કયામતકે ઝીકરમે

હદીસમે આયા હયે કે જબ કયામતમે આફતાબ નઝદીક કરદીયા જાએગા. ઓર ગરમી ઉસકી બહોતહી સખત હોજાએગી. તબ આતશસે યેક સાયાસા નીકલકર છા જએગા ફેર આવાઝ આવેગી કે અએ મહશરકે લોગા ! સાએકી તરફ ચલો સો સબ તીન ફીરકે હોકર ચલેઘે. એક ઇમાનવાલોંકા એક મુનાફીકોંકા એક કાફીરોંકા ઓર જબ સબકેસબ ઉસ સાએકે નીચે પહોંચજાવેગે વોહ તીન કીસમ હોજાએગા એક ગરમી એક ધુવાં એક નુર અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ. (ચલો એક છાંવમે જીસકે તીન ફાંકે હયે) સો હરારત મુનાફીકોંકે સરપર ઓર ધુવાં કાફીરોંપર મુસલ્લત કીયા જાએગા ઓર નુર મોમીનોંકો મીલેગા ઇસ વાસ્તે કે મુનાફીક લોગ દુનયામે ગરમીસે આપકો બહોત બચાતેથે. ઓર કહતેથે કે રસુલકે સાથ ગરમીકે સબબ જેહાદકો નીકાલ નહિ સકતે ! હકતઆલાને ફરમાયા—(તુ કહે દોઝખકી અગ ઓર સખત ગરમ હયે) ઓર કુફ્ફાર દુનયામે અંધેરેમેથે કે ખુદાએ જલ્લેશાનહુકી આયતે ઓર નશાનીયાં ન દેખતેથે સો આખીરતમેભી ઇન્હે તારીક ધુવાં મીલેગા: અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે— (વોહ જો મુનકર હયે ઉનકે રફીક શએતાન નીકાલતે હયે ઉનકો ઉજાલેસે અંધેરેમેં) ઓર મુસલમાન દુનયામે નુર ઇમાનકા રખતેથે, સો આખીરતમેભી નુર પાવેગા. અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે—(અલ્લાહ કામ બનાનેવાલા હયે ઇમાનવાલોંકા નીકાલતા હયે ઉનકો અંધેરોંસે ઉજાલેમે) અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે,—(દઓડતી ચલતી હયે ઉનકી રવશની ઉનકે આગે ઓર ઉનકે દાહને.)

ઓર રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા હયે, કે સાત ફીરકેકો હક જલ્લેઉલા અરશકે સાએમેં બીઠલા દેગા, ઉસદીન જબ સીવાએ ઉસ સાએકે ઓર સાયા ન હોગા; એક બાદશાહ આદીલ,

ઓર દુસરા વોહ જો ભરી જવાની ચઢે જોબનમે અલ્લાહતઆલાકી ઈ-
બાદમે મશગુલ હુવા હયે તીસરે વોહ દો શખ્સ કે જો સીર્ફ અલ્લાહ
કે વાસતે આપસમે દોસ્તી રખતે હયે. ચવથા વોહ મરદ જીસે માલ જ
માલવાલી અવરતજો રૂપવરૂપાદોનોં રખતીહો ચાહે ઓર વોહ સીર્ફ ખુદાકે ખઓ
ફસે ઇસસે બાઝ રહે પાંચવાં વોહ શખ્સ જો તનહાઇમેં ખુદાકે ખઓફસે
રોતા હયે, છઠા વોહ જીસકા દીલ મસજીદહીમેં લગ રહેત હયે, સાતવાં
વોહ જો દાહને હાથસે સદકા દે, ઓર બાએં હાથસે છુપાવે ઓર હદી-
સમેં આગા હયે. કે જબ હકતઆલા ખલકકો જમા કરેગા, પુકારનેવાલા
પુકારેગા; અએ અહલાએ ફઝલ આવ ! સો બહોતસે લોગ ઉઠેગે, ઓર
જલદ જલદ જન્નતકી તરફ ચલેગે, ફરીશતે ઉનકો રસતેમેં મીલેંગે, ઓર
કહેંગે તુમ કઓનહો ? કહેંઘે, કે હમ વોહ હએં કે જબ લોકોંને હમપર
ઝુલ્લમ કીયા હમને સબર કીયા; ઓર જબ કીસીને હમારી તકસીર કી
હમને મઆફ કી, ફરીશતે કહેંઘે અચ્છા સીધે જન્નતકો ચલેજાવ ! પુકા-
રનેવાલા પુકારેગા, કે અહલે સબર કહાં હએં ? તબભી બહોતસે લોગ
ઉઠેંઘે ઓર જલદ બેહીશતકી તરફ ચલેંઘે ફરીશતે ઉનકો રાહમેં મીલેંઘે
ઓર કહેંઘે, તુમ કઓન હો જો બેહીશતકો જલદપટે ચલે જાતેહો ? કહેંઘે
હમ સબરવાલે હએં ! કે ખુદાએ જલ્લોકલ્લાકી બન્દગીપર સાબીત ઓર
મુસ્તકીમ રહે. ફરીશતે કહેંઘે, અચ્છા બેહીશતકો ચલે જાવ ! ફેર પુકારને-
વાલા પુકારેગા, આપસમેં લીલ્લાહ દોસ્તી રખને વાલે કહાં હએ ? તબભી
બહોતસે લોગ ઉઠેંઘે, ઓર બેહીશતકી તરફ શીતાબાં હોંઘે, રાહકે ફરીશતે
કહેંઘે, તુમ કઓન હો કે બેહીશતકો જલદપટે ચલે જાતેહો ? કહેંઘે, હમ
આપસમેં લીલ્લાહ દોસ્તી રખતેથે; ફરીશતે કહેંઘે, અચ્છા બેહીશતકો ચલે
જાવ ઓર જબ યેહ સબ લોગ બેહીશતમેં દાખીલ હો ચુકેંઘે તબ હીસા-
બકી તરાઝુવેં લાઈ જાએંગી.

ઓર હદીસમેં આયા હયે. કે લીવાઉલહમ્દ ઇતના લંબ હએ. કે
હઝાર બરસ ચલે તબ ઉસકા છોડ મીલે; ઓર અરઝ ઉસકા ઇતના હએ,
કે જીતના આસમાનો ઝમીનકા દરમીયાનઃ ઓર સુરખ યાકુત ઓર સબ્ઝ
ઝમુરરદ ઉસમેં જડે હએં, ઓર ઉસમે નુરકે તીન છબ્બે હએં; એક
પુરબમેં એક પછમમેં એક દુનયાકે બીચો બીચમેં; ઓર ઉસપર તીન
સતરેં લીખી હએં, અવ્વલ 'બીસ્મીલ્લાહીર રહમાનીર રહીમ' દુસરી અલ

હમ્દો લીલ્લાહે રબ્બીલ આલમીન'. તીસરી લાઇલાહા ઇલ્લલ્લાહો મોહ-મ્મદન રસુલુલ્લાહ; ઓર ઉસકે કરીબ સતર હઝાર નેઝે હુએ હર નેઝેકે નીચે સત્તર હઝાર સફે ફીરીશતોંકી હર સફમેં પાંચ લાખ ફીરીશતે, કે અલ્લાહતઆલાકી તસબીહ વ તકદીસ કરતે હુએં ઓર કયામતમે સબ અહલે ઇમાન ઉસ લીવાઉલહમ્દકે ગીરદ ગીરદ હોવે ઓર સીવા ઉસ લીવાકે ઓર છોટે છોટે નેઝે સહાબીયોંકે વાસતે ચડેંગે. ચુનાંચે સીદકકા નેઝા હઝરત અબુબકર સીદીક રદીઅલ્લાહો અનહોકે વાસ્તે ગડા જાએગા ઓર સારે સીદ્દીક ઉસકે નીચે હોંગે ઓર અદલકા નેઝા હઝરત ઉમર રદીઅલ્લાહ અનહોકે વાસ્તે, ઓર તમામ આદીલ ઉસકે તલે હોંગે; ઓર સખાવતકા નેઝા હઝરત ઉસમાન રદીઅલ્લાહ અનહોકે વાસ્તે, ઓર સબ સખી ઉસકે નીચે; ઓર શહાદતકા નેઝા હઝરત અલી રદીઅલ્લાહ અનહોકે વાસતે; ઓર સબ શહીદ ઉસકે નીચે હોંગે; ઓર ફકરકા નેઝા હઝરત અબુદરદા રદીઅલ્લાહ અનહોકે વાસતે; ઓર સબ ફકીર ઉનકે નીચે હોંગે ઓર ઝોહદકા નેઝા અબુઝર રદીઅલ્લાહ અનહોકે વાસતે; ઓર સબ ઝાહીદ ઉસકે નીચે, ઓર કારાઅતકા નેઝા હઝરત અબી ઇબને કેઅબકે વાસતે; ઓર સબ કારી ઉસકે નીચે; ઓર મઝલુમીયતકા નેઝા હઝરત ઇમામે હુસએન રદીઅલ્લાહ અનહોકે વાસતે; ઓર જો ગુલામસે કતલ હુએ હએ સબ ઉસકે નીચે હોંગે. અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ.—(જીસ રોઝ હમ બુલાવેંગે હર ફીરકેકો સાથ ઉનકે સરદારકે) ઓર હદીસે શરીફ મે આયા હુએ કે કયામતકે દીન જબ ખલકપર બહોત તંગી વ સખ્તી હોગી. હકતઆલા જીબરઇલ અલેહીસસલામકે હાથ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લા-હો અલેહ વસલ્લમકો પએગામ ભેજેગા; કે અપની ઉમ્મતસે કહેકે મુજકો ઉસ નામસે દુનયામે પુકારેં; જીસ નામસે દુનયામે સખ્તીકે વકત પુકારતેથે તબ મોહમ્મદી પુકારનેવાલા પુકારેગા: કે સબ 'બીસમીલ્લાહીર રહમાનીર-રહીમ' કહો ! જબ સબ યેહ કહેંગે અલ્લાહતઆલા સબકા હીસાબ ફએસલ કરેગા, ઓર સબ ઉમ્મતોંસે ફરમાવેગા; અગર યેહ ઉમ્મતે મોહમ્મદ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમકીન હોતી તો મએં ફએસલા તુમ્હારા હઝાર બરસમે ચુકાતા. ઓર યેહ સબ જાનવર દરીંદ વ પરીંદ વ ચરીં-દભી મશહુર હોંગે, ઓર ઉનમેભી ફએસલા કીયા જાએગા, સો નાતવાનકો તવાનાસે દેવે, કે ઝોર આવરસે અપના બદલા લેવે ! બઅદઝાં સબ ખાખ કરદીએ જાએંગે, ઓર જો આંખ ખુદાએ અઝઝો જલકે ખઓફસે રોઇ હુએ વોહ દોઝખકો ન દેખેગી, ઓર જો કોઇ ખઓફસે ખુદાકે ઇતનાભી

રેખા હોગા, કે ઉસકા એક બાલ ભીગા હોગા, તો હકતઆલા ઉસકે ગુનાહ મુઆફ કરેગા. ઓર પુકારદીયા જાએગા કે યેહ શખસ એક બાલ કો બરકતસે નાજાત મગફુર હુવા.

સતાઇસવાં બાબ બેહીશતકે ઝીકરમેં.

વહબ રદીઅલ્લાહ અનહુસે મનકુલ હએ, કે બેહીશતકા અરઝ ઇતના હએ જીતનાં આસમાનો ઝમીનકા અરઝ હએ; ઓર ઉસકે તુલકો સીવાએ હક જલ્લેશાનહુકે કોઇ નહીં જાનતા। જો જીગાહે સો સબ વહાં મોજુદ હએ; ઓર ઉનમેં હુરે હએં, બડી આંખે વાલીયાં, જીનકો હકતઆલાને નુરસે પયેદા કીયા હએ, ગોયા વોહ યાકુતો મરજાં; નીચે નીગાહોં વાલીયાંકે અપને શવહરોસે પેશતર કીસી જીન વ આદમીને ઉનકો છુવા હોગા નહી। ઓર જબ ઉનકે શવહર ઉનકી સોહબતોંસે ફરાગત પાવે ઘે ફીર-ફુઓર વોહ જએસેકે તએસે બાકીરા હોજાવેગી; ઓર એક ઉનમેસે સત્તર સતર હુલ્લે રંગ રંગકે પહેને હએ, જો બાલસેભી ઝીયાદા હલકે હએ. ઉનકા ઘોશતો હડડીયાં અએસી શફફાફ હએ, કે પીંડલીયોંકી હડડીયાંકા મગઝ સાફ ઉપરસે દીખાઇ દેતા હએ.

અઠાઇસવાં બાબ બેહીશત કેદરવાઝોં ઓર નહેરોંકે બયાનમેં.

ઇબને અબ્બાસ રદીઅલ્લાહ અનહુમાને ફરમાયા હએં, કે બેહીશત કે આઠ દરવાઝે હએં, સોનેકે જવાહીરસે જડે.—પહેલેપર 'લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહો મોહોમ્મદન રસુલુલ્લાહ લીખા હએ, વોહ પએગમબરોંકો, ઓર શહીદોંકા ઓર સખીઓકાં દરવાઝા હએ, ઓર દુસરા નમાઝીયોંકા દરવાઝા હએ જો અચ્છી તરેહ વઝુ કરતે હએ ઓર અચછી તરેહ નમાઝ અદા કરતે હએં; ઓર તીસરા ઝકાત દેનેવાલોકા દરવાઝા હએ. જો ખુશીસે દેતે હએ.

ચવથા ઉન લોગોંકા હએ જો બચ્ચકો નેક કામ શીખાતે હએં; ઓર બુરે કામોંસે મનઅ કરતે હયે ઓર પાંચવાં ઉન લોગોંકા જો જુલમ ઓર શહવાતસે બાઝ રહેતે હએ, ઓર છઠઠા હાજીયોંકા; ઓર સાતવાં જેહાદીયોંકા, ઓર આઠવાં ઉન લોગોંકા જો હરામસે આંખે છુપાતે હએં, ઓર મા બાપ કે સાથ ઓર નાતે વાલોંકે સાથ સુલુક કરતે હએં ઓર બેહીશત હાત હએં.—દારૂસસલામ, જન્નતુલમાવા, જન્નતુલખુલ્દ, જનતુલ ઇમ જનતુલ ફીરદોસ દારૂલ જીનાં, ઓર જનતુલઅદન મુતરજીમ કહેતા હયે કે યેહ સાતું રહેને કે વાસ્તે હયે. ઓર આઠવાં દીદારકે વાસ્તે હએ; જીસકા નામ અલેઇન હયે; ઓર બેહીશતમેં એક ઇટ ચાંદીકી, ઓર ગારા મુશક વ ઝઅફરાનકા, ઓર બુરજ વ બંગલે એક એક મોતીકે. એક એક ઝમુંરરદકે હએં, સાઠ સાઠ કોસકે લંબે, ઓર ઉતનેહી ચવડે, ઉતનેહી ઉચે હયે, ઓર ખીડકીયાં યાકુતકી હએ, ઓર દરવાજે જવાહીરકે, ઓર ઉનમે નહેરે બહેતી હએ, જીસકે કીનારે જડાવ મુંસફ્ફા બને હયેં, એકકા ગામ નહેરરર હમા હયે; વોહ શબ બેહીશતોમે પહોંચી હયે, ઉસકે સંગરેજે મોતીકે હયે, ઉસકા પાની બરફસે સુરીદ ઝીયાદા, ઓર શહદસે શીરીંતર હયે, ઓર એક નહરે કવસર હયે, વોહ ખાસ હમારે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લા

અલેહે વસલ્લમકી નહેર હયે, ઓર જીતને આસમાનમેં તારે હયે ઉતનેહી ચાંદી સોનેકે કટોરે ઉસમે તીરતે હયે, ઓર એક નહેરે કાફુર હએ, એક સલસબીલ, એક નહેરે રહીમકે મખતુમ ઓર ઉનકે સીવાં ઓર બહોતશી નહેરે હએં ઓર ફરમાયા રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને, મેરાજકી રાત મુજહે શબ બેહીશતે દીખાલાઇ ગઇ, ગએને ઉનમેં ચાર નહેરે દેખી એક આબે સાફકી, એક દુધકી, એક શરાબકી. એક શહેરદે મુસફ્ફી અલાહતઆલા ફરમાતા હયે.—(ઉસમે નહેરે હયે પાનીકી જો બુ નહી કરતા. ઓર નહેરે હયે દુધકી જીસકે મજે નહી ફીરતે હએ, ઓર નહેરે હયે શરાબકી, જીસમે મઝા હએં પીનેવાલોંકો ઓર નહેરેં હએ શહદકી જહાડ ઉતારા હુવા) મયેને જીબરઇલસે કહા. કે યેહ નહેરેં કહાંસે આતે હયે ? ઓર કહાં કો જાતી હયે ? કહાં હઓઝે કવસરકો જાતી હયે, લેકીન મએ નહી જાનતા કે કહાંસે આતી હયે ? તુમ હકતઆલાસે દુઆ કરો, તો હાલ ખુલે. રસુલલાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમ ફરમાતે હયે, કે મએને દુઆકી, તબ એક ફરીશતેને આકર સલામ અલેક કીયા, ઓર કહા યા મોહમ્મદ આંખે બંદ કરો, મયેને આંખે બંદ

કરશી ફેર જો ખોદી તો અયેસી જગાગેથા, જહાં એક કુબ્બા દૂરરે સુપીદ-કા બનાથા. ઓર ઉસમે દો દરવાજે યાકુતકેથે, ઓર સુરખ સોનેકા કફલ દીયાથા. ઇતના બડા કે અગર તમામ આલમ ઉસપર બયેઠેતો અઐસા માલુમ હો કે પહાડપર એક ચીડમા બયઠી હયે, ફેર ઉસ ફરીશતેકે હઝ્રતુ લઇશારત કુફલકે પાસ જાકર ગયેને બીસમી ઇલાહીર રહમાની રરહીમ કહા. તુરત કુફલ ખુલ ગયા ગયે કુબ્બેકે અંદર ગયા દેખા કે ઉસકે ચાર સીતુનોપર બીસ્મીલ્લાહીરરહમાનીરરહીમ લીખા હયે, ઓર પાનીકી નહેર બીસ્મીલ્લાહકે મીમસે જારી હએ, ઓર દુધકી નહેર અલ્લાહકે હેસેં જારી હયે; ઓર શરાબકી નહર રહમાનકે મીમસે હયે, ઓર શહદકી નહેર રહીમકે મીમસે, બઅદઝાં હક તઆરક વ તઆલાને ફરમાયા. કે અએ મોહમ્મદ ! તેરી ઉમ્મતોંસે જો કેઈ મુઝ્હે ઇનનામોંસે યાદ કરેંગા ઓર દીલસે ખાલીશન મુખલીસન બીસ્મીલ્લાહીરરહમાનીરરહીમ કહેગા. ઉસકો ઇન ચારોં નહેરોંસે સેરાબ કરુંગા.

ઓર દરખતે તુબાકા બયાન યેહ હયે. કે જડ ઇસકી મોતીકી હએં ઓર બાખે ઉસકી ઝમુરરદકી ઓર પતે ઉસકે સુંદસકે, ઓર ઉસમે સતર હઝાર શાંખે હએં બેહીશતમેં કોઇ કુબ્બા વ હુંજરા નહી જીસમેં ઉસકી યેક શાખ સાયાફીગન હો ? જયસે સુરજકી અસલ આસમાનમેં હયે ઓર નુર ઉસકા હરદરજે વ મકાનમેં ઓર હઝરત અલી રદીઅલ્લાહ આનહોસે મનકુલ હયે. કે બેહીશતકે દરખત સોનેકે ચાંદીકે હોગે; ઓર દુનયાકે દરખતોકી જડ નીચે હોતી હયે. પાંવ ઉપર ઓર બેહીશતકે દરખત બરખી લાફ ઉસકે હોગે, તા કે મેવા લેનેમે તકલીફ નહો, ઓર દરખતોંપર ચઢના ન પડે અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ. (ઉસકે મેવે નજ્દુ કરકે હયે) યાને મેવે ઊનકે નઝદીક હયે ઓર વહાંકી જમીન મટીકી જગા મુશક વ અબર વ કાફુર હયે. જબ ઠંડી હવાકે જહોકોસે પને જહડ જહાડતે હયે. અયેસી સુહાની સુથરી આવાઝ નીકલતી હયે. જો કીશી કાનને કભી ન સુનાહો.

ઓર હઝરત અલીસે રીવાયત હએ કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલે હે વસલ્લમને ફરમાયા બેહીશતમેં એક દરખત હયે ! જીસકે આલાસે નં ફીસ જોડે નીકલતે હએં. ઓર અરફલસે ઘોડેપર વ બાઝુવાલે. જીનપર દુર વ યાકુતકે જડે જીન. વ જીન પોશ પડે હયે, સો અવલીયા અલ્લાહ કો મીલેગે કે વોહ સવાર હોકર જનતોંકા તમાશા દેખેંગે કમ દરજે કે લોક

જ યેહ દેખકર કહેંગે યા રબ ! કીસ ચીઝને ઇન્હે ઇસ કરામતકો પહોંચા યા ? જવાબ સુનેંગે; કે તુમ સોનેથે યેહ નમાઝ પડતેથે; તુમ ખાના ખા તેથે; યેહ રોઝા રખતેથે. તુમ ઘરમે બયેઠતેથે યેહ જેહાદકો નીકલતેથે તુમ બખીલી કરતેથે યેહ માલ ખરચતેથે ઓર બેહીશતમેં ન ગરમી હએ ન જાડા ! બલકે એક મવસમ હયે મોતદીલ શખુશઆઇંદએ હરદીલ; ઓર ન ધુપ હએ, ઓર ન અંધેરા બલકે યેહ હાલત હએં જયેસે તુરકા તડકા લેકીન નુર, ઝુહુર, ચમક, સફાઇ, સુથરાઇમેં ઇસસે હઝાર ચંદ ઝીયાદા. અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે.—(ઓર છાંવ ગહની) રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા કે જનતકી મએં તુમ્હે વેહ સાઅત જે બેહીશતકી સાઅતોંસે બહોતહી મુશાબેહ હયે. વોહ સાઅત સુબ્હ હયે સુરજ નીકલનેસે પેશતર ઉસકા સાયા દરાઝ વ કાયમ હએ. ઉસકી રાહત વ આરામ વસીઅ વ નાશીત હએ. ઉસકી બરકત વ લતાફત કહી સે ફરાવા.

ઉસતીવાં બાગ હુરોંકે બયાનમેં.

હદીસમે હએ કે હકતઆલાને હુરોંકા ચેહરા ચાર રંગસે બનાયા હ યે. સુપીદ વ સબઝ વ ઝરદ વ સુરખ ઓર પાંવ ઉનકે ઝાનુતક નફીસ ઝ અફરાનસે બને હએ ઓર ઝાનુસે સરતક કાફુર વ મુશક વ અંબરસે ઓ ર બાલ ઉનકે કરનફુલસે યાને અસલો શીરસ્ત ઉની ઇન ચીઝોંસે હએ જયે સે આદમી અસલ વ શીરસ્ત મટીસેથી. ઓર શયેતાન કે આતશસે. ઓર હુરે અયેશી મુઅતર વ મુતીબ હએં કે અગર કોઇ ઉનમેસે દુનયામે થુ-કદે તો તમામ આલમ મુશકકી અરખાનસે ભર નએ; ઓર હરેકક શીનેપર હકતઆલા નામ ઓર ઉશકે શોહરકા નામ લીખખા હએ. ઓર હરેકકે હાથમે દશ દશ કંગન મોતી વ જવાહીરકે હએ.

ઇબને અબ્બાસ રઝીઅલ્લાહો અનહોંસે રીવાયત હએ. કે રસુલુલ્લા હને ફરમાયા હએ, કે બેહીશતમે એક હુર હએ કે ઉસકા નામ લઅબત હએ ઉસકો હકતઆલાને ચાર ચીઝોંસે પયેદા કીયા હએ મુશક, વ કાફુ-ર વ અંબર વ ઝઅફરાન ઓર ઉસકી મટીકો આબે હયાતસે ખમીર કી

યા હુએ વોહ અગર સમુંદરમેં થુકદે તો સારા દરયા મીઠા હો જાવે. ઉસ કી ગરદનકે પાસ લીખખા હુએ. કે જો મુજ હસી અવરત ચાહે ઉસે ચાહીએ કે ખુદાએતઆલાકી તાઅત વ ઇબાદત કરે ઓર ઇબને મસઊદસે રીવાયત હુએ કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા કે અલ્લાહતઆલાને જનતે અદનકો પએદા કીયા ઓર જીબરઇલસે ફરમાયા કે ઇસકે ગીરદ ફીરે, ઓર દેખે ! નાગા એક હુર કીસી મહલસે નીકલકર જીબરઇલકે સામને મુસકુરાતી તમામ જનતે અદન ઉસકે દાંતોકી ચકમકસે રવશન હો ગઇ ઓર જીબરઇલ ગશમેં આકર ગીર પડે ઓર જાના કે યે ખુદાએતઆલાકા નુરે પાક હુએ આવાઝ આઇ કે અએ અમીનુલ્લાહ સર ઉઠાવ. ઓર ઇસસે કલામ કર ! હઝરત જીબરઇલને આપકો સંભાલા ઓર ઉસસે કહા કયા પાક હુએ કયા નીરાલા હયે વો જીસને તુજકુ પએદા કીયા હુએ ! વોહ બોલી યા અમીનુલ્લાહ તુમ જાનતેહો મુજકે કીસલીયે પયદા કીયા હુએ ! કહાં નહી બોલી મુજકે ઇસ વ સતે પએદા કીયા હયે જો અલ્લાહતઆલાકી રઝકો અપને હવાએ નફસપર મુકદમ રખે ! ઓર રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા હુએ કે મએંને બેહીશતમે મલાયકાકો દેખા કે મહલ વ અએવાને મુલમ્મે બનાતે હુએ. યાને એક ચાંદીકી ઇંટ રખતે હુએ ઓર એક સોનેકી ઓર બનાને બનાતે ફેર રહેજાતે હુએ સો મએંને સબબ પુછા બોલે જીનકે વાસ્તે યેહ મકાન બનતે હયે વોહ જબ હકતઆલાકો યાદ કરતે હુએ હમ મકાન બનાને લગતે હુએ ઓર જબ વોહ ચુપ રહે જાતે હુએ હમભી બનાના મવકુફ કરતે હુએ.

તીસવાં બાબ બેહીશતકે તમામ ઝીકરમેં.

હદીસમેં હુએ, કે પુલસીરાતકે ઉપર કઇ સહરા હુએ, ઉનમેં બહેશતસે દરખત હુએ. ઓર હર દરખતકે નીચે દો ચશમેં જારી હુએ. એક હાઉને એક બાએં; સો અહલે ઇમાન જો પુલસીરાતસે ઉતરેંગે, ઓર આફતાબકી ગરમીસે પ્યાસે હોયેં. ઉન ચશમોંમેસે એકકા પાની પીએંગે જુકી વોહ પાની સીનેતક પહોંચેગા તમામ ખબાઇસ ઓર નાપાકીમાં

ટીલકે. સાફ કરડાલેગા, ફેર જબ શકમમેં પહોંચેગા ખુન ઓર મુસ વ બીરાજ સબકો ઝાયલ કરરેગા, ઓર ઉનકા ઝાહીર વબાતીન સબ પાકો સાફ હો જાએગા. બાદઝાં દુસરે ચશમમેં ન્હાએંધે, સો ઉનકે મુહ ચવદવી રાતકે ચાંદસે રાશનતર હોજાએંધે, ઓર ઇનકે બદનકી ખાલ રેશમ-સેભી ઝીયાદા મુલાયમ હોજાએગી; ઓર ઉનકે અજસામ મુશકકે માનીદ ખુશબુદાર હોજાએંધે. બઅદઝાં જન્નતકે દરવાઝેપર પહોંચકર દરવાઝા ખડ-ખડાવેંધે. વહાંસે હુરે નીકલ આવેગી. ઓર હરેક અપને શવહરકે ગલેસે લીપટકર કહેગી, કે તુ મેરા મહબુબ હએ. ઓર મએ તુજહસે ખુશહું. કભી નારાઝ ન હુંગી. ઓર અપની ખવાબગાહમે લેજાયેગી, વહાં સત્તર તખ્ત હોંધે. નેહાયત લંબે ચવડે. હરેક તખતપર સતર છપરખટ. હર છપરખટપર યેક હસીનાવ જમીલ હુર સતર હુલ્લે પહેનેહુએ. ઓર બાવજુદ ઉસકે લીબાસકે પરદેસે સાકેકા ગુદા નુમાયાં. જએસે ફાનુસકે અન્દરૂ-લમેં શમઅ. ઓર બેહીશતકી અવરતોંકે બાલ અયેસે નુરાની હયે, કે અગર એક બાલ ઝમીનપર ગીરે તો ઝમીન ચમક ઉઠી ! ધેગા હરેક બાલ સુરજકી કીરન હએ. ઓર રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લ-મસે ફરમાયા હયે, કે બેહીશત સુફેદ હએ ચમકી હુઈ; ઉસકે લોગ સોતે નહીં, ન ઉસમેં આફતાબ હયે. ન રાત; ઓર સાત દીવારેં ઉસકે ગીરદા ગીરદ મુહીત હએં પહેલે શીરફ ચાંદીકી. દુસરી મુલમ્મઅ ચાંદી ઓર સોનેકી તીસરી સરફ સોનેકી ઇસીતરેહ ચવથી. પાંચવી છઠી દીવાર ઝમુ-રદ વ જવાહીરાત વગએરાકી ઓર સાતવી દીવાર એક નુર હયે તાબીંદા; ઓર હરેક દીવારકે દરમીયાન પાનસવ બરસકે રસ્તેકા ફાસીલા હયે, ઓર બેહીશતીયોંકે બદનમેં બાલ નહોંધે. મગર સરકે બાલ નહોંધે. મગર સરકે બાલ. ઓર ભવેં. ઓર પલકે; ઓર મરદોંકી મુછોંમેં કદરે સબઝી હોગી જએસે નવખત જવાનોંકે હોતી હયે; તા અવરતસે મતમેઝહોં. ઓર હુરોંકે બદન અએસે શફફાફ હોંધે કે અહલે જન્નત ઉનકે મુંહ ઓર સીને ઓર સાકમેં અપના મુંહ દેખલીયા કરેંધે; ઓર હરરોઝ બેહીશતીયોંકે બદનમેં કુવવત વ જમાલ ઝીયાદા હોગા. જએસે દુનયામેં ઝોઅફ વ પીરી ઝીયાદા હોતી હયે. વહાંતકકે એક મરદકો સવસવ મરદકી કુવ્વત હોગી; ખાનેમેં ભી, જીમાઅમેંભી. ઓર ઇબને અબ્બાસસે રીવાયત હયે. કે વહાં અપના હમ જબ મેવોંકે તનાવલસે ફરાગત પાવેગા ખાનેકા મુશતાક હોગાત. બ

સતર હજાર ખવાન દુર વ કાકુતકે લેકર ઉસકે સામને જાવેંઘે: હરેક ખવાનમેં હજારેં પીયાલે ઓર કઅએં સોનેકી ચુની હુઇ; અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે.—(લીએ ફીરતે હએ ઉનપાસ રકાબીયાં શોનેકી ચુની હુઇ; અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ.—(લીએ ફીરતે હએ ઉન પાસ રકાબીયાં શોનેકી ઓર આબખોરે. ઓર વહાં હયે જો દીલ ચાહે. ઓર જીસ્શે આંખે આરામ પાવે) ઓર હર પીયાલે રકાબીમે સતર હજાર રંગકા ખાના હોગા. જો કીસી દેગચેમેં નહી પકા. ઓર કીસી બાવરચીને. ઓર કીસી આતશને ઉશે ન પકાયા. લેકીન અલ્લાહતઆલાને ઉન્હી બરતનોંશે ઉસ ખાનેકો જઅએસા જયેસા ચાહા વઅએસા પયેદા કીયા હયે. શો ખાયેગા મરદ ઉસકો અપને કબીલે સાથ. ઓર જબ દોનોં આસુદા હોંગે રંગરંગકે પરીંદે ઉંટોંકે બરાબર હવાશે ઉતરેંઘે; ઓર ઉનકે સામને આકર ઘુમેંઘે; ઓર કહેંઘે. કે હમને ફલાને ફલાને ચશમેકા પાની પીયા પીવા હએ ! ઓર ફલાને ફલાને બેહીશતી મુરગજારમેં મહ ચરે હએં ! યેહ સુનકર વલી અલ્લાહકા ઉન પરીદોંકા મુશતાક હોગા તબ વોહ ખુદબખુદ બહુગરાં ખવાનોંપર લગ જાએંઘે, ઓર વોહ ખુશી ખુશી તનાવલ કરેગા.

હદીસમેં આયા હયે. કે બેહીશતકે લોગ મેવા ઓર ખાના જો ચાહેંઘે ખાએંઘે; બઅદજાં પસીનેકી રાહ ઉસકા ફુજલા નીકલ જાએગા. ઓર ઉસ પસીનેમે મુશકકીસી બુહોગી. મુતરજીમ કહેતા હએ કે જન્નતકી તારીફમે. ઓર ન્યામતે ઉખરવીકી તર સીફમેં એક આયત ઓર એક હદીશે કુદસી કીફાયત હએ, આયત યેહ હએ.-(નહી જાનતી કોઇ જાન કે કયા છુપાયા ગયા હયે ઉનકે વાસ્તે આંખોંકી થ ડકશે) ઓર હદીસ યેહ હએ.-(મએને અપને બંદેકે વાસ્તે વોહ કુછ તયાર કર રખા હએ જો કીસી આંખને નહી દેખા, ઓર કીસી કાનને નહી સુના, ઓર કીસી દીલમે નહી ગુજરા. ઓર સબશે અફજલ હકજલ્લા ઉલાકા દીદાર હએ.

તમામ હુવા સુબહોકા સીતારા.

અબ મુતરજીમ અપને તરફશે ચંદ મસાઇલ ઝુરરીયા બયાન કરતાહયે.—

મસલા.

કબરોંકી જીયારત કરના જાઈઝ હયે તીરનદી ને ઈબને અબ્બાસ રદી અલ્લાહ અનહુમાશે રીવાયત કી હયે કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમ મદીનેકી કબરોંપર ગએ ઓર અહલે કુબુરકી તરફ મુહ કરકે ખડે હુએ. ઓર કહા (સલામ તુમપર અએ કબરવાલો બખશે અલ્લાહ હમકો ઓર તુમકો ઓર તુમ ગુજરે હમશે ઓર હમ પીછે સો મુનાસીબ હએ. કે જબ જીયારતકો જાયે યેહ અલફાજ કહે ઓર બહુદા કામ કુછ ન કરે. ફતહુલકદીર ઓર ફતાવા આલમગીરી મે હયે (જો કુછ સુન્નતે નબવીશે મુકરર વ મઅહુદ નહિ સબ કબરકે પસ મકરૂહ હએ ઓર મઅહુદ ઓર મુકરર સીરફ ઈતના હયે. કે જીયારત કરે. ઓર કબરકે પાસ ખડે હોકર ખુદાએતઆલાશે મુરદેકી મગફીરત માંગે કયુ કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લહો અલેહે વસલ્લમ ઓર સહાબાને જબ જાતેથે ઉસકે સીવા કુછ ન કરતેથે શો કબરકા ચુમના ઓર ઉસકે આગે ઠહેરના ઓર બજાના ગાના. ખાના પીના, શોના સબ મકરૂહ હએ ચુનાચે શરહે અએનુલઈલમ વ કીતાબે કશફુલગતા વગએરામે બતસરીહ ઈન બાતોંકો મનઅ કરદીયા હએ. ઓર તાજુદીન સુબકીને ફરમાયા હયે કે કબરકા હાથોંશે છુના. ઓર બોસા દેના બીદઅતે મુનકર હયે ઓર શેખ અબદુલહક દહેલવીને મી શકાતકે તરજુમેમે લીખા હયે કે હાથસે કબરકે તઈ મશહ ન કરો. ઓર બોસા નદો કે યેહ આદત નસારોંકી હયે ઓર મુલ્લા અલી કારીને શરહે મનાસકહમે લીખ્ખા હયે કે કબરકે આસપાસ ન ફીરે કયું કે તવાફ સીરફ કઅબેકે વાશતે હયે; પસ નબી વ વલીકી કબરકે ગીર્દ ફીરના હરામ હયે ઓર બઅજી રીવાયતોંમે માંબાપકી કબર ચુમના. ઓર સુફીઆકી કબરકે ગીરદ તીન દફાતક ફીરના આયા હયે, વલેકીન વેહ રીવાયતે જઈફ હએ ઓર ફતાવા બેશતર ફીકહા વ મુહદસીનકા ઈસકે મનઅપર હએ ઓર સહીહ બુખારીમે હએ કે જનાબ રસુલુલ્લાહ શેલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ગઝે મઅે તમે ફરમાયા. (યહુદ ઓર નસારાપર લઅનત આવી ફીટકાર ભેજે ઉન્હોને અપને પયેગમબરોંકી કબરોંકો સીજદાગાહ બનાયા. ડરાયા જાતા હયે ઉનકો ફેઅલોં સીફતશે) પને અયે મુસલમાનો ઈનકાર તુમ ઉનકેશે કામ ન કરને લગાના. શો ઉસવકતકે બેશતર જોહલા બરમલા અએશી અફઆલ કરતે હયે. ઓર ઉલમાકા કહેના હરગીજ ખયાલમે નહિ લાતે ! હીદાયત કરે ઉનકો પરવરદિગાર ઉનકા.

ઓર શીવતી ને ઇબને જુરેરસે ઓર ઉન્હોને મોહમદ બીન ઇબ
રાહીમસે રીવાયત કી હયે કે (રસુલુલ્લાહ સલ્લલાહો અલેહે વસલ્લમ
હર સાલકે સરેપર શહીદોંકી કબરોંકા જીયારતકો આતેથે ઓર ફરમાતેથે
સલામુ એલેકુમ આખીરતક) સહી હયુખારી વ મુસલીમ મે અમે હબી
બા ઓર જએનબ બીન્તે હજશમે રીવાયત હયે કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલાહો
અલેહે વશલમને ફરમાયા હલાલ નહિ હએ મુસલમાન અવતરકો કિસી મુ
રદેપર ગમ કરના તીનરાબસે જીયાદા મગર શવહરપર કે ચાર મહિને દસ
દીન ઉસકો હદાદ કરના લાઝીમ હયે યાને જેબો જીનત સબ છોડ દેના;
ઓર અતર ઓર સુરમા ઓર મીસ્સી ઓર ફુલેલ ન લગાના લાઝીમ
હયે ઓર મેહંદી લગાના ઓર શોહા કુસમકા રંગા પહેનના મુજાયકા નહિ.

મતાલીબુલ મોમીનીન ઓર મીશકાત કે તરજુમે હયે કે તીન દીનકે
શીવા તઆઝીયત કરના નહી દુરૂસ્ત ઓર તઆઝીયતકી ગએની સબર શી
ખાના હએ. ગમઝદેકા ઓર જો કુછ પસ ઝમાનેકે લોગ નાદાન રસમે ઓ
ર તકલ્લુફાત કરતે હયે સબ બીદઅત વ નામ શરૂ આ હએ તીરમદી ને
અબદલ્લાહ ઇબને જાફરસે રીવાયત કી હએ ક જબ જાફરકી ખબર શ
હીદ હોનેકી પહોંચી હઝરત રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફ
લોગોંસે ફરમાયા કે જાફરકે લોગોકે વાસ્તે ખાના તયાર કરો ! કયું કે ઉ
નપર અએસી ચીજ આઇ હએ જીસમે વોહ મશગુલ હો રહે હએ યહાં
સે માલુમ હુવા કે કરીબોં ઓર દોસતોંકો મુરતહબ હએ કયું કે ગમઝદોં
કો ખાના ભેજે ઓર બઅઝોંને કહા હએ કે પહેલે દીન ખાના ભેજના
જાએઝ હએ કયું કે વોહ દફનાને દફનાનેમે મશગુલ રહેતે હએ ઓર દુસ
રે દીન મકરૂહ હમે અગર નવહા કરનેવાલીયા વહાં જમા હો કયું કે યે
હ ગુનાહકા દમદદ હએ કઝાઇલમ તાલીબુલ મોમેનીન ઓર શેખ અબ
દુલ હકને મીશકાતકે તરજુમેમે લીખા હએ કે મુરદેકે પીછે સાતદીન
તક સદકા દેના બહોત અચછા હએ ઓર ઇમામુલ મુહદસીન મવલાના
અબદુલ અઝીઝને અપની તફસીરમે લીખા હયે કે અવાયલમે મુરદે રહત
કા કરતે હએ કે જીદોંસે કીસો તરેહકી મદદ ઉનકો પહોંચે જીસ તરેહ ડુ
બનેવાલા ફરયાદ દરશોંકા મૂતઝીર રહેતા હએ ઓર સદકા ઓર દુઆએં
ઓર ફાતેહા ઉસવકતમે બહોત કામ અતા હયે ઇસી સબબસે બનીઆદ
મ એક સાલ તક ખુસુસન એક ચાલે તક બઅદ મઓતકે ઇસો તરેહકી
ઇમદાદે કોશીશ કરતે હયે ઓર મુરદેકી રૂહકી અવાયલ હાલમે ખવાબ

ઓર આલમે જીંદોંસે મુલાકાત કરતી હયે ઇતેહા યહાંસે માલુમ હુવા. કે અતાયલમે દુઆ ઓર સદકેસે મુરદેકે મદદ પહોંચાના બેહતર હયે વલેકીન ખાલીસે છમાહી બરશેકા રોજ મુકરર કરના સહાબા ઓર તાબઇનકો વક્તમે નથા.

ગરજકે તસદ્દુક કરના તઆમકા ઓર સવાબ ઉસકો મુરદેકા પહોંચાના જાયઝ બલકે વાજીબ હયે વલેકીન ઉનકે વાશતે રોજ મુકરર કરના કે ખાસા ઉસી દીન સવાબ પહોંચેગા ઓર દીન ન પહોંચેગા ખતા હએ ઓર ઇસ મુકદમેમે મવલકી ઇશમાઇલ વ મવલવી રશીદુદીન ખાંનસે એ બ બહસે હુઇ હયે, ઓર ઝાહીરન હક યેહ હયે કે અગર કીસી મસલેહતકે વાશતે કોઇ રોજ સદકા દેનેકે વાશતે મુઅઇન કરે તો મુઝાયકા નહિ મગર યેહ જાનના કે સવાબ ખાસ ઉસી દીન પહોંચેગા ઓર દીન ન પહોંચેગા, મમનુએ વ નામશરૂઅ હયે ઓર જાનના ચાહીએ કે યેહલુમ વગએરાકે ખાને બાંટનેસે અગર ના મવરીયા ભાઇયોંકી જીયાફતકા બદલા દેના મકસુદ હો તો મુરદેકો ખાકભી સવાબ નહોંચેગા, ઓર અગર મુરદેકો સવાબ પહોંચાના મતલુબ હયે તો વોહ ખાના સદકેકા હએ. તવંગરકે ઉસકા ખાના નહી અછછા અહલાહતઆલા ફરમાતા હયે—(નહિ સદકા મગર ફકીરોંકે વાશતે.) ઓર મશહુર હએ કે મુરદેકા ખાના દીલકો સુરમ કરતા હએ. ઓર ઇસ સુરતમે બાંટનેવાલોંકો ચાહીએ કે વોહ ખાના બીરાદરીકે તવંગરોકો ન દે! બલકે મુફલીસો ફકીરોંકો બાંટદે બીરાદરીકે હોં યા ગએર. તા મસકદ ઉસકા કે સવાબ પહોંચાના મુરદેકો હયે. હાસીલ હોવે ઓર કાજી અબદુલ કરીમ બરેલવી કે હમારે ઝમાનેકે લક્ષીથે આપને રીશાલેમે લીખ ગએ હએ કે તીજેમે જો રસમે કે હીંદમે હોતી હયે જએસે ફૂલ પુરશ. ખુશબોઇયાત વગએરા હો બેજા હએ. ઓર તીન દિન તક મુરદેકે ઘરકા ખાના ઓર ઉસમે ઝીયાફત લેના મકરૂહ હએ, (ઇસવાશતે કે લેના ઝીયાફતકા ખુશી કે વકત હએ બદીકે વકત નહિ.

મસલા.

હકતઆલાસે ઇસ્તીતરેહ દુઆ માંગના કે ઇલાહી બહુરમતે નબી યા વલીકે વાજત મેરી રવા કર! દુરસ્ત હયે સહીહ બુખારી વગએરાસે મનકુલ હયે કે દુઆએ અંબીયા વ સુલહાકે વસીલે જાયઝ વ મુસતહબ હ-

કે ઓર ફતવ સીરાજીયામે હયે કે દુઆમેં બહકકે ફુલાન કહેના. અબુલ ફઝલ દરગાનીને મકરૂહ લીખા હએ ઇસવાસ્તે કે હકતઆલાપર કીસી મ ખલુકકા હક નહી, વલેકીન રીવાયત વ આસારશે ઇસકા જવાબ માલુમ હોતા હએ. ઇતેહા રાકીમ કહેતા હએ કે અગલે ઝમાનેમે મોઅતઝલાકા બહોત ગલબાથા, ઇસ વાશતે કરમની વ ગએરાને બહક કહેના મકરૂહ લીખા હયે, તા બખુબી સાબીતહો કે અલ્લાહતઆલાપર કુછ વાજીબ નહિ ઓર કીસીકા હક નહિ, વોહ માલીક મુખતાર હએ, જો ચાહે કરે, પસ મનએ કરના ઇસ લફઝકા એહતીમાતથા વઇલ્લા ઉસકે જવાબમે શુબ્હ નહિ અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે. (ઓર હક હયે મદદ હમપર ઇમાનવાલોંકી) ઓર શેખ અબદુલહક દહેલવીને ' જઝબલકુલુબઇલા દયારલ મહબુબ ' મેં લીખા હયે, કે જબ હઝરત અલીકી માંને વફાત પાઇ રસુલુલ્લાહો અલેહે વસલ્લમને ફરમાયા. (અએ અલ્લાહ બખશદે વાશતે ઇસકે બહક મેરે ઓર બહક જગીઅ અંબીયાકે જો પહેલે મરે હુએ હએ.)

મસલા.

મદદ ચાહના નબી ઓર વલીશે ઇસતરેહપર રવા હએ. કે ઉસકી કબરકે પાસ જાકર બઆવાજે બુલંદ કહેકે અએ બંદે ખુદાકે અએ વલી અલ્લાહકે મેરે લાશતે હકતઆલાસે દુઆકર ! ઓર જાનેકે ઉસકા કામ સીર્ફ દુઆ કરના હયે; દેનાં દીલાના સબ હકતઆલાકે ઇખતીઆર હયે. લેકીન અવામકો ઇસસેભી મનઅ કરના ચાહીયે, ખુસુસન ઇસ ઝમાનેમે કયું કે ઇનદીનોં ઇસ અગરમે વહાંતક ગુલુ વ અફરાત કરતે હયે કે બેશક મુશરીક ન આગેહુઝઝમ બનજાતે હયે ઓર મવલવી મોહમ્મદ ઇસમઇલ વ અબદુલહઇગો વ મોહમદ ઇસહાક વગએરાઓંને ખુબહી જેહાલકો ગોશમાલી દી હયે. ઉન લોગોંકે રીસાલે અવરતોં ઓર મદારીગોં ઓર મદારીગોં ઓર પીરપરસ્તોંકો ઓર ગોર પરસ્તોંકો સુનાના ચાહીએ અગરચે ઉનમે બઅઝી બઅઝી બાતે ઝીયાદા હયે. ઓર શેખ અબદુલહકને લીખા હયે, કે અકસર ફુકહા ગએર નબીયાં ગએર અંબીયાસે મદદ ચાહના રવા નહી જાનતે, વલેકીન બઅઝે ફુકહા વજમહુર સુંફીયા ઇસે સાબીત વ મુઅસ્સર જાનતે હયે. વલેકીન સાલારીયા; મદારીયા વગએરા ગોરપરસ્તોં કો અકસર ફુકહાઓંને મુશરીકીનમે લીખા હએ, પર ઇસતરેહકી

ઈસ્તેહબાબ જો બઅઝે ઉલમાને જાયઝ રખ્ખી હયે, કીસીતરેહ શીર્ક નહી હો સકતી; ઓર જો ઉસકે શીર્ક હોનેકા દઅવા કરતા હએ અફ્રાતપર હયે અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હયે—(ઓર નકહો જો કોઇ મારા જાવે અલ્લાહકી રાહમે મુરદે બલકે વોહ ઝીંદે હયે,) ઓર આયશા રદીઅલ્લાહ તઆલા અનહા ફરમાતે હયે.—(જીસવક્ત દફ્ન કીયે ગએ ઉમર પસ) કસમ ખુદાકી ન દાખીલ હુઇ મએ મગર દરહા લેકે લપટી હુઇ ઉપર ઓઢે કપડા અઝરૂએ શર્મકે ઉમરસે) ઓર (જો શખસ ઈરાદા કરે મદદકા પસ ચાહીએ કે કહે એઆનત કરો તુમ મેરી અએ ખુદાકે નેક બંદો) ઓર ' દારમી ' ને ઇબને જવઝીસે રીવાયત કી હયે, કે મદીને મે કહત કહત પડા, હઝરત આયશાને લોગોંશે કહા.—(દેખો તરફ કબરે નબીકે પસ કરો ઉસમે રવઝન આસમાનકી તરફ યહાંતક કે ન રહે દર-મીયાન ઉસકે ઓર દરમીયાન આસમાનકે ઓર છત) લોગોંને અએસાહી કીયા, ઓર ખુબ પાની બરસા. ઓર ઇમામે શાફઇ સાહીબને કહા હયે, કે કબર મુસા કાઝીમકી ઇજાબત દુઆકે વાસ્તે તીરયાક મુંજર્રીબ હયે. ' ઝીકરતુરશીખ અબુલહક ' ઓર અહયાઉલઉલુમ ' મેં હયે. કે જીસસે ઝીંદગીમેં દુઆ મંગવાસકતે હયે; ઉસ્સે બઅદ મરનેકેભી મંગવાસકતે હ-એ; ઓર ઇસજગા કલામકા બહોતસી જગા હયે મગર મતલબ મુખતસર હયે. ઓર મીશકાતમે હયે કે જબ યઝીદકે લશકરને મદીને મુનવ્વરા પર હુજુમ કીયાથા. ઓર સહાબીયોંને બસબબ ખઓફકે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમકી મસજીદમેં જાના ઓર અઝાં દેના મવકુફ કર દીયાથા રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમકી મરકદે મુબારકસે હર નમાઝકે વક્ત દમ દમીકી આવાઝ સુની જાતીથી. ઓર રસુલુલ્લહને ફ-રમાયા હયે કે ઝીંદગીમે જએસા મુજહે ઇલમથા વએસાહી બઅદ મઓતકેભી રહેગા ઇમામ ઝએનુલ આબેદીનશે મનકુલ હયે કે ઉન્હોંને એક શખસકો દેખા કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલેહે વસલ્લમકી કબરે મુબારકકે પાસ જો સુરાખથા ઉસમે દાખીલ હોકર દુઆ કરતાથા. સો આપને ઉશે બુલાકર ફરમાયા કે મયેને અપને બાપસે ઉન્હોંને અપને બાપશે ઉન્હોંને જનાબે રસુલુલ્લાહશે સુના હયે, કે ફરમાતેથે.—(મેરી કબરકો ઇદ નબનાવ, ઓર અપને ઘરોંકો કબરે નબનાવ, ઓર મુજહપર દરૂદ બેજો, કયુ કે તુમ્હારા દરૂદો સલામ મુજહકો પહોંચતા હયે. તુમ કહીંભી હો) ઇસ હદીસકી રોશની મઅની હોસકતી હયે કે કબર માતમકી જગા

હવે ઇસપર જાકર ઇદકીસી ખુશી નકરે ઔર અપને ઘરાંમે મુરદેકો આ
નીંદ બેઠીકર અલ્લાહતઆલાકે નરહો ! લેકીન જાહીતર યેહ મઅની હવે,
કે મેરી કબરપર ઇદકાસા ઇજતેમાઅ ન કરો, ઔર મેલા ન લગાવ. ઔર
અપને ઘરાંમે કબરે ન બનાવ, ઔર ઇસ તકરીરપર જાહીર અએસા મા
લુમ હોતા હયે કે કબરકે પાસ જાકરભી દુઆ કરના અછા નહિ અગરચે
દુઆ ખુદાયતઆલાસેહી માંગે ઔર ઉસ મકબુરકો સીરફ વસીલા જાને
કયુ કે યેહ બાત અગરચે ફીલ જુમલા જાયઝ હયે લેકીન ઇસમે બીદઅ
તોંકા દરવાજા ખુલતા હયે. કે સુલહાકી કબરોંપર ઇદકાસા ઇજતમાઅ કર
ને લગતે હએ. (યાને ઇસ ગુમાનશે કે હમારી હાજત બર આવેગી)
નાદાનોંકા ઠઠ લગ જાતા હએ. ઔર બહોતેરે જાનને લગતે હએ કે યેહ
મકબુર બઇસ્તીકલાલ મુતસરરીફ હએ ઔર ખયરકો ફએઝ પહોંચાયા સ
કતા હયે હાલાંકે એહ બાત સીર્ફ શીર્કેજલી હએ ખવાહ મુરદેપર એને
કાદ કરે, ખવાહ જીંદેપર અલ્લાહતઆલા ફરમાતા હએ—(મસજીદે ખુદા
હીકે વાસ્તે હએ સો ન પુકારો અલ્લાહકે સાથ કીસીકો) ઔર જબ
ખુદાકા બંદાકે પએગમ્બર હએ ખડા હોકર ખુદાકો પુકારતા હયે. લોગ ઉ
સપર ઠઠ હોજાતે હએ, ઈસ ગુમાનશે કે શાયદ યેહી માલીક વ મુખ્તાર
હએ જો ચાહે ઉસસે માંગ લે, હાલાંકે યેહ ગુમાન મહઝ બાતીલ હએ.
કયા તુ નહિ દેખતા કે હકતઆલા અપને નબીબે ફરમાતા હયે, કે કહેદે
અએ મોહમ્મદ કે મએ અપની જાનકી નફઅ વ નુકશાનકા નહિ કે—
(મયે માલીક નહિ તું કહે મએ અપની જાનકે ભલેકા ન બુરેકા. મગર
જો અલ્લાહ ચાહે. ઔર અગર મયે જાના કરતા ગએબકી બાત તો બ-
હોત ખુબીયાં લેતા ઔર મુજહકો બુરાઇ કભી ન પહોંચતી મયે તો હું
ડર ઔર ખુશી સુનાનેવાલા લોગોંકો.) આખીરન મુરાદ યેહ હયે કે જો કા
મ હક જલ્લોઅલાશે ખાસ હયે ઉનમેસે દુસરેસે મદદ માંગના નહિ દુરૂ-
સ્ત જયેસે મારના જીલાના રોઝી ઔર અવલાદકા દેના વગએરા. અગર
વોહી મેહેરબાન તો સબ હયે મેહેરબાન અગર વોહી ન દેવે તો કયા દેવે
સુલેમાન ! પુકારકર ફરમાતા હયે કુરઆનમે—(બેમર્ઝી ઉસકે કોઇ કીસી
કી સીફારસ ન કર સકેગા) ફરીશતા હો કે ઇનસાન. ઔર હઝરત રસુલુ
લ્લાહને દુઆ કી હયે.—(બારે ખુદાયા મેરી કબરકો બુત ન બના કે
પરસતીશકી જાવે) યહાંસે માલુમ હુવા, કે રસુલુલ્લાહકો જોહલાએ ઉ-
મ્મતસે શીરકકા બહોત ખઓફથા. ઇસિ સબબસે દુઆ માંગલી કે અલ્લા

હવાલા મેરી કબરકો બચાસે ! ઓર ઉમ્મતકી કબરોંકે વાસ્તે યેહ દુ-આ નમાંગી. ઇસસે માલુમ હોતા હયે કે આપકો કરફસે માલુમ હુવા હોગા કે યેહ ફીતના જુરૂર હોનેવાલા હયે.

મસલા.

જો શખસ જાને કે રસુલુલ્લાહકો યા ઓર કીસીકો ઇલ્મે ગયેબથા હાઝીર હોજાવે ઓર સહીહ બુખારી ઓર મીશકાતમે હયે. કે અનસાર કી છોકરીયાં સદીને દફ બજાબજાકર ગારહીથી ઉસમે એક કહેને લગી, હમારે દરમીયાન એસા નબી હયે કે કલકી બાત હોનેવાલા જાનતા હયે સો જનાબ રસુલુલ્લાહને ફરમાયા, યેહ ન કહે ! કે ખુદાએ જયતા ઊલા હમકો ઓર સબ મુસલમાનોંકો શીરકસે બચાવે ! આગીન કયુ કે શીરક નહિ મુઆફ હતા, ઓર ઉસકે સીવા સબ મુઆફ હો જાતા હયે.

તમામ શુદ.